

3/09/24

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ నవంబరు నెల 11-వ తేది మంగళవారము
శ్రీ రక్తాక్షినామ సంవత్సరము, కార్తికమాస శుద్ధ పాడ్యమి ౧౫.

No. 187
సంచిక ౧౮౭

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

కొన్ని గొప్పవారితో వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి కూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిద

తలనొప్పుల మాన్పును, బాదుపుబొట్ల బాపును,
పార్శవు నొప్పుల బారదోలును, పొట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును బాపుల రూపుమాపును.
వగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

నొప్పులకు నంజీవివంతిది

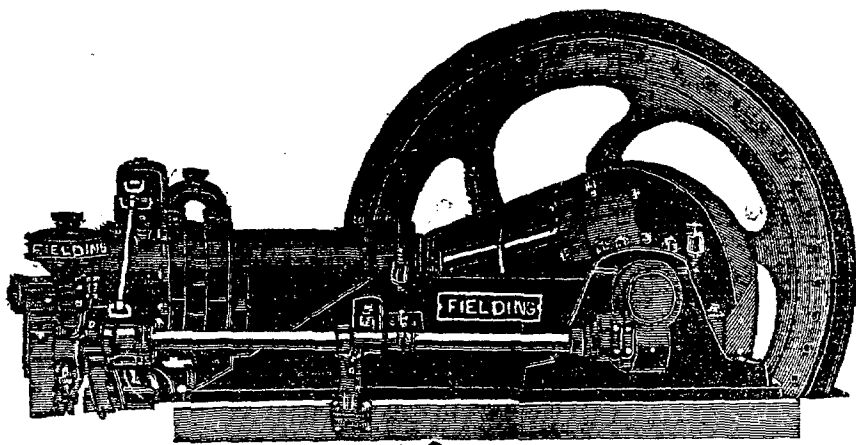
ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మండలి దుష్పదార్థములను తొలగించి యహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేయును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టివీది మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

ప్రసిద్ధి కెక్కిన “ఫీల్డింగ్” వేటెంటు శమిడిశల్
క్విక్ స్టార్టింగు క్రూడు ఆయిలు ఇంజను
STARTS IN TWO MINUTES FROM COLD

586

యీ యింజను సుమారు రెండే నిమిషములలో వేవరై జరు చుల్లని స్థితిలో నుండగనే స్టార్టు
కాగలదు. యెటువంటి క్రూడు ఆయిలుతోనైనను అతిసంతుష్టికరముగా పనిచేయును. క్రూడు
ఆయిలు ఖర్చు బహు స్వల్పము. యీ యింజనును నడిపించుటకు యెక్కువ సామర్థ్యమును,
యెక్కువ అనుభవమును అవసరములేదు.

సోల్ యేజెంట్లు:—

తెలంగాణ
నెం 690 రు. డి. యల్. శాస్త్రి అందుకో., పోస్టుబాక్సు
నెం 203 రు.
12, తంబుకెట్టివీది, మదరాసు.

దంతచూర్ణము

డబ్బీ 1-కి కుమ్మును తెలము రు. 0-8-0

డబ్బీ 1-కి వెల రు. 0-2-0. డజన్ 1 కి 1-4-0
ఈదంతచూర్ణముతో పండ్లతోమటువలన చిగుళ్లు గట్టిపడును
రిగుళ్లుండి రక్తము కారకుండును నోటదుర్గంధములేక ముం
డును. పండ్లుముత్యములవలె తెల్లగా నుండును.

ఈతెలము పొడలు, బొల్లి, తెలుపు, నలుపు,
కుమ్ములకు రాయుటకు ఉపయోగించును.
అమృతాంజనము డిపో బొంబాయి, మద్రాసు.

వెల్లింగుటన్ సినిమా,

మహాంటు రోడ్డు, మద్రాసు.

8.11.24 తేది శనివారమునుండి 14-11.24 తేది శుక్రవారము
వరకు యూనివర్సల్ జ్యూయిట్ ప్రొత్రి 8 వ సీరీస్.

ది లెడర్ ఫుష్షర్సు

రిజినాలు డెన్ని కృత్యములు చూడతగినవి

ఆరోసు గొప్పసీరియట్ “డాన్ ఆఫ్ 49”
నేవా గర్బర్ కృత్యములు చూడతగినవి. 953

రెడ్డిరాణి

పచ్చిత్రమాపత్రిక

సం॥ర చందారు 3

మత, సాంఘిక, వ్యవసాయక విద్యావిషయములు చర్చింపబడును.

వారకాంత (నాటకము) విటలయు, విటకతెలయు
అద్భుతచర్యలు, బీచివర్ణన చదివితీరవలయును. వెల ఆ 12

మిథునానురాగము (పేరుగన్న నవల) వెల ఆ 12

గర్వభంగము (గరుడ, బలరామ, ఆంజనేయ, సత్య
భామ గర్వభంగకథలు గలనాటకము) వెల ఆ 10

వాసంతిక (చెంచునాటకము. చక్కనివర్ణనలు) ఆ 10

ఆంద్రీనామసంగ్రహము (సతీక) వెల ఆ 4

రెడ్డిబదర్సు రాయవరము, గోదావరిజిల్లా.

మదన కామేశ్వర లేహ్యము.

దుర్బలుల పాలిటి సుందరి మేనాము, నిక్కాక శుక్ల నవ్వు
ము, నిస్సత్తువ, అతిమూత్రము, వీటిని హతించి మంచి బలుమును,
యోగ్యమును, కాంతిని, వీర్యవృద్ధిని, సంతాపప్రాప్తినికలిగించు
వర్తనపాదము. 2 డబ్బీలను వాడుదు. 1

20 తులముల డబ్బీ రు 1-4-0. వి.పి. చార్జి 0.2-0,
3351 పి. శి. పి. అందు కంపెనీ,
ఆయాశ్వద సమాజం పెండేపే. (నెల్లూరుజిల్లా.)

ఈరాత్రి కొత్త కార్యక్రమముందును

నేటి రాత్రి 9-30 గంటలకు నన్ను ఎస్టేబ్లిష్మెంట్ కలసుకొనుము
అక్కడ యేమి? మీకు తెలియదా? తెలియదు!

ను ప్రసిద్ధమైన వెల్లర్స్ సర్కిసు.

ఈ సర్కిసులో ఎవ్వడును ప్రపంచమునందును గొప్పవినిోదములను చేయువారు గలరు
అట్లనా? అయితే నిజముగా మిమ్మును నేను ఈరాత్రి కలసుకొనెదను.

ప్రతిరోజు రాత్రి 9-30 గంటలకు ప్రదర్శనము ప్రారంభము.

మాటిసి (సాయంకాలప్రదర్శనము) బుధ, శని, ఆదివారములందు

సాయంకాలము 5-30 గంటలకు ప్రారంభము.

ప్రవేశకట్టుములు:— రూ 10, 3, 2, 1 గాలరి అ. 0—8—0

టి. జి. వెల్లర్ ప్రాప్రైటరు.

సి. రామానుజం మేనేజరు.

Now Ready for Sale:

1924-25 Edition

Published for the mutual Benefit of the

Foreign and Indian Business Houses

THE BUSINESS DIRECTORY of India, Burma, and Ceylon

A Comprehensive Directory of the various Businessmen, Exporters, & Importers, Firms, Factorie, Merchants, Manufacturers, Mills, and Industries of the principal Cities, Ports and Towns of India, Burma and Ceylon.

Price Rs. 10 per copy.

V. P. charge Re. 1 extra.

AS FEW TESTIMONIAL.

The British Export Gazette, London:—We would draw the attention of all interested in Far Eastern markets to the excellent "Business Directory of India, Burma and Ceylon," published by the Business Directory Co., Kanara Press Buildings, Madras. The work covers the principal towns of the countries concerned, business names being arranged under trade headings, while there are additional sections particularising firms in certain foreign centres who are engaged in trade with India. Not the least helpful part of the volume is that devoted to the Indian import and export Customs traffi.

The British Printer, London.

The Business Directory offers a bulky volume in stout covers, suitably arranged for reference. The Kanara Press has certainly shown very strong enterprize in the production of the Directory. The lists must be of the greatest use to business people in the enormous districts covered, as also to export houses in this country. The volume is well supported by advertisers.

Ceylon Daily News, Colombo.

A useful addition to the libraries of business houses in India, Burma and Ceylon. It affords a useful reference book, and the manner in which the index of products is compiled makes it simple to place a finger on the right place for the goods. The printing is clear and distinct, and the volume serviceably bound.

The Hindu, Madras.

The Business Directory is a handsome book of reference useful for businessmen of every description, including traders and merchants. It is a directory of Banks, Firms, Associations and Business houses in all important towns and cities of India, Burma and Ceylon, arranged in the alphabetical order. The description of these cities is brief and interesting. The names of Foreign Banks and Firms interested in trade with India are also given.

The Servant, Calcutta.

On the whole we congratulate the publishers on this very useful publication. Every business firm will encourage this first Indian enterprize of the kind will do so with profit.

Madras Mail, Madras.

It is a well-got-up publication and gives a comprehensive list of the different trades, not only in the principal cities of the Indian Empire but also in various mofussil centres. The publication should prove of great use to merchants and tradesmen on the look-out for improving their business.

Indian Daily News, Calcutta.

This is a very handy volume containing a mine of information. It not only gives a detailed list of business firms in order of subjects of almost all the important towns of India, Burma and Ceylon, but it has also a Foreign Section stuffed with Similar information. Every business man and public institution should possess a copy.

The Bombay Chronicle, Bombay.

The Business Directory has an attractive get-up and it offers a good medium of advertisement. It contains valuable information for businessmen. Some prominent features are exchange values and money equivalents, ready reckoner tables, Indian Customs duties and tariff valuations, together with brief descriptive notices on important business centres. Occasional photographs of special attractions of cities give some relieving interest. Some tips to salesmen are also given. The volume is a welcome addition to the number already in the field.

Ceylon Observer, Colombo.

It is clearly printed and is a comprehensive work dealing with the businesses of about 200 principal places. In the foreign section is given a list of firms in the United States of America interested in trade with India and the Far East. On the whole this Directory should prove a useful work of reference to businessmen.

The Statesman, Calcutta.

The Business Directory of India, Burma and Ceylon for 1923 issued from the Kanara Press, Madras, is a useful work of reference. It has an Indian as well as a foreign section and the information given is of a kind that will be appreciated not only by businessmen in this country, but also by manufacturers, merchants and exporters in foreign countries.

The Modern Review, Calcutta.

This is a very useful book of reference for businessmen and a very good medium of advertisement. Chief towns of India have been treated under different sections, sometimes with short introductory notices about their origin and objects of interest. The book deserves a good circulation among the public taking an interest in commerce, industry and trade of the country.

The Industry, Calcutta.

This handy volume contains addresses not only of the Business houses of this country but also of some representative firms of Shanghai, (China); Kobe (Japan), Singapore (F. M. S.) etc. This is a new diversion for which the directory should be liked by merchants wishing to extend their trades in oriental seas. It is neatly printed, decently bound and cheaply priced.

PUBLISHERS:

THE BUSINESS DIRECTORY Co.,

2/13, VANIER STREET, KANARA PRESS BUILDINGS, MADRAS.

చెన్నై పరి బజారుధరలు

నవంబరు 11-వ తేదీ మంగళవారము

(1) కౌన్సెలు

దనియాలు	బా 1-కి	రు 30.0-0	మొదలు	42.0-0	వరకు
బియ్యము	బస్తాలు		మొదలు		వరకు
కునుమ	లెహలివి	,, 48 గలవి	రు 14.0-0	14.8-0	
నెలూరివి	,, డిటా	,,	15.8-0	16.0-0	
డిట్టివి	,, డిటా	,,	16.8-0	17.0-0	
రాగులు	రా. 164	బస్తా 1-కి	,, 8-12.0	9.0-0	
నవ్వులు	,,	,,	20.0-0	24.0-0	

(2) పప్పుధాన్యములు

కందులు	బస్తా 1-కి	రు 205	రు 11.0-0	రు 12.0-0	
నెనగలు	,, డిటా	,,	11.8-0	12.4-0	
పెసలు	,, డిటా	,,	11.8-0	12.4-0	
మినుములు	,, డిటా	,,	18.0-0	18.0-0	
ఉలము	రు 164	,,	9.4-0	11.4-0	

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులనూనె	బా 1-కి	రు 170.0-0	175.0-0		
నెయ్యము	మ 1-కి	,,	14.0-0	26.0-0	
కొండాపురం	వేరునెనగపప్పుబా 1-కి	,,	65.0-0	68.0-0	
చిత్రపక్షము	,,	,,	60.0-0	62.0-0	
వేరునెనగనూనె	గానుగ బా 1-కి	రు 150	మి.న.నూనె	145	
ఆముదము	బా 1-కి	రు 170.0-0			

(4) చిలర వస్తువులు

చాయపగుపు	బా 1-కి	రు 190.0-0	195.0-0		
కూరపగుపు	,,	రు 125.0-0	180.0-0		
మిరపకాయలు(గుంటూరు)	బా 1-కి	రు 120.0-0	188.0-0		
గుంటూరుపాయకట్టు	నీలిమందు ముసుగు	1-కి	రు 50,55		
కాళహస్తపాయకట్టు	,,	రు 70,75			
తెల్లము	బా 1-కి	రు 85.0-0	80.0-0		
చింతపండు	బా 1-కి	రు 80.0-0	49.0-0		

(5) ఇనుము

పట్టా రకం	బా 1-కి	రు 32.0-0	38.0-0		
చదరం	,,	రు 32.0-0	38.0-0		
రవుండు	,,	రు 32.0-0	36.0-0		

(6) లోహములు

చెండి 100 రులలి	రు 76.0-0	79.0-0			
బంగారము, తులము 1 కి	రు 22.8-0	28.0-0			
సరసము 1-కి		14.10-3			
ఇత్తడి బా 1-కి	రు 260.0-0	265.0-0			
రాగి డిటా	రు 295.0-0	300.0-0			
అస్కాచక్కెర బా 1-కి	రు 37.0-0	37.4-0			

(7) రంగులు అలిజరై ను

అవుకప్పిస్తుడు	20 డిగ్రీలు	రు 75.0-0			
వొట్టికప్పిస్తుడు	డిటా	,,			
సింహం	డిటా	,,			
గుర్రం	డిటా	,,			

(8) దూది

బోండా నెట్టుబారువ 1-కి	రు 320.0-0				
------------------------	------------	--	--	--	--

(9) నూలు

కోయంబుత్తూరు నెం 10 $\frac{1}{2}$ పెట్టె 1-కి	రు 9.10-0				
మధుర నెం 12 $\frac{1}{2}$ పెట్టె 1-కి	రు 8.6-0				
పుల్లూరు యేనుగ నెం 8 $\frac{1}{2}$ పెట్టె 1-కి	రు 8.12-0				
అహమదాబాదు నెం 12 $\frac{1}{2}$ పెట్టె 1-కి	రు 9.3-0				
డిటా నెం 14 డిటా	రు 10.0-0				
నూకయేనుగ నెం 20	రు 11.6-0				
జపాన్ నెం 20	రు 11.12-0				
,, , 40 ఏ లేబిలు అయినను	రు 14.6-0				
గోకాకు నెం 12 $\frac{1}{2}$	రు 9.8-0				
వద్వాక్ నెం 24 $\frac{1}{2}$	రు 11.14-0				
14 $\frac{1}{2}$ క్విల్ పట్టి	రు 9.8-0				

బుధవారం నాటి, 12-11-24

శ్రీ కృష్ణవిలాససభ, తెనాలి

ద. పద్మకామరాజు పాత్రను బ్ర. శ్రీ. యడవల్లి

సూర్యనారాయణరావుగారు ధరింతురు.

మేనేజింగు కమిటీ

పద్మకామరాజు ముగింపు ప్రకటనము పై తెలిసికొని
సూర్యబిడినది.

తమాషాలు

(ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రత్యేకము)

దగ్గర చుట్టము

రామయ్య—అతను నాకు మిక్కిలి దగ్గర చుట్టము.
సోమయ్య—ఏమయ్యా, అట్లా అంటావు? అంతకన్న
కావలసిన చుట్టలు ఎందరో ఉన్నారే!

రామయ్య—దగ్గర చుట్టమంటే, మాయింటి దగ్గర ఉన్న
చుట్టమని నా అభిప్రాయం.

కొత్త పేట

పాపగూరివాడు—కొత్త పేటలో ఇండ్లన్నీ పోతవిగా
ఉన్నవేమండీ?

గ్రామస్థుడు—పేరు పెట్టి చాలా కాలమయిందీ లేండి.

ఏం భావ?

కొత్తవాడు—చెన్నపట్నంలో ఏం భావలు మాట్లాడు
తారండి?

ఒకడు—అరవ తెలుగు, తెలుగు అరవ భాషలు మాట్లాడు
తారండి.

ఏది ముందు?

గురువు—కారణం ముందా, కార్యం ముందా?

శిష్యుడు—ఒక్కొక్క పర్యాయం, కారణం ముందు,
పర్యాయం కార్యం ముందు.

ప్రమాణం

ప్రశ్న:—మీరు ఋగ్వేదంలా, యజుర్వేదంలా?

జవాబు:—మాకు అన్ని వేదాలు ప్రమాణాలే.

సందేహం

ఒకడు:—మీరు వాడే భావ గ్రాంథికమా, గ్రామ్యమా?

గ్రంథకర్త:—ఆంధ్రము.

దయ

భార్య:—మీకు నామీదకంటే నోరులేని జంతువుల
మీద ప్రేమ ఎక్కువ కాబోలు!

భర్త:—నీవు నోరు తెరవకుండా ఉంటే, నీమీద కూడా
అంత ప్రేమగా ఉంటాను.

భూగోళం

ఉపాధ్యాయుడు భూగోళంలో, భూమి జలం
కలిసివున్నాయి. భూమి, జలం కలిస్తే ఏమి అవుతుందో మళ్ళీ
చెప్పు.

విద్యార్థి:—బురద.

ఉపాయం

తండ్రి తన కొడుకుకు కొట్టు తుట్టించి పంపిస్తూ ఇట్లా
చ్రాసెను.

“నీకు కొట్టు పంపిస్తున్నాను. బరువు అవుతుందని తోచి
తీసివేసినాను. అన్నీ పై కేబుల్లో ఉంటువి,
నీ.”

మైము

గ్రామస్థుడు:—నీవు ఇక్కడనుంచి గేటు దాకా పో
యి, ఎదురుగా ఉన్న గడియారం ఆరుగంటల పట్టుకుంటావా?

రామారావు:—నీవు పల్లెటూరివాడవు కాబట్టి నీకు

మైము సంగతి తెలియదు. మైము దూరం పోయిరావడానికి గం
టనేవు కావాలెనా?

అంతట రామారావు పావుగంటలో పోయి తిరిగివ
చ్చెను.

రామారావు (గర్వంతో) గడియారం ఆరుగంటలదా?

ఒకడు:—ఈ గడియారం ఎన్నడూ తిరగదండీ.

అరచుట

భర్త—పిల్లకాయలు అరవకుండా నెమ్మదిగా అడుగు
కొనేటట్లు చేయలేవా?

భార్య—అరచేకదా, నెమ్మదిగా ఉండేటట్లు చేయడం

గడియారాలు

పుల్లయ్య—గడియారాలను మీరు ఇంత చాకగా అమ్ము
తున్నారే, మీరు ఎట్లా లాభము వస్తుందండీ?

దుకాణదారుడు—వాటిని మళ్ళీ మరమ్మత్తు చేస్తూ ఉంటే.

శ్రీరంగ

కోగి—డాక్టరుగారు, నాకు నిజంగా ఉన్న ఒక్కోగం
తు అప్పుడు గుంటా చెప్పండి. పెద్దమాటలు చెప్పి గాభరా
పెట్టకండి.

డాక్టరు—సోమరితనం.

కోగి—అయితే నాని నైర్వభాషతోనే చెప్పండి.
నావాళ్ళు నిజం తెలిస్తే, రోజే స్కూలుకు పాప
గొట్టారు.

గంజాము ఆంధ్రులు

అశ్రద్ధ నష్టదాయకము

గంజాము ఆంధ్రులు ఏమి జేయ నున్నారు? గంజాముజి
ల్లా విభజనవిషయమున ఓడ్రులు జేయుచున్న కలవరము విరివీను
ల కిందుకైన సోకలేదా? చాలకాలమునుండి ఆంధోళన
జేయుగా జేయగా ఉత్కలకులకు తమ ఆశలు ఫలించు నూవన
లు ప్రభుత్వనియమితమున ఫలింపకపు కమిటీ ద్వారా గొప్పట్టి
నవి. అందుచే అమితానంద భరితులై తమ సంతసమును కృత
జ్ఞతన సభల తీర్మానములద్వారా తెలియబుచ్చుచున్నారు.
అంతియేకాదు. ఈ కమిటీతో తమ యాశయములయొ నీడేరు
నని వారికిని నమ్మకములేదు. ఇది కేవలము ఓడ్రుల కిష్టమున్న
దో లేదో తెలిసికొని రమ్మని ఇండియా దొరతనమువారిచే
పంప బడిన యిరువురు ఉద్యోగి వ్యక్తు
లు గల చిన్న సంఘము. ఆ యి న ను
యీసంఘము యెదుటనే తమ మొర్రనంతయు వెలిబుచ్చి తగు
ప్రయత్నములన్నియు ముందుగాజేసి పునాదులు దిట్టపరచు
కొన్నగాని ముస్సండు అనుకొనినంతవని జరుగదని భావించి
వారు కృతజ్ఞతా తీర్మానములతో బాటు గంజాముజిల్లాసం
తయు (శ్రీకాకుళం నరసింహపురం) ఒరిస్సాలో చేర్పవలెన
నియు, మరియు సింకెన్సియా సూచనలనుజేయుచు ఒరిస్సంగ
జుభలు జేయుచున్నారు. వారు మదరాసులో దినపత్రికల కంపు
లున్న రిపోర్టులనుబట్టి తమవారివి నాలుగైదు యిండ్లుగల ప్రతి
యూరు నందు యివి ప్రయము న బహి
రంగన భలు జేయించి, అన్నియు ఒకే రీ
తిగా తీర్మానించునట్లు యేర్పాటులు జేసికొనినట్లు గాన్నించు
ను. ఈవిషయమున వారుమంచి శ్రద్ధతో కట్టుదిట్టములతో కృ
షి జేయుచున్నారు. అయ్యది ప్రవంసార్హమే.

కానిండు. వారు తమవారిలో కలిసి పోయెదమన్న కా
దను. వాతెవరు? అవశ్యము కలియ వలసినదే. కాని తమసౌఖ్య
ముగ రికతరుల వాధించుట న్యాయమా? వారియత్నములుజూడ
బాధించుగోరినగాని బెత్తెను లభించదను నుద్దేశముతో యెన
ర్చుచు న్నుటులున్నది. అందులకేగంజాముజిల్లాసంతసవిభాషపట్టు
ము వ వ్యప్రదేశకంతయు తమకు చెందవలెనని పట్టుబట్టుచు
న్నారు. ఈయభిప్రాయమునే యెల్లసభలద్వారా చాటుచు
న్నారు. ఈపురిపుడపుగార్లయెదుటగూడ అనేక మెహారాం
డములద్వారాను ప్రతినిధులవాగ్దాటిమూలమున తెలుపవచ్చునా
రు. ఈభిక్షువులుగార్లయెదుట గంజాముజిల్లాలో యెన్నడైన
పనిజేసియెరుంగదు. వీరిలో నొకరుమాత్రము విశాఖపట్నం ఏజ
న్సీలో పని జేసియుండిరట. అందుచే
వీరికిని జప రిఫ్టి తులు స్వతహాగా తెలియ పని
దలసివచ్చును. అట్టియే ఓ ఆంధ్రులు చలనము లేకయుండి ఓ
డ్రులు ఉన్నదియు లేనిది వారిముందు చెప్పి అంతయు కబ
ళింప యత్నించినచో భిక్షుమేమునో ఊహించుకొనెదమగాక
గంజాము ఆంధ్రులకి అసహాయోద్యమము వంటకట్టి
అభిలభారతైక్యత మహానా చుకులు ప్రయత్నించుచుండ అ
ల్పాంశముల కొరకు మనము ఓ రాడుపేమిటి యని యాలో
చించుచున్నారు కాబోలును. ఆ రోజులు గడచిన
వి, అనకాశము కలిగినన్నట్లు అశ్రద్ధ చేయనే జేసితిమి. కావు
న యికనైన మనవారు మెల్లొచ్చి, మరుగుగా పనిజేయవలె
ను. అట్లని ఉత్కలకులకు నష్టము కలిగించవలెనని నాయుద్దేశ్య
ముగాదు. తాము నష్టపోసినద జామకొనవలెను.

రానురాను ఉత్కలకులు జరుపుచున్న ప్రజాప్రబోధ
మునుబట్టి ఆంధ్రులకుగూడ యిందలి అవశ్యకత తెలిసినట్లు చెబి

య వచ్చుచున్నది. గంజాము ఆంధ్రులు మరుగుగ పనిజేయవలె
నని జన్మభూమి పత్రిక హెచ్చరించుచున్నది.

ఇక కాలము వృధాబుచ్చుటకు పీలు
లేదు. ఫిలిపుడపు కమిషనువారు
గంజాముజిల్లాలో సంచారము ప్రారంభించిరి. వీరు 12 పట్న
ములలో మాత్రము సాక్ష్యములు విచారించెదరట. అవియును
ఓడ్రులవి మాత్రమే అయియుండును. ఓడ్రుల యాశలభికముగు
చున్నవి. వారు గంజాము జిల్లాసంతయు కలిపివేయవలెననుచు
న్నారు. వారికి సరియగు ప్రత్యుత్తరము జెప్పవలెను. ఆంధ్రు
లు సభల మూలముననో పత్రికల మూలముననో తమయభిప్ర
ాయములను, న్యాయముగా తమకుండవలసిన మండలభాగములను
జేర్కొనుచు యిందలి సత్యాసత్యములను విచారణ సంఘము
వారిచెవిని వేయవలెను. ఊరకచూచినచో నష్టపోవలసియుం
డును.

గంజాము జిల్లాయంతయు, శ్రీకాకుళము నరిసిపట్నం
తప్పఒరిస్సాలో చేరవలెనని వారివాదము. అట్లయినచో పూర్తి
గా ఆంధ్రులను గలిగియున్న టెక్సస్, సోంపేట, తాలూకా
లను, సరిసమానముగానుండు బరంపురం, ఇచ్చాపురం, పల్లకి
మిడి మున్నగు తాలూకాలమాట యేమి? ఇవి శాశ్వతముగా
ఒరిస్సాపాలనక్రింద నుండవలసినదేనా? ఇప్పుడు గానున్న
విభజన జనసంఖ్యనుబట్టి యుండవలెననియు, సహజముగ
వీరావృత్తిమునకు చెందవలసిన తాలూకాల నా రాష్ట్రము
నందుంచిన జాలుననియు గోరినచో న్యాయముగా నుండును.
అట్టియేర్పాటులు జరుగునట్లు ప్రయత్నించుట చునయాంధ్రుల
కర్తవ్యము. ఒక్క ఓడ్రగ్రామమునైనను ఆంధ్రరాష్ట్రమున
మిగిల్చియుంచ నవసరములేదు. ఆంధ్రులను మాత్రము ఒరిస్సా
పాలనక్రింద చేర్చియుంచకూడదు.

పైనచెలిపినరీతిని గంజాము ఆంధ్రులు తగుప్రయత్నము
లు జేయవచ్చునో తామెగాక తమసంతకులవారును దుఃఖమున
కు కారణభూతులగుదురు. తమ అశ్రద్ధచే సౌఖ్యమునుబాపి, ప
రభాషవారితో కట్టిపడజేచి మాతృభాషావియోగమున ముంచి
శాశ్వతదుఃఖమున ముంచిజేచినారని రెండవతరమువారు నిం
దింపకమానరు. జాగ్రత్త; అశ్రద్ధ నష్టదాయకము.

“అభిమాని”

నోటీసు

తర్కసంగ్రహ సర్వస్వము అపూర్వగంభము

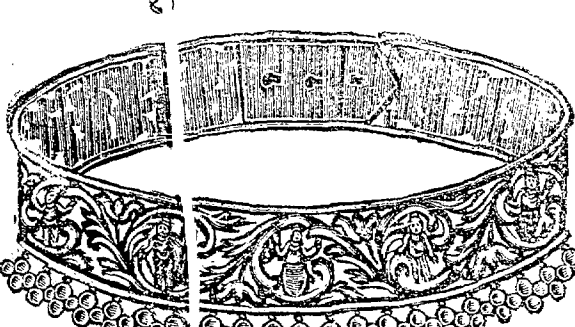
అన్నంభట్ట విరచిత తర్కసంగ్రహ వ్యాఖ్యాన
యా ప ము న్యాయ సాస్త్రీయ పారిభాషిక
పదార్థా సంగ్రహాయతము. శబ్దార్థ లక్షణ తత్వసర్వము
తద్వోపప్రసక్తి నిర్ధారక లక్షణ పరిష్కారాది సర్వదామ
సిద్ధపాఠపద్ధతి ప్రతిపాదకము తర్కశాస్త్రము సభ్యసింహువారల
కు తిరిగి చింతనాపెక్ష లేకుండా సరసముగు సులభమగునట్టి
యపూర్వకైలితో సర్వలకును తర్కవిషయములను బోధించగల
దు. అను విషయమై సందేహమేమిన్ని లేదు నాగరాక్షరముల
తో మంచి కాకితమునందు అచ్చు వేయబడినది. బహుకాలా
భ్యాస సాధ్యమున తర్కశాస్త్రీయ పరిభాషలన్నియును అతి
సులభకైలితో గ్రంథాదియందు 111 పేజీలలో వ్రాయబడినవి
గ్రంథమంతయును ఘమాదు మొత్తము 270 పేజీలు. దీనివెల
రు 2-0-0.

విధేయుడు (పోస్టేజీలేదు)

కురుగంటి శ్రీరామశాస్త్రి,

తర్కపండితుడు సంస్కృత (కలాశాలా) కాలేజి
తెనాలి (పోస్టు) గుంటూరుజిల్లా మెదాన్ (పెసిడెన్సీ).

అలస్యము చేయక ఒకే దఫా మా ప్రదర్శన కాలకు వచ్చి పరిశీలింపుడు. 1842

నాగవత్తులు

ఇవి 6 సవరములు మొదలు 14 సవరములకు
అ నెక మోస్తరులలో నవనాగరికమునకు తగినట్లు
తయారుచేయబడును. పాతికావరక అంగుళము
మొదలు ముప్పాతిక అంగుళము వెడల్పునరకు
చేయవచ్చును. వీటికి తరుగుసహా మజారి రు. 25
లుమొదలు రు. 85 లు వరకు గలదు. పువ్వరం
గములు, పట్టెకంపులు, గత్తెములు మొదలగునవి
చేర్చినవాటికి ప్రత్యేకముగా సామ్యు యియ్యవలెను. అన్నిరకపు వెండిసవరములంగారు నగలు, సామానులు ప్లాకు
లో సిద్ధముగానున్నవి. ఒకసారి వచ్చి ఒక చిన్నఉరువునువాపద తీసిన మానవ్యము మీకు తెలియును.
మాచి తిరిచిత్రపు 172 ఫుటల క్యాటలాగు 1-కి రు. 1.
ఉమ్మడి రామయ్యకెట్టి, గురుస్వామికెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, 25, వైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

నూలు సకాలమునకు పంపుడు

గాంధీజీ హస్తము మీద వారపు ఎంగుండియూలో నిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

మన దేశము వారికి సకాలమునకు పనితేయుటయన నేమి యో తెలియదనియు, మన మెప్పుడును కాలానుగుణ్యముగ నుండక వెనుకబడియుండుమనియు అపనింద యుండనేయున్నది. చాల ఆలస్యముగ వచ్చినను సకాలమునకు రాకపోవుటయే గును. నాలుగుగంటలు ముందు వచ్చిననుగూడ అంతే. నాలుగు గంటలు ముందు రానలయునని ఆయన నందపనులను చెడగొట్టుకొని యుండవలెను. గ్రామియుడు రైలుకుపోవలెనని అది వచ్చేసమయమునకు మాండ్లెన్ని గంటలలో పడియుండును. రైలు వందుకొనవచ్చును. గాని యితరపనులెన్నియో ముఖ్యమైనవి పాడుజేసికొనెనుగా! మనము చదువుకొన్న వారమును ప్రతి దానికిని ఆలస్యమే, మనసభలు సకాలమునకు ప్రారంభము గా నక్కరలేదు. సభ ఫలానిగంటకు ప్రారంభమగునని చెప్పి మొదలుపెట్టుకుంటే సామాన్యముగ జరుగుచున్నదే. ఎవరో ఒకరు రాలేదని వందలు వేలమంది కనిపెట్టుకొనియుండునటుల జేసెదరు. ఆవిధముగ దేశమువంతట వేచియుండుమనిన యెంతటి ఓర్పు, సహనముండవలెనో చెప్పవలెనా? కాని అది అభివృద్ధికి మంచిది గావనలయును.

ఇప్పుడీ అభిభూత కాంగ్రెసు సంఘము నూలువడుకు తీర్మానము నాచరణలో పెట్టుటయందు యీ కాలజ్ఞానము లేక పోవుటతో చాలకష్టము వచ్చినది. ఈ తీర్మానమును చదువుట నులభమే. కాని దానితో అభిభూతరథ ఖద్దరుబోర్డు పనియంతయు క్రుంగిపోవుచున్నది. నూలువడుకుట, పంపుట, నెంబరువారీ యేర్పరచుట దీనికంతకును యెంతయో కట్టుబాట వసరము. పనివారు సకాలమునకు పనిజేయకున్నయెడల కష్టము పడిరెట్లెక్కు వగును మాటను పంపుటకు ప్రతినెలయుగిరివ లేదీచినరొజు. ఆలేదీ నిర్ణయించినది నూలు వడుకువారికి యొక్కవత్సరని యుండునటుల జేయుటకుగాక వేర్వేరు సంఘకార్యదర్శులకు కావలసిన వ్యవధి నిచ్చుటకై యుండెను. నూలువడుకువారలు ఫలానినాటికి పంపెదమని పనివారలు ఆ నాటికి నూలును వనూలు జేయునెడల పనియంతయు చక్కజరుగును. ప్రతిరాష్ట్రమును ఆ. భా. ఖ. బోర్డుకు నూలుకట్టలను సకాలమునకు బంపుటకై తమకువీలగు లేదీనే నిర్ణయించుకొనవచ్చును. వాయిదాల ప్రకారము కట్టలను బంపుటకువారు ప్రతినెలయును ఆ. భా. ఖ. బోర్డు కదివీ లగునెడల ఒక్కసారియే అంతయు బంపుచుండవలెను. పనినంతయు గడియారము నడకవలె క్రమముగ జరుగకున్నయెడల దానిని ఒకపద్ధతిని నడుపుట కష్టము. ఎన్నో నెయ్యి వివరములను గమనింపవలసి వచ్చినపుడు కాలము చాలముఖ్యమైనది. ఒక్కనిమిషములో రైలుతప్పి పోయినయెడల యెన్నెన్ని పనులు భంగమగునో అట్లే ఆ. భా. ఖ. బోర్డు నిర్ణయములను గమనించని యెడల నూలు వడుకుటను విశ్వవ్యాప్తి జేయుటగూడ చాలకటంక మేర్పడును. ఏదో చేసికొనిన నిర్ణయము ప్రకారము పనిజేయకున్న యెడల యేసంగియు పనిజేయజాలదు. కావున యీ నూలువడుకు పనిజేయ వారందరూ నిర్ణయించు కొనిన కాలమునకు సరిగా పనిజేసెదని నేను నమ్ముచున్నాను.

ప్రధాన బహుమానము

గుజరాతులో ఆంధ్రదేశమును పిదప బెంగాలును పోటీ బడినవి. ప్రధాన బహుమానము బడయుటకు ఒక్కమానమే వ్యవధిగలదు. ఏదొక రాష్ట్రమీ బహుమానమును కొట్టివేయునని నాకుచెలియును. గుజరాతు నోడించుట నులభముగాదను నాన మృకమునుగూడ మరుగుపరుపజాలను. కాని అందరూ మరతులను గమనించెదరుగా! సకాలమునకు గాకుండ పిదపవచ్చిన నూలును బహుమానపుపోటీలో చేర్చుటలేదు. చక్కగా సమానముగనుంచి పురిగల దారమును రెండువేలు గజములునుండని కట్టలేమియును లెక్కరూపు. గుజరాతేమో ఓడిపోయి తన బహుమానమును ఆంధ్రదేశమో బెంగాలో కొట్టుకొని పోవునని మూలానావహుమ్యునటిగారు చాలఆశ్చర్యపడుచున్నారు. ఆయనకు గుజరాతేశ్వ అనుయాయుమియునులేదు. ఆయన తన బహుమానము నెవరోయెత్తుకొని పోవలెననియే కోరును. గుజరాతు పోటీలో ఓడిపోగలదని ఆయన తలంచుచున్నాడు. పోటీవలన గుజరాతులో నూలువడుకు వారల సంఖ్య ఎక్కువగు నెడల గుజరాతు అపజయము జయమేయగును. ఏరాష్ట్రముగాని యేదో విధముగ అట్టిజయముందుట ఆయనకష్టములేదు. చిత్తశుద్ధితో శక్తిపడి ప్రయత్నముజేసినపిదప నాజయము రావలెను.

గ్రేటు బ్రిటనునందలి గొప్ప భూకంపము

ఇతః పూర్వము వినికిని యెరుగని మహాకంపము

(మైమేగజేసు నుండి)

డబ్ల్యూ. హెచ్. డేవిస్ అను కవి యింగ్లండులో నగ్ని పర్వతము కంపములు లేవని గర్వముగ నొకపద్యమున వ్రాసినాడు. ఉష్ణప్రదేశములందు వలె నిచట దోమలు పురుగులు అత్యుష్ణము అతిశీతలము మొదలగునవి లేవనూట సత్యమే గాని యిటీవల మనదేశమునకు గలిగిన కంపము భయంకరముగ జపాను భూకంపమునకు తుల్యముగ నున్నది. జపానులో భూకంపమువలన వేవేలు ప్రజలు మృతిచెందెరి. కోటానకోట్లు జనము, గృహసమ్రాధి విహీనులైరి. ఆ ప్రళయము జూచువారికి తుల్యభూమియొక్క తుచ్చావస్థయు మానవ దుష్టతల్యమును గోచరింపజూపెను. మనము కేవలము మహాభూతము క్రీడాకండుకము వలెనున్నామని గ్రహింపవచ్చును. మన ముద్దులొల్పెడి యింగ్లాండునందు భూకంపములు తరుచు సంభవించెను. కాని జపానునకు గల్గిన నష్టము కంటె మన కెక్కుడు నష్టము నొకటి గావించినది. జపానువారికి మన సానుభూతిని తెలియపర్చుచున్నాము. కాని భూకంపము వలన వారికి గల్గిన ప్రాణనష్టముకన్న మనకు గతయుద్ధమువలన నెక్కుడు ప్రాణనష్టము కలిగినది. జపానువారికి వారి భూకంపముకన్న మాకు మావాణిజ్యకంప మెక్కుడు ప్రదనకరముగ నుండెను. ఈ యుద్ధమువలన మరి యేదేశమునకు మాకు కల్గినంతవాణిజ్య నష్టము కలుగలేదు. యుద్ధప్రారంభమున ప్రపంచమందలి యన్నిపడవల సంఖ్యలో సగము మాడెయ్యుండెడిది. వీటిలో మే మందరికిని చెనుదీయక సాయము చేసితిమి. చిన్న చిన్న సముద్ర కాల్యలగుండను మహాసముద్రములగుండను మేము మిత్రమండలి సహాయార్థము, మనుష్యులను, ఆహారపదార్థములను, యుక్త సామగ్రిని, నుట్టుములను, మాపడవలమీద గొంపోవుచుంటిమి. మా వర్తకము మానుకొంటిమి. అట్లాంటికు మహాసముద్రములో మాపడవలను కాపలాకొరకు ఆపి మావర్తకమంతయు మండిలో గలుపుకొంటిమి. యుద్ధమువలన నితరదేశముల వర్తకము నకుగూడ కీడు వాటిల్లినది. కాని మాకు గలిగినంతహాని మరి యెవరికిని కలుగలేదు. మాసముద్రవ్యాపారము చాలా బారీగా నుండెడిది. మాదేశము మా నాకావాణిజ్యముపై నాధారపడియున్నది. మాకు గల్గిన నష్టము నకు తోడు యితరదేశములకు గల్గిననష్టముగూడ మాహానికే పరిణమించినది. 4 సంవత్సరములకాలములో మాజీనాకావ్యాపారమున 80 లక్షల టన్నులను కోల్పోతిమి. ఈ నష్టమును మేమెట్లు భరింపగల్గితిమని మాకది తెలుచుకొన్నయెడల గుండెల రుల్లుమనుచున్నవి. ఈవిధముగ మా వర్తకంపము జపాను భూకంపముకన్న నెక్కుడు దనర్థదాయకమాయెను. బ్రిటిషువారికి కలిగిన ప్రాణనష్టము, ధననష్టము, దుఃఖము నిరుపమానములుగ నున్నవి. ఈ కంపముయొక్క ధనర నేటికిని పోలేదు. బ్రిటిషు సంఘసౌధ మింకను గజగజ వణుకుచున్నది. మాలో నన్ని తెగలవారును అన్ని తరగతుల వారును, అన్ని రకముల వారును బీదలు బిశ్వరసంపన్నులు, వారు పీదననేల నందరూను మావర్తకకంప ఫలిత మనుభవించుచున్నారు. మాపడవలకు స్వదేశీయ వర్తకమున గాని విదేశీయవర్తకమున గాని బరువులు లభ్యము కాకున్నవి. కనుక క్రొత్త పడవలు మరి తయారు చేయబడుటలేదు. దీనివల్ల పడవలను తయారుచేయుచు బ్రిటిషు యనే కలకు పనిలేకవారి గూటిలో మున్నుపడినది. దీని ననుసరించి యుండెడి యనేకతర పరిశ్రమలుగూడ సంతరించినవి. దీనివలన వేవేలుజనులకు కూలిలేక వారందరూను సోమరులై యున్నారు. ఈ పనులన్నియు నేర్పుగల కూలీలవల్ల చేయబడవలసినవి. పిరందరు బహుయోగ్యులు. ఇట్టివారికి అన్నిలోపములు కలుగుట కడుకోవలసియును. విదేశీవర్తకమంతరించుట తోడనే నిరుద్యోగము మనదేశమున ప్రబలింపడి. దీనివలన కొన్ని పరిశ్రమలు నశించినవి. ఎగుమతిసరకులను కొనువారులేరు. యావిధముగ వ్యదేశీవర్తకముల పరస్పరాత్మ్యంత సంబంధమువలన నొకదానివలన రెండవది నశించుచున్నది. దీనిఫలితము సర్వజనానుభవమే. మననాటకకాలలకు యిప్పుడు డబ్బురాలేదు. టిక్కెట్టు కొనుట కష్టముగానున్నది. ఇళ్లకట్టుట, చాలా ఖర్చుపెట్టెనది. కూటలు పెరిగినవి. సామానుల ధరలు పెచ్చినవి. రైల్వేపనులు, ఖనిజవ్యాపారములు, రాళ్లపనులు, బట్టతోలుట, నాకా

పధమందలి శేవులలోని పనులు అన్నియు భగ్నములై విపదశయందున్నవి. బిశ్వరసంతులు పల్లెలందుగల పెద్దభూములను, యిళ్లను, తోటలను విక్రయించుచున్నారు. వాటికాపలాకు కూలివాళ్లనుంచుట వారికిష్టముగా నున్నది. పన్నులు పెచ్చునుచున్నవి. వారి రాబడి తగ్గుచున్నది. దేశఖర్చు ఎంత పెచ్చువినదో చూడుడు. దేశకోశాధికారి యుద్ధాత్మ్యముకన్న నిష్పాదు నాల్గులెట్లధికముగ పన్నులను కట్టుచునున్నాడు. పెద్దరాబడిదార్ల కిది గొప్ప చెబ్బు. స్వల్ప రాబడిదార్ల మాట చెప్ప నక్కరలేదు. యుద్ధమునకు పూర్వము మనము పన్ను లిచ్చుచున్నామని మనకెరుకయే లేకుండెడిది. ఇప్పుడో పన్ను లిచ్చుటకు ఎంతకష్టముగ నున్నది. దీనివలన ఫలితమేమన దేశమందు ఔదార్యము, దానధర్మములు, ఉచిత సదుపాయములు మొదలగునవి యంతరించుచున్నవి. ఆనుపత్తి ధనలోపముచేత మూలములని వచ్చుచున్నది. జపానునందలి భూకంప ఫలముగ నాదేశమునా రందరికిని పనికిలిగినది. ఇచటనో మన దేశ వర్తక కంపమువలన ఉన్న వారికి గూడ పనిపోయినది. వారి కుపద్రవమువలన లాభము కలిగినది. మన కుపద్రవమువలన నష్టము కలిగినది. జపానులోవలె మనదేశమందు కతిపయగ్రామములకే కీడు వాటిల్లుటలేదు. మనదేశమందు సర్వత్ర నష్టమే సంభవించినది. యుద్ధముజరిగిన ప్రాంతుదేశభాగమందు సైతము హానియంత సర్వకంపముగ లేదు. ఇంగ్లాండునందలి ప్రతి సగరమునకు ప్రతిపట్టణమునకు ప్రతిపల్లెను కూడ నష్టముకలిగినది. అనష్టమునుండి యింకను మేము తీర్చుటలు కాలేకున్నాము. ఏదోవిధముగ ఈయుద్ధమువలన చెబ్బితిదని కుటుంబమే మాదేశమున లేదు. భూకంపమువలన జపానుకు గలిగిన నష్టము 8000,000,000 రూపాయలని లెక్కలనలన తేలి నది. యుద్ధఫలితముగ విగతోద్యోగులైన మనదేశ సోమరి పోతుల వలన మొత్త 9, 00, 00, 000 రూపాయల నష్టము గలిగినదని లెక్కింపబడినది. అనగా జపానుకు కలిగిన మహాంతమగు నష్టమునకు మూడురెట్లధిక నష్టము మాకు సంభవించినది. ఈ విషయము యింక నెంతకాల ముందునో తెలియదు. ఇంకను చిరకాలమునకు గాని ఇంగ్లాండుదేశ వినిపితత్వాగరమును చాటలేదు. ఇంగ్లాండు పోతమైనదనియు యీనష్టమునెన్నడు పూరి చేసికొనలేదనియుగూడ కొందరు విద్యాధికు లూహించుచున్నారు. మేమట్టి దుఃఖక రాభిప్రాయము నంగీకరింపలేము. కాని, జనులు మిక్కిలి జాగరూకులై శ్రద్ధాశులై పరిశ్రమగతులై, ధైర్యసాహస సంపన్నులై, మేలుకొననియెడల పడిపోయిన మనదేశము మరిలేవలేదని చెప్పగలము. ప్రజలెప్పుటికంటె నెక్కుడు శ్రద్ధతో పనులు చేయవలెను. లేనియెడల పూర్వపును హాన్సత్వపవని తిరిగి పొందజాలము. ఈవిషయమున జనులింకను ప్రయత్నమై యుండుట మాకు శోచనీయుముగను దురవగాహముగ నున్నది. యూరపు ఖండ్లందు కాంతినెలకొల్పుట దీనికి ప్రప్రథమకర్తవ్యము. వివిధజాతులవారికి పరస్పరవిశ్వాసము, అనురాగము, మైత్రియుండవలెను. అప్పుడు ప్రతివారును తమ తమపనులను నిరాటంకముగ నెరవేర్చుకొనుటకు వీలకలుగును. ప్రజాసామాన్య మివిషయమును గ్రహించుగాక!

మహాభాష్యం సుబ్బారాయుడు.
తుని. (అనువాదకుడు)

మద్రాసు స్థానికాశక్తి

1924 వసం॥ వ్యాజ్యనెంబరు 4851

వాది:—క. తిరువేంగడత్తానయ్య అండు నన్
1. మాకం. వెంకటసుబ్బయ్య } ప్రతివా
2. పు. మా. జయరాంనాయుడు } దలు
వ్యాపారి నుగంబల్ గ్రామం, మధురాంతకం
తాలూకా, చెంగల్ పట్టుజిల్లా.

పైవాదిపై ప్రతివాదులమీద రూ॥ 262-6-0 లకు మద్రాసు స్థానికాశక్తిలో వ్యాజ్యము దాకలు చేసివున్నారని నిర్ణయవ్యాజ్యము 19-11-24 తేదీన ఉదయ 11 గంటలకు మూడవకోర్టులో విచారణకు నాయదా వేయబడియున్నదని నిర్ణయించి కోర్టువారి పుత్తరపుమేరకు యిండుకల్ల ప్రచురణ పరుచడమైనది. వైకనిన రెండవప్రతివాది పు. మా. జయరామనాయుడు సదరు విచారణనాయదాకు హాజరుకానియెడల, యొక పక్షముగా తీర్పుచేయబడును.
వ. ని. రామచంద్రరాజు, వాదనకీల్లు.
6-11-1924

స్థానిక వార్తలు

30 వ తేదీనాడు రాష్ట్రసభ:— ఆంధ్రప్రదేశ్ మండల 15, 16 తేదీలందు ప్రజల ఇ. వి. రామస్వామి నాయకరు గా 8 అ ధ్యక్షత క్రింద జరుగు నని ఆహ్వానసంఘకార్యదర్శి వ్రాయుచున్నాడు.

ప్రజా వరదసహాయనిధి:—ఇదివరకు ప్రచురించిన మొత్తము 3౦౦౦౦ మూడువేల రెండువందల తొంభైఅయిదు రూపాయల పదిహేనాంశము క్లాసి వనూలైనదని పైని ధి కోశాధికారి తెలుపుచున్నాడు.

మదరాసు మరణముల రిపోర్టు:—8 తేదీలో ఆంధ్ర రయ్యవారములో 1000 కి 45.9 చచ్చిరి. క్రిందజీవారములో 46.2 చచ్చిరి. కలరా 5 గురికి తగిలి 1 చచ్చెను. మహుడి 6 గురికి తగిలి 2 చచ్చిరి. ఇన్ఫ్లుయెంజాచే నొకడు మరణించెను. మిగతా జాడ్యములచే 45 మందిచచ్చిరి. 1928 లో యావారములో 1000 36.7 చచ్చిరి.

మితాయి పంచిపెట్టుట:—ఆర్యభవానీ యజమానుడు శర్మగారు బ్రాహ్మరేగడ్ న్యూస్ పేపర్ క్లాసు మిషన్ న్యూస్ పేపర్లకు మితాయిలను పంచిపెట్టిరి. పత్రికానికాబులయొక్కయు పీదలయొక్కయు సంతోషమునకు కారణమైన పీరికి కృతజ్ఞతచూపుచున్నా మని ఆన్యూజ్ మేనేజరు వ్రాయుచున్నాడు.

పొరబాటు:—7 తేదీ మదరాసుమెయిలు సంపాదకీయవ్యాసమునం తొకచోట "ఇంపీరియల్ బ్యాంక్ మోసపు కేసులో మదరాసునగరపు పోలీసువారి పరిశోధన, ప్రవర్తనలనుగూర్చి ప్రభుత్వమువారు తమ అసమ్మతిని తెలియజేసిరి" వ్రాయబడినది. ఆదిపొరబాటు. ప్రభుత్వమువారు మొత్తముగా నందరిని నిరసించలేదు. తప్పక తోషన ప్రవర్తించి, తెలివితక్కునపనిచేసిన ప్రత్యేక్యులపై మాత్రమే అసమ్మతి కనుబరచిరి:— (ప్రభుత్వప్రకటన)

రాకపోకలు:—నర్. ఆర్. నాపు దంపతులు మలబారునుంచి యాయుదయం వచ్చిరి.

రా. బి. సి. వి. ఎస్. నరసింహరాజు, బి. బి. కృష్ణ నాయుడు, రా. బి. వి. యస్. కృష్ణారావు, మాధవరాజుగార్లు యాయుదయం వచ్చిరి.

హెచ్. ఎస్. ఫీల్డు ఇ. సి. యస్. నిన్నరాత్రి కాకినాడవెల్లికి. గవర్నరు దంపతులు డిల్లీనుంచి నిన్నసాయంకాలము స్పెషల్ ట్రెయినులో వచ్చిరి.

చెన్నపురి అన్నదానసమాజము:—పై సభాసభ్యుల 34వ వార్షికసమావేశము శుక్రవారమునాడు ప్రమాజభవనమున సాయంకాలము 6 గంటలకు జరుగను. కార్యక్రమము 1. తెక్కలజాబితా సంగీకరించుట 2. కార్యనిర్వాహకుల నెన్నుకొనుట 3. ఆడిటర్ ను నియమించుట:—

అక్టోబరు నెలలో యీ సమాజమువారు 4215 మందికి భోజనముపెట్టిరి. ఇందు 1687 మందికి విరాళములవలన వచ్చిన ద్రవ్యముచేత భోజనములు పెట్టబడినవి:—

కొరడా

నోరి కేంకేశ్వర్లుగారి సంపాదకత్వముక్రింద బెజవాడలో ప్రచురింపబడిన "కొరడా" యను సాతనపక్షపత్రిక మాకుతేరినది. "కొరడా" పత్రికాద్వైతము చేరువలనను, పైనిచిత్రింపబడిన ఆకృతివలనను కనుగొనవచ్చును. అపింప ప్రేమలమూలమన కార్యసిద్ధికి గడంగవలయునని మహాత్ముడు బోధించెడి యీ దినములలో, కొరడాను జలిపించుట ఎంతవరకు అనుకూలమో జెప్పాలము. కొరడా ప్రయోగమునందు సమ్యక్మున్నవారు సంయమితులైనా తరుచుగనుపయోగించుటచే ప్రయోజనము తగ్గనని గుర్తింపగలరు. ఆంధ్రులలోపముల గనుబలించి వారిని కార్యోత్సాహభరితులుగాచేయుటయే, యీ పత్రికాద్వైతముని ఎంచెదము. పత్రిక చిరకాలమువర్తిల్లుగాక యని కొరదము. "తప్పలేన్నవారు తమతప్పులెరుగరు. ఉర్విజనులకెల్ల నుండు తప్పు" అనుసామెతను జ్ఞాపకముంచుకొని, కొరడా పత్రిక క్షమాగుణము నెక్కుడుగ గనుబలచుట క్రయస్ఫూర్తము. కొరడాదెబ్బలు దురుకుపుట్టించుటకు బదులు, వెగటుబుట్టించుదుగాక?

దక్షిణయిండియా వరద సహాయ నిధి

డాక్టరు పి. వరదరాజులు నాయుడుగారికి వలన పోయిన భారతీయులు రూ 400 లను సంచిరి

శేరిలింగంపల్లి, నవంబరు 9:— వరదచే నాశనము గావించబడిన ప్రదేశములందు ప్రజలకు సహాయమునర్పించుటకు ఆన్యదేశముండుండిన భారతీయులరూ 400 లను డాక్టరు వరదరాజులు నాయుడుగారివద్దకు బంపిరి.

స్టేసు

శెన్వా పేటయందు స్టేసుబాధ హెచ్చుగానున్నది. ప్రతి దినమును ఎంకలు పడుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. ప్రజలు యిట్లు విడచి పోవుచున్నారు. గడచిన నెలలో సుమారు యేబదిమంది స్టేసుచే చనిపోయిరి. (ఆ. ప్రె.)

మధుర రేటుపేయరుల సంఘము

పన్నులలో నూటికి యిరువది రూపాయలను తగ్గించవలయునని తీర్మానించుట

మధుర, నవంబరు 1 :— కె. పి. గోపాల మినన్ గారి యాజమాన్యమున నిన్నవిద్వేదియా యెడ్వర్టుహాలులో జరుపబడిన మధుర రేటుపేయరుల సమావేశమునందు నూటికి పన్ను యిరువది రూపాయలను తగ్గించవలయునని తీర్మానింపబడినది. ప్రతివాడలో నొకరేటుపేయరుల సంఘము యేర్పాటు చేయబడవలయునని ప్రజలకు ఉద్బోధింపబడినది. (ఆ. ప్రె.)

ప్రాంత బరెన్ గారి మరణము

మానూరు, నవంబరు 19:— శేటి ఉదయమున ప్రాంత బరెన్ గారు స్వగృహమున ఆకస్మాత్తుగా జనిపోయిరి. ఈయనకు 85 సంవత్సరములు. శ్లోన్ హిల్ హోటలున కీయన కార్యనిర్వాహకుడు. కొన్ని సంవత్సరములాయన ప్రజలచే నెన్నుకొనబడిన మునిసిపలు సంఘసభ్యుడుగ నుండెను. చనిపోయిన బరెన్ గారి కొక కుమారుడుగలడు. (ఆ. ప్రె.)

కళావిద్యాపీఠము

బెంగళూరు, నవంబరు 10:— కళావిద్యాపీఠ ప్రతినిధియగు కృష్ణుడు ఒహం డెలుగారు నైన్తముతో సహితముగ యిండియానుండి బోవుచున్నారనియు వారు హిందూదేశముండు-జాతీయ ప్రతినిధిగ నుండుననియు కలావిద్యాపీఠ కార్యదర్శిగారు యథ. పాఠ్యేగారు వ్రాయుచున్నారు. కళావిద్యాపీఠముయొక్క బెంగళూరు శాఖాధ్యక్షుడు టి.వి.రసల్ గారింగీకరించిరి. పాఠ్యేగారు కార్యదర్శిగా నుండును. బెంగళూరునందు ఉద్యమము సుస్థిరముగ నేర్పాటు గాబడినది. కనుక హిందూదేశముందంతటను శాఖలను స్థాపించుటకు ప్రయత్నములు చేయబడునని పాఠ్యేగారు చెప్పిరి. ఆ. ప్రె.

పన్ను విచారణసంఘము

సర్దార్ జోగీంద్ర సింగుగారు సభ్యుడుగ నియమింపబడెను

డిల్లీ, నవంబరు 11:— పెద్దల శాసనసభయందు సభ్యులు గ నున్న సర్దార్ జోగీంద్ర సింగుగారు వ్యవసాయదారుల పక్షమున పన్నువిచారణ సంఘసభ్యులుగా నియమింపబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

క్రికెట్టు వ్యాయామము

నాగపురం, నవంబరు 10:— క్యాడాంగ్సులరుక్రికెట్టు ట్రోఫీ మెంటులో శేటి సాయంత్రమునకు హిందువులు 129 మొదటి యిన్నింగ్సులోనే సంపాదించిరి. ఆపటికి ముగ్గురు ఆటచారు అవులు అయిపోయిరి. మదనమోహన రావు 35 ను, శ్రీకృష్ణగారు 68 ను స్కోరుచేసిరి. వైద్యుగారు అయిపోలేదు. కిరీదున్న సంపాదించి మహమ్మదీయులందు అయిపోయిరి. (ఆ. ప్రె.)

కోహటులోని హిందూమహమ్మదీయసమ్మత్య

చాలవరకు తగాదావిషయములు పరిష్కరింపబడుచున్నవి

హిందువులు కొలదినములలో కోహటునకు తిరిగి వెడలెదరు

పిషావరు, నవంబరు 10:— ప్రభుత్వమువారు యీ దిగున ప్రకటనను ప్రచురించిరి:— తనకును, సర్ చార్లసు యిన్ని నుగారికిని, కోహటులోనున్న హిందూశరణాగతుల ప్రతినిధులకును అక్టోబరు 31 తేదీని జరిగిన సంప్రతింపులు వార్తాపత్రికలలో వెలువడినట్లు పశ్చిమోత్తర సరిహద్దుల రాష్ట్రము కమిషనరుగారికి చెల్లినది. ఈ రిపోర్టులను ప్రచురింపబడుటకు ప్రభుత్వమువారియ్యోనలేను. చాల విషయములందు వెలువడిన రిపోర్టులలో ఆసత్యములుగలవు. హిందువులకును మహమ్మదీయులకునుగల తగాదాలను బరిష్కరింపబడుచున్న ప్రభుత్వమువారు చాలవరకు సఫలీకృతులైరి. తాత్కాలికమైన యొడంబడిక గావించ బడినది. హిందువులు తిరిగికోహటు వెడలవచ్చునని తోచుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

భారత సామ్రాజ్యశాసనసభ

శీతాకాలము నందలి కార్యక్రమము

చర్చకురాబోవు మూడు ముఖ్యమైనతీర్మానములు శిల్లీ, నవంబరు 10:— రాబోవు భారత సామ్రాజ్య శాసనసభయొక్క సమావేశమునందు ప్రతిపాదించబడు పెక్కు తీర్మానములలో మూడు ముఖ్యమైనతీర్మానములు గలవు. పశ్చిమోత్తర సరిహద్దుల పరగణాలోని క్యాయపరిపాలన శాఖను పంజాపు మోక్త్యువారికి అధీనము చేయవలసినదని అసెంబ్లీ వారికొక యంతవరకు అనుబంధ బెట్టబడినదో అనుఅంశ వెలకటి. (2) హిందూదేశమునందు పెద్ద న్యాయశాఖను (Supreme court) స్థాపించు విషయము (3) ఉత్కల తీరముండు ఉప్పుపరిశ్రమలనుదధరణముచేయగోట మూడవ అంశము.

బర్మా గవర్నరుగారు సైనికులను సత్కరించుట రంగూను, నవంబరు 10:— శేపు అమృతాపు పాపిలలో మొదటిది రూ 500 లకు బర్మా గవర్నరుగారు శౌనెదరు. గారి జనుచచ్చిలో ప్రార్థనలు సల్పబడినవిట్లు రాజుగారి పటాలము లోని నాన్ కవిషండు అధికారులకు బిరుదుబిళ్లలు సత్వవర్తనకును దీర్ఘకాల నేవకును గవర్నరుగారు నిన్నునొసగిరి. (ఆ. ప్రె.)

బరెన్ హెడ్ ప్రభువుగారు

ఇండియానందర్శించెదరు ఈవార్త సత్యమైనదిగాదు

శిల్లీ, నవంబరు 10:— ఇండియాదేశ సాతనమంత్రియగు బరెన్ హెడ్ ప్రభువుగారు యిండియాను జూచుటకు రాజానున్నారని యింగ్లండులోని "సన్ డే టైముస్" అనుపత్రికలో ప్రకటింపబడినది. ఈవిషయమై హిందూదేశమునందెమియు తెలియదు. కనుక యీవార్త అసత్యమైనది. (ఆ. ప్రె.)

ఒకట రాకపోకలు

బొంబాయి, నవంబరు 01:— సీమనుండి ఆరవతేదీటపాలనుదీసికొని పి. అండ్. ఓ. మేలుస్తీయరు "కేయిబ్లహిండు" మార్చెలీను సగరమును ఎనిమిదవతేదీ 5 గంటలకు విడిచెను. అక్టోబరు 30 తేదీ సీమటపాలను దీసికొనివచ్చుచున్న పి. అండ్ ఓ. స్టీయరు "మంగోలియా" యొక్కయింకెను మూడుజనకును ఏడెనకునునుధ్య పనులచేచే స్టీయరుయొక్క సడక పగము తగ్గింపబడినది. అంకుచే మూములుగా భారతదేశటపాలను దీసికొనివచ్చుటకు యెడను శేవునకుతోయిన యస్. యస్. "డొంగోలా" 16 వ తేదీ బుధవారము ఉదయము లోపున బొంబాయి చేరజాలదు. 15 వ తారీఖునాడు బొంబాయినుండి యింగ్లాండునకు యస్. యస్. "ముల్టన్" ఓడ టపాలను తీసికొనిపోవును. (ఆ. ప్రె.)

సహజమైన భారతదేశ నాగరికత

ఎప్పుడు హోమ్స్ గారి ప్రశంస

వేదాంతవిషయములలో పాశ్చాత్యులు చాల సంకుచిత బుద్ధిగలవారు. వారి పాశ్చాత్యపద్ధతులయందు మాత్రమే మంచిగలదని నమ్ముదురు. అని ఎప్పుడు హోమ్స్ గారు "హిజ్ డ్రీమ్స్ జర్నల్" పత్రికలో వ్రాయుచున్నాడు.

హోమ్స్ గారిట్లు చెబుచున్నారు:— పాశ్చాత్యులు ప్రాచ్యదేశీయులకు కృతజ్ఞులైయున్నారనట సంగీకరింపదు. మానవజీవితము గూర్చి, మానవాధిక్యతను గూర్చి మానవజీవన గూర్చి యొక నెన్నిటిని గూర్చియో చాల సుశుభగ ప్రసంగించుచుండును. కాని మానవజీవితమును యభివృద్ధి చేయునట్లు మనము చేయున్నదని యెఱుఁగనుచుండుము. ప్రాచ్యభాగమునందున్న తూర్పు ఆసియా - ఇండియా, ఇండో-చైనా, చీనా, జపాను దేశముల మానవజాతిని మతచిహ్నములతో నెవ్వరిగర్హమున ఆత్మానందమున మునిగియుండును. జాపానకు ప్రస్తుత మొసగుచున్న గౌరవము అది పాశ్చాత్యదేశములనుండి నేర్చుకొనిన మైనక పారిశ్రామిక విజ్ఞానమువల్లనే ముట్టుచున్నది. మానవమాత్రులయందు, గతశాతాబ్దములలో ముఖ్యముగా యంతములు కనిపెట్టుబడినవాటగోరి జరిగినది యభివృద్ధికి మనలో మనము గర్వపడుచుండుము. కాని యభివృద్ధియనగా పాశ్చాత్య దేశములవలె గణించును. పాశ్చాత్యదేశాభివృద్ధిని ప్రాచ్యదేశ చలనరహిత పరిస్థితులతో పోల్చిచూచి భరియనకొనుచుండుము.

“గమనింపదగినది కాదు”

మనము చరిత్రల వ్రాయునపుడు ఐరోపాదేశ నాగరికతనే పాటించుము. ప్రాచ్యదేశముల నాగరికత, మనము దలచినట్లు అభివృద్ధి లేనిదగుటచే మనకునచ్చదు. ప్రాచ్యదేశము యొక్క పూర్వచరిత్ర యిప్పుడు గూడ గోచరించుచుండును. అట్టి ప్రస్తుతస్థితికిని మన చక్కిన దేశముల ప్రస్తుతస్థితికిని యెంతయో వ్యత్యాసము గలదుగావున, తూర్పుభాగముయొక్క పూర్వస్థితి గమనింపదగినదిగానని భావించుచుండుము.

గమనింపదగినదిగాదనుటయేగాక, నాగరికత గలదనుటకుగూడ పీలులేదేమో “లెగసి ఆఫ్ రోమ్” గ్రంథము వ్రాసినవారు నాగరిక ప్రపంచమునగా రోమును సామ్రాజ్యమే యని వ్రాసిరి. ఆరోజులలో నాగరికత పేరియో సరిహద్దుల వరకు వచ్చి నిలిచిపోయినదేమో. సనాతన భారత వైవాచికములకలలు, సాహిత్యము వేదాంతము యివన్నియు ప్రజలు అనాగరికులుగ నుండినపుడే ఉద్భవించిన పనియో పీరియభిప్రాయము. కాన నాగరికులుగానూడి పరిగణింపబడకుండుటకంటె అనాగరికు లనిపించుకొనుటయే మంచిది. ప్రాచ్యదేశము అను మనవారు గమనించుటలేదు.

ఉత్కృష్ట ఆలోచన

వై నా, జపాను కళలయందు కొంతభునత గలదని మేము మూలకొందరము-బిష్పయ్యము. చీనా పోర్చిగేసు పనులు జపాను కంఠల అద్దకములను జూచి ప్రాచ్యదేశముల నుండి మేము కొంత నేర్చుకొనవలసియున్నది. కాని ఉత్కృష్టభావనాశక్తి యందును మతవిశ్వాసమువందు వైదిక ప్రవర్తనముపట్ల తూర్పుభాగమేమంతగా మానవ విజ్ఞానాభివృద్ధికి తోడ్పడలేదు. ప్రాచ్య దేశ వేదాంతము వలెముపట్ల మేము పీనవృద్ధితో జూచుటయు లేకున్నచో ప్రతికూలముగ నిమగ్నించుటయు జేయుచుండుము. మాయొక్క జీవనము ఆలోచన పద్ధతులకు యే రీతిగాగూడ సరిపోవని పద్ధతులు మానవజాతి యభివృద్ధి పుడుతుగూడ సరిపోవు. కావున అట్టివాని ననుసరించుకొను యుద్దేశములుగూడ అసంభవములుగ నుండును. మేముట్లు తలంచెదము.

ఇవన్నియు చిత్తము వచ్చినరీతి దెలిసిన వాక్యములు. అన్నిటి వలెనే అనాలోచిత ప్రసంగములు ఇట్లు జెప్పటయొక్క ముఖ్యమైన ముఖ్యములుగా నాయకత్వముకొంద కొందరు పాశ్చాత్యులపండితులు ప్రాచీన భారతదేశముయొక్క పరిగ్రంథములను పఠించి, ప్రాచ్యదేశ ఆధ్యాత్మికాధిక్యతను పాశ్చాత్యులకు నెల్లజేయు ప్రయత్నములకు అన్యాయమొనర్చినవాడనైతి. కాని భారతకాస్త్రియులను పఠించిన పాశ్చాత్యులు తాముపండితులుగా రాణించిరే గాని వాటిని యితరులకు స్పష్టికరించి చెబువగల ఉపాధ్యాయులుగా రాణించలేదు. వారి పాశ్చాత్యబుద్ధి, భారతీయాభిప్రాయమును పట్టి, గ్రంథ

ములపఠించి సానుభూతి చెబుటకు వీలొనగ కుండుటచే వారు వ్రాసిన గ్రంథములు కారతనడియున్నవి.

భారతీయవిద్యాధికులు

ప్రాచ్యపాశ్చాత్య వేదాంతములను బాగుగపఠించిన భారతీయులు చాలమందిగలరు. వీరినిబట్టి మనము అనగా, భారత విజ్ఞానాధిక్యతను తెలిసికొననున్న పాశ్చాత్యులను తెలిసికొనవచ్చును. కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమునందలి ప్రొఫెసరు రాధా కృష్ణ గారు, “భారతీయ వేదాంతము” అనుగ్రంథమును వ్రాసిరి. అందు “ఉపనిషత్తులందలి వేదాంతభావము” అని వ్రాయబడినది. భారతదేశవిజ్ఞానమును తెలిసికొననున్న వారెల్లరు అదిచదివితీరవలెను.

ఉపనిషత్తులలో భారతదేశముయొక్క ఉత్కృష్టవేదాంత భావములు చెబుపడినవి. క్రీస్తుపూర్వము 100-నుండి 8000 వందల వరకు నుండిన ఋషులందరూ అనేక ముఖ్య విషయముల గూర్చి గావించిన చర్చలభావములు తెలుపబడినవి. “ఉపనిషత్తులలో వేర్వేరుజడని వేదాంతసూత్రములు మరిదేనియందును, బుద్ధానిమతమునందు గూడ లేవని” వేర్వేరు వ్రాసిరి. జీవాణువులను గూర్చి నిర్ధారణను సిద్ధాంతము నిర్ణయించుటకు షీర్ష దర్శులు మొట్టమొదట ఉపనిషత్తుల కాలమునందే ప్రయత్నించిరి. ఆప్రయత్నమే ఆశీప్రయత్నమనియు అతినాహుతికమనియు, ఆత్మంతసభలీకృతమనియు గూడ చెప్పదగినను. ఇటీవల కడు విపులముగ ను విధాన పూర్వకముగ ను చాల ప్రయత్నములు చేయబడినను, అన్వేషణయత్నము చిత్తమునకు అధికవ్యాపి కలిగించునట్టిగాని, అంత్యమును కనుగొనవలెనను నీచంచలస్వభావమును సంతృప్తిపరచుటకు అనునింద కధికముగ పాత్రము కానట్టిగాని ఫలితమేదియను కలుగలేదు.

“ఏకమేవాద్వితీయం”

ఉపనిషత్తులు బోధించునదేమి? ఉపనిషత్పర్వలందరు ఒక్కరీతిగా భావించియుండలేదు. కాని మొత్తము మీద వానిభావముల నన్నింటిని మనము పరిశీలించగా మానవాత్మయును విశ్వాత్మయును ఒక్కటియేయను సిద్ధాంతమువైన నే వారందరారాధారము పడినట్లు స్పష్టమగుచున్నది. మానవాత్మను ఆత్మయనియు, విశ్వాత్మను బ్రహ్మమనియు వారు వాడిరి. బ్రహ్మమనగా “భగవంతుడుండు తావు” అని రాధాకృష్ణ పండితుడు వ్యాఖ్యానముజేసెను. మానవుని హృదయకమలమునందు భగవంతుడున్నాడు అనిగూడ ఆతడునుడిచెను. మానవుని యందుండు అమరపదార్థమును విశ్వవ్యాప్తమైన మహాశక్తియును ఒక్కటియే. ఆత్మయే బ్రహ్మము, బ్రహ్మమే ఆత్మని శాశ్వతపదార్థమునుండి సృష్టియంతయును కలిగెనో ఆపదార్థము నకును మానవుని ఆత్మకును భేదమేమియును లేదు. ప్రతి మానవుని యందును నశింపనిపదార్థమే మిగలదో నదియేఆత్మ. అది నిత్యమని నిరూపించుట కష్టమైనను నిత్యమనుట మాత్రము నిశ్చయము.

ఆత్మజ్ఞానము

ఆత్మజ్ఞానమును గుర్తించుటయే ఉపనిషత్తులయొక్క వైదికసారమైయున్నది. మానవుని ఆత్మయు విశ్వాత్మయు నొక్కటియే అయినచో, మానవుని హృదయమే ఈశ్వరునికి స్థానమైనచో పరమావధిని ప్రాపించుటకును సంపూర్ణ శక్తిని గ్రహించుటకును బ్రహ్మసాయజ్యము బడయుటకును ఆత్మానుసంధాన మొనరించుట ప్రతిమానవునికిని నిత్యకర్తవ్యమై యున్నది. ఈసాధన అనంతరము, ఇదియే అనంతపక్షాన్వేషణము. ఒకజన్మలో పారంగతులగుట ఎవరికోగాని యెల్లవానికిని సాధ్యపడదు. అందువలన ప్రతిమానవుడును అనేక జన్మజైత్రవలెనను సిద్ధాంతమొకటి యేర్పడినది. ఈసిద్ధాంతము వైసనే ఉపనిషత్తు లాధారపడినవి. మొదటి ఉపనిషత్తులు వ్రాయబడు కాలమునాటికే పునర్జన్మ కలదను సి నాంతము స్థిరపడియుండెను అట్లు చెప్పు జన్మలందుటలన అధ్యాత్మిక సాధనకు జీవునికి అవకాశ మధికమగుచున్నది బుద్ధుని కాలమునాటికి సిద్ధాంతము మిక్కిలి ప్రబలముగా నుండెను. ఈసిద్ధాంతమునందు బుద్ధునికిగూడ నమృతముండెననియడ, అట్టిసమృద్ధిగము గలవానికే ఆత్మను బోధించెననియు మనము గ్రహించినగాని బుద్ధుని బోధనలలోని పరమార్థము మనకు గోచరముకాదు. అట్టి సంసారసాగరమునుండి అనగూడనవ్వరంపరలనుండి జీవుని తరింపజేయుటయే తనముఖ్యాత్యముగా బుద్ధుడు మతబోధకావించెను. ఏ సానమును

బడసిన మరల జీవుడు భూలోకము నకు రాజో అట్టి నిర్వాణ పథమును బడయుటకు ఆతడు సాధనలను విధించెను.

బుద్ధునియాశయము

జీవితమును గూర్చిన ముఖ్య సమస్యల విషయమున బుద్ధుడు మానము వహించెను. అట్టిచో నతడు ఉపనిషత్తుల తత్వమును ఆమోదించెనని మనముట్లు చెప్పవలయు? ఉపనిషత్తుల తత్వము నుండియే ఆతరణ సాధ్యమున విధానమును ఆతనునిర్ణయించెను. ఆసిద్ధాంతమును విడిచిన ఆతని బోధనలు నిరాధారములగును. కావున మనము ఆతనిబోధనల నమ్మవలసియున్నది. బుద్ధుడు తర్కవాదమును పూర్తిగా నిరసించెను. ఏలనన తర్కవాదము విఫలమైనపుడు అది కేవలము వ్యక్తిపరముగా పరిణమించును. అదిగాక కావలసినది అనుష్ఠానముగాని శుక్కువాదముగాదు. ఆచరణగాని ప్రమాణవాక్యనిర్ణయముగాదు. అంతర్వీక్షణము సర్వర్థము గావలెను గాని వాదవిజయముతో పనిలేదు. కావలసినది నడతగాని ఆలోచనగాదు. కావున తననమ్మకమునాతడు వెలిబుచ్చక సిద్ధాంతములగూర్చి ఎక్కువను ప్రశ్నింపగూడదనియు, తాను విధించునట్లు నడమకొనవలెననియు బుద్ధుడు శిష్యులకు కట్టడిచేసెను. అంతమాత్రమున బుద్ధునకు సిద్ధాంతమే లేదనుకొనుట పొరబాటు. ఎల్లవారునుగూడ యథాశక్తి ననుసరించి తత్వజ్ఞులే యగుచున్నారు.

ఆతడు నిర్ణయించిన అనుష్ఠాన పద్ధతిని గమనించినచో ఆతడు గొప్ప ద్రష్టయనియు తత్వజ్ఞుడనియు స్పష్టముగాక పొదు. ఆతనిదృష్టి మానవజీవితమును అమూల్యగ్రముగ లోగొని నది. బాహ్యేంద్రియవికారములనడండు యే ఆతని విధానము లందు ప్రధానోద్దేశము. ఉపనిషత్తుల పరమార్థముమాడనదియే అందువలన బుద్ధుడు ఉపనిషత్తులను ఒక సిద్ధాంతముగ నంగీకరించకపోయెనను ఆధ్యాత్మికసాధనకు ప్రోత్సాహకరముగ నంగీకరించెనని చెప్పక తప్పదు.

బుద్ధుని కాలమువరకును ఉపనిషద్రహస్యములు అల్పసంఖ్యాకులగు పండితులకు మాత్రము తెలిసి యుండెను. బుద్ధుడు ఉపనిషత్తులలోని ఉత్తమ రహస్యములను గ్రహించి వానిని అనుష్ఠించుటకు తగినపద్ధతుల నేర్పరచి సమస్తమానవజాతియు వానిననుష్ఠింప వీలగునట్లుబోధించెను. కావున బుద్ధుడు అదివరకున్న సిద్ధాంతముల నిరూపనము జేసి కొత్తపద్ధతి నేర్పరచిన సంగిద్రగాదు. అదివరకు గ్రంథస్థ మాత్రములే అయియుండి బహుజనులచే ననుష్ఠింపబడక మూలనడగియున్న అమూల్యనత్వములను వెలికిదీసి సర్వజనులచే ననుష్ఠింపజేసిన సంగిద్ర అని రాధాకృష్ణ పండితుడు వ్రాసెను.

డచ్చి వైమానికులు

కరాచీనుండి పైయనమైజోయిరి

కరాచీ, నవంబరు 10:— డచ్చికాంసెలు, రాయల్ వైమానికదళము జూచుచుండ నేటి ఉదయమున 7 గంటలకు డచ్చివైమానికులు కరాచీనుండి పయనమైపోయిరి. వైమానికదళాధికారు లొనర్చిన సహాయమునకు డచ్చివైమానికులు వారిని బహుకరించిరి. రాత్రి అంతయు విమానమును బాగుచేసి కొనుటయందును సర్దుకొనుటయందును వైమానికులు గడపిరి. చక్కని వాతావరణమునందు విమానము బాగుగ గాలిలోనికెగరెను. ముల్తాను, అంబాలా, అలహాబాదుమీదుగా వైమానికులు కలకత్తాకు బోయెదరు. (ఆ. తె)

సంధిస్మారకదిన ప్రార్థనలు

లాహోరు, నవంబరు 10— సంధిస్మారకదిన ప్రార్థనలు ఆదివారమునాడు లాహోరు కేఫీడ్రలులో జరపబడెను. గవర్నరుగారు హాజరైరి లాహోరు విమల్యుగాను ఉపన్యాసమిచ్చిరి. ఉపన్యాసానంతరమున రెండునిమిషము లందరును నిశ్శబ్దముగ నుండిరి. పిమ్మట “అఖరుపారా” అనుపదము పాడబడెను. లాహోరు బాలబాలిక భటులుగూడ ప్రార్థనకునచ్చిరి. బిషపుగారిట్లు ఉపన్యాసమును ముగించిరి:— “ఈవార్షిక కోత్సనములవలన యేమైన ప్రయోజనమున్నచో, “అఖరుపారా” అను పదము బాధుఁపపుడేవి మన ఉత్సాహమును వెలిబుచ్చుటకేగాక జాతీయ జీవితమునందు భగవదాధాన పృథ్వి పర్చుటకును, శత్రులగెల్పుటకకుండమైన త్యాగమును కృతనిశ్చితముజూపి విజయలక్ష్మినిజేపట్టిన మనసహోదరుల జీవితసూత్రములను ఎల్లరు గౌరవించి ఆదర్శప్రాయములై మనలను ప్రోత్సహము చేయుచుండును. (ఆ. తె)

పంజాబు శాసనసభ

గవర్నరుగారి, ఉపన్యాసము

సాంఘికవైషమ్యముల నిరసించుట

శిక్కునమస్య పరిష్కారమునకు తగిన

వాతావరణము కావలయును

లాహోరు, నవంబరు 10:—నేడు పంజాబు శాసన సభాసమావేశము గాబోవుటకు బూర్వము గవర్నరుగారు సభా మార్గము పేలీగారు శాసనసభ్యుల కొక ఉపన్యాసము నిచ్చెను. సంభ్యులందరు హాజరైరి. ప్రేక్షకుల గలరి క్రిక్కిరిసిపోయెను. పెక్కు ప్ర్యుకుడ వచ్చిరి. శాసనసభ యందు సభ్యులతో విషయములపై చర్చించుటకు గవర్నరు గారు పాల్గొనకుండజేయబడిన ఒక ఒడంబడిక(Convention) నొక మార్గము పేలీగారు విచారించిరి. అప్పు డప్పుడు గవర్నరుగారు ఉపన్యాసముల నిచ్చుటకుగల అవకాశము చాలమందికి సంతోషము నీయవచ్చును. వీలున్నచో నాయన అన్ని ముఖ్య విషయములందును శాసనసభ్యులతో ముఖాముఖీని చర్చించుటకు కోరుచుండెను. అప్పుడే నిజమైన భావములు హృదయసీమలందుండి వెలువడును. ఒకరి భావము మరియొకరి భావము నెదుర్కొనును. ఈ భావసంఘర్షణమందు సత్యము వెలువడును. హృదయమాలిన్య మంతరించును. పరస్పర భిష్టప్రాయములును ఆశయములును గమనించుట కప్పుడే సరియగునీల కలుగుచుండును. ఇట్టి యత్నాహసమునకు తమకు లభింపకపోయినను పంజాబుయొక్క ఇటీవలి రాజ్యాభివృద్ధియు, శాసనసభ చర్యలును తాను దూరమునుండి నివృత్తపాతమనముతో పరిశీలనను జేయుచుండెనని గవర్నరుగారు చెప్పిరి.

సిక్కునమస్య

సిక్కులకును ప్రభుత్వమువారికిని గల స్నేహభావములు గవర్నరుగారును అధికారులును బాగుగ గుర్తించిరి. శిక్కుల శత్రుత్వము ప్రభుత్వమును కడలింపజాలక బోయినను సీమార శిఖామణులందు ప్రభుత్వమువారిపై వ్యాపించుచున్న మనస్వర్థులును తృణీకారభావములును తన్నును తన ప్రభుత్వమును మిక్కిలి వేధించుచున్న వని గవర్నరుగారు చెప్పిరి. గురుద్వారముల కార్యనిర్వహణాధికారము విషయమున బయలుదేరిన వినా దాంశములు చల్లారుచున్నట్లును, విషయము పరిష్కారమొనరించుటకు శాసనసభసమక్షమున దౌర్జన్యవిధానమును గాక జేరు సక్రమపద్ధతులమీద నీ ముఖ్యసమస్య పరిష్కారము చేయబడవలసి యున్నదనియును, ప్రజలు మెల్లగ దెలిసికొనినట్లు మూచనలు కన్పించుచున్నవి. సంభ్యులందరిని యీ నూతన ఆసుకూలవాతావరణమున విజృంభింప జేయవలయు నని గవర్నరుగారు కోరిరి. సద్భావముతో సభ్యులసహకారమును పేలీగారు గోరిరి. ప్రతిపక్షుల సహమానించి దొరతనమువారు జయమును సంపాదించవలయునని కోరుటలేదు. ఎల్లప్పుడును స్వాధీనమందున్న బాహుబల దర్శముచే గలుగు గౌరవము నొందవలయునని దలంచుట లేదు. శాంతియంతముగను క్రమపద్ధతుల నవలంబించుట చేత నులభించు దాని కొరకు అమాయకుల గుప్రజలనుబందీ కృతులను జేయుట యెట్టికఠినాత్మ్యమును ప్రభుత్వాధికారులకును విచారము బుట్టించకమానదు. దౌర్జన్యపద్ధతులపై నాధారపడి కార్యసాధనము నొందగోరువారి నడవడి సరస్వతినదిగాదు. వారు సల్పకృషియు నొందినజయమును తాత్కాలికముగ ఫలప్రదముగ నున్నను శాశ్వతముగ నుండజాలరు. నిజమైన స్వాధీనత్వముచేసి గురుద్వారముల పరిపాలనయందు సంస్కరణములు శావలయునని కోరువారి ఆశయములను ప్రభుత్వమువారు ద్రోవినేయజాలరు. అట్టివారి సమస్య న్యాయమైన సక్రమపద్ధతుల నవలంబించి ప్రభుత్వమువారితో చర్చించినచో వారి ఆశయములను నెరవేర్చుటకు ప్రభుత్వమువారు దగిన కట్టుబాట్లు ఒనర్చి యొక శాసనమును నిర్మించెదరు.

సాంఘిక పోరాటములు

రాష్ట్రీయసంబంధమైన పెక్కువిషయములను గురించి ప్రసంగించి పంజాబు దేశమునకు కళంకమును దీసికొని విచ్చుచున్న సాంఘికపోరాటములకు గవర్నరుగారు చాలా విచారమును జూపిరి. ఈపోరాటములే ప్రయోజనమునందు విషమిత్తులు చల్లబడుచున్నవి. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము విషయమై ప్రసంగించి సిక్కునమస్య విషయమై ప్రస్తావించెను.

సాంఘికపోరాటాల విషయమున ఉత్తర భావములను గవర్నరుగారు వెలుబిచ్చి, సాహితాటముల నణచుటయే ప్రభుత్వమువారివిధిగాని ప్రజ్యలింప జేయుటకర్తవ్యము గాదని చెప్పిరి. ప్రజాహితసమస్యలందెల్లను ఈవిషయము తలయెత్తుచున్నదనియు రాష్ట్రీయ, సాంఘిక, ఆర్థిక, సానిక, విద్యావిషయ, న్యాయపరిపాలన విషయములందెల్లను ఈసమస్య భీకరరూపమును దాల్చుచున్నదనియు గవర్నరుగారు చెప్పిరి. ఈజబ్బు ఈశాస్త్రమునకు క్రొత్తదిగాదు. యూరపుఖండమందుగూడ నిది గలదు. విద్యావ్యాప్తకము అభివృద్ధి అయినకొలదిని ఈప్రశ్నరూపమును గుర్తించి నిజమైన పౌరహక్కుల స్థాపించుటకు సావకాశము గలదు నిన్ను జాతులయందు విద్యావ్యాప్తక మొంత త్వరితముగా అభివృద్ధియగునో అంతశ్రీధ్రముగ నీ సాంఘికపోరాటములు సమసిబోవు నని గవర్నరుగారు చెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

లాహోరు, నవంబరు 10:—గవర్నరుగారి ప్రసంగానంతరము పంజాబు శాసనసభ సమావేశమయ్యెను రెండు గంటలకు సమావేశమై శాసన సభ కార్యమును నిర్వహించెను. క్రొంతమంది నూతన సభ్యులు ప్రమాణములను దీసికొనిరి. గ్రెగోర్ త్రరములనంతరము సర్ జాన్ మైసాద్గారు స్టేజికారణ బిల్లు విషయమై సెలెట్టు కమిటీవారి రిపోర్టు చెప్పిరి. స్టాండింగ ఆర్డర్లనందు శాసన సభయొక్క ఆధ్యక్షు నెన్నుకొనుటకు ఉత్తరపు నిచ్చుటకు సవరణ గావింపబడెను. చిత్తు సవరణ సెలెట్టు కమిటీవారి కకపబడెను. పిమ్మట పంజాబు స్టాంపు సవరణ బిల్లు ఆలోచింపబడెను. పట్టణ ప్రతినిధులు బెక్కుండ్రు తీవ్రముగ ప్రతిఘటన మొనర్చినను బిల్లు అంగీకరింపబడెను. వస్తుకొరకు యీబిల్లు తయారు కావడనది. రాష్ట్రీయ కోశము ముందు లోటు దీనివలన భర్తీకాగలదు కాన వత్తెయలమీద ఒకపెరసెంటునుండి మూడు పెరసెంటు వరకూను స్టాంపు డ్యూటీ వృద్ధిచేయబడెనది. రాష్ట్రీయ కోశము లోటుదీర్చుటకు మరియొక బిల్లు ప్రవేశపెట్టబడెను పంజాబు మోటారు వెహికల్ గు టేక్షేషన్ బిల్లు అని దీనిపేరు ఈ బిల్లు విషయమై చర్చజరుగుచుండ శాసన సభ నాటికి నిర్వివేచనబడెను. 12 వ తేదీ బుధవారమునాడు శాసన సభ తిరిగి సమావేశమగును. (అ. ప్రె.)

బోల్లివిక్కు-కుట్ర నేరము

అపీలు కొట్టివేయబడెను

అలహాబాదు, నవంబరు 10:— బోల్లివిక్కు కుట్ర నేరము విషయమున హైకోర్టునకు అపీలుచేసిన నల్లరుముద్దా యీల అపీలును సర్ గ్రీమ్పుడ్ మియన్స్ గారును సర్ టి సి. పిక్టాటుగారును కొట్టివేసిరి. అపీలుదారు లందఱుపై స్పష్టముగ నేరము రుజువుకాబడినదనియు డాక్యుమెంటరీ సాక్ష్యము నమృదగినదనియు న్యాయమూర్తులు అభిప్రాయపడిరి. (అ. ప్రె.)

మంగరాష్ట్ర నిర్బంధవిధానము

కాన్పూరులో బహిరంగసభ

పండిత జవహరలాలు సేహూగారి ఆధ్యక్షతక్రింద కాన్పూరులో ఖురదు మహులతోటలో 9వ తేదీ రాత్రి బహిరంగ సభ జరిగినది. మాలానా హజరతు మోహనీ, గారునున్న సహాయ సభకువచ్చిరి. “కఠినశాసనములను ప్రయోగించుట ఆక్రమము. వానిని అరాజకులపై ప్రయోగించుచున్నామును విషతో రాజకీయ సంఘములపైననే ప్రయోగించిరనుట నిశ్చయము. ఇదిచాలా అనుచితము. ఎవరైన అరాజక చర్యలను జరిపినచో అందులకు ప్రభుత్వము వారిప్రతిహతభావమే కారణము. అరాజకమున్నచనియే తలంచినను దానినడచుట కిట్టి కఠినశాసనములను ప్రయోగింపగూడదు. సామూహ్యమే సాధనము. అరెస్టు చేయబడిన ప్రభుములకు ఆరాజకకుట్రలతో సంబంధము కలదని నమ్ముజాలము. మంగరాష్ట్రము వారిపట్ల నీసభవారు సానుభూతిని చూపుచున్నారు.” అనుతీర్మానమును డాక్టరు మురారీలాలుగారు పాదించిరి. గణేశశంకరు విద్యాధి, పండిత రామప్రసాద మిశ్ర, పండిత బాలకృష్ణశర్మ, వహీదురారుఖాను, గంగాధిను, చవనివాలా గారు మున్నగు వారు బలపరచిరి. అన్ని పక్షముల వారును కలిసి ఆలోచించి యాతీర్మానమును వ్రాయలేదను వారణాసురు లిజరటు పక్షమువారు సభకు హాజరైరి. కాని సభోద్దేశముపట్ల సానుభూతిని తెలిపిరి తీర్మాన ముమోదించబడెను. (అ. ప్రె.)

భారతహిందీ సారస్వతసభ

మూడవసోదా చర్య

వార్తాపత్రికలను గూర్చి ముకుందలాలు (ఎం. ఎల్. సి) గారొకవ్యాసమును చదివిరి. “అశోకుని శిలాశాసనముల ప్రపంచమున వార్తాప్రకటనమునకు మొదటిమార్గముగా నుండెను జూలియను సీజరుకాలమునను 7 వ శతాబ్దమున చీనా ాట్టింగుపాపు కాలమునను ఆక్టాదివానాలు వచ్చెను. 16, 17, శతాబ్దములలో ఐరోపాఖండమున వార్తాపత్రికలు బయలుదేరెను. 1722 లో మొదటి వార్తాపత్రిక ‘పిక్సీ న్యూస్’ బయలుదేరెను. మొదటి దినపత్రిక మోర్నింగ్ పోస్టు 1712 లో వెలువడెను. రైటుడుజన్మ 1849 లో ఏర్పడెను. భారతదేశమున పత్రికలప్రచార మిపుడు స్వల్పముగానున్నను స్వపరిపాలనమేర్పడిన పిమ్మట చాలవృద్ధి నొండగలదని” లాలుగారు నుడిపిరి. సారస్వతమునకు జాతీయతనుగల సంబంధమునుగూర్చి బాబూపురుషోత్తమదాసు టాండనుగారు రువన్యసిందిరి. “జాతీయవికసమునకును స్వాతంత్ర్య సంపాదనమునకును తోడ్పడని భాషాభివృద్ధి తొంత అధికమైనను నిష్ఫలమే. నిజమగు వాఙ్మయము ప్రజాస్వాదయమునుండియే వెలువడును. గ్రంథకర్తలు తాము వ్రాయురీతినే తాము నడుచుకొను చుండవలెను. గ్రంథములను చదువుటలో విశేషన ముండవలెను” అని టాండనుగారు నుడిపిరి. చనిపోయినవారి కుటుంబములకు సానుభూతి డెలుపుట, హిందీ భాషా వ్యాప్తి, భారత జేతన చరిత్రను వ్రాయించుట, పంజాబు లో హిందీ ప్రచారము, మున్నగు విషయములను గూర్చి తీర్మానము లామోదించబడెను. (అ. ప్రె.)

భారతశాసనసభ

జనవరి 19 వ తేదీని ప్రారంభమగును

1925 జనవరి 19 వ తేదీని భారతశాసనసభ ప్రారంభము కావచ్చునని ఉద్యోగులు ప్రకటించిరి. అ. ప్రె.

భారతకాంగ్రెసు

స్థాయిసంఘసభ

కార్యసంఘసభ

బొంబాయిలో యూనెల 21 వ తేదీని జరుగును.

ఈనెల 21 వ తేదీ శుక్రవారమునాడు సాయంకాలము 4 గంటలకు బొంబాయి, ఫోర్ట్ కృష్ణాబిల్డింగ్సులో స్థాయిసంఘ అసరసభ జరుగను.

ఆనాడు ఉదయము 8 1/2 గంటలకు గాంధేవి, లబోర్నూనీ కోడ్లలో కార్యసంఘసభ జరుగును. ఈసంఘముల సభ్యులకందరికిని రాష్ట్రీయసంఘము లీవిషయమును తెలుపగోరెదను” అని భారతకాంగ్రెసుసంఘకార్యదర్శి ప్రకటించెను. అ. ప్రె.

పంజాబుమహమ్మదీయులు

“పంజాబు శాసనసభలో మహమ్మదీయులసంఖ్య హెచ్చునలెను. ఇడ్డీ వ్యాపారుల చట్టమును శాసనసభలో ఉపపాసించవలెను” అను తీర్మానములు అమృతసమండల మహమ్మదీయ సంఘసభలో ఆమోదింపబడెను. (అ. ప్రె.)

రైలు దొంగతనము

కాన్పూరు రైలుస్టేషనులో బంగారు వాణెములుగల బండ్లు రెండు దొంగిలించబడెనని తెలియచున్నది. (అ. ప్రె.)

మధుర

ఎస్. వి. రామమూర్తిగారు, రామనాదు కలెక్టరు చధురలో లలితకళలు చేతివనుప్రదర్శనమును తెరచిరి. ప్రదర్శనము 7,8,9 తేదీలలో మినాక్షివిద్యాకాలయందు జరిగెను. ఆనెకుమంది చిత్రకారులవర్తననుండి వచ్చిన పటము లమర్చబడెను. లలితకళల సమావేశమునకు డా॥ జె. హెచ్. కవిస్సుగారు ఆధ్యక్షత సహించిరి. మధురలో స్థానికముగా నొక ప్రదర్శనమునుచున్నట్లు యేర్పరుచుటకై ఒక సంఘము నియమింపబడెను.

ఆంధ్రపత్రిక

1924. వ. సం॥ నవంబరు నెల 11-వ తేది

మంగళవారము

బెంగాలు ఆర్డినెన్సు:

రాజప్రతినిధి

బెంగాలు ఆర్డినెన్సునుగూర్చి హిందూదేశ మంతయు ఒక్కొక్కటి తహతహపడుచున్నను, రాజ ప్రతినిధిగా శ్రీమాత్రము చలించినటుల గనుపించదు. ఇండియన్ అసోసియేషనువారి తంతివార్తకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు, రాజప్రతినిధి మామూలు దృక్పథమును సూచించెను. దౌర్జన్యకార్యములను ఇండియన్ అసోసియేషనువారు నిరసించినదలకు రాజప్రతినిధి సంతసించుచున్నాడు. కాని నిరసించుట యనిన, దండనావసరము గలదని యొప్పుకొనుట యేయట, తప్పు జేసిన దండించుట న్యాయమే. అందుకు తగినచట్టము లుండనేయున్నవి. కాని, రాజప్రతినిధియు, బెంగాలు గవర్నరుగారును దీని కొనిన అసాధారణచర్యలనే అన్నిపక్షములవారును ఏకగ్రీవముగ ఖండించుచున్నారు. సుభాషచంద్ర బోసువంటి వంగదేశప్రముఖుడుగాని, అనిలధరణ రాయవంటి సన్మార్గావలంబుడుగాని, అరాజకృత్యములకు గడంగిని, ఎట్టిరుజువు లేకుండ ప్రజలు విశ్వసింపజాలరు. రాజప్రతినిధి తెలిపినటుల, నిర్బంధితులపై బలమగుసాక్ష్యమున్నచో, కోర్టులలో దాని నేల పరీక్షింపరాదు? పరీక్ష లేకుండ ఒక్కపక్షమును మాత్రమువిని నిర్ణయమునకు వచ్చుట ఎటుల యసంభవమో సామాన్యము గ నెల్ల ర కు ను చెలిసిన విషయమే. అట్టితరి సుప్రసిద్ధ న్యాయవాదియు, పేరెన్నిక గాచిన న్యాయాధిపతియు నగు రీడింగు ప్రభువుగారు అనుమానముపై శిక్షింప నవకాశ మిచ్చుట భావ్యమని ఏరును దలచజాలరు.

ఇట్టి ప్రవర్తనము బ్రిటీషు న్యాయవైఖరి కంతకును విరుద్ధము. ఇంతకుమున్ను బెంగాలులో సరాజకృత్యములకు పాల్పడిన కొలదిమందియు మామూలుచట్టముల మూలమున శిక్షింపబడిరి. అట్టితరి ప్రస్తుతనమయమున అసాధారణచర్యల దీసికొని ప్రసిద్ధనాయకులను శిక్షించుట కెట్టి యవసరము గలిగెను? మామూలుచట్టములు నిరర్థకములయ్యెనా? ఈ చట్టముల ననుసరించి నేరములను రుజువుచేయ వీలులేకపోయెనా? లేనియెడల నిరపరాధులను సాపరాధులను గలిపి దండించుట విరుద్ధముగాదా? రీడింగు ప్రభువుగారు తీవ్రనిర్బంధముల సీతరున సమర్థించుట వారి ప్రఖ్యాతికిగాని న్యాయక్రమమునకుగాని ఏమాత్రము తగియుండలేదు. మితవాదులసంఘ మగు ఇండియను అసోసియేషనువారియాక్షేపణ కాధార మేమియో రీడింగు ప్రభువుగారు గ్రహింపలేకపోయిరి. అరాజకచర్యలుగాని దౌర్జన్యముగాని ఏపక్షముపాకిని ఇష్టములుగావు. కాని దోషాలనుమాత్రమే దండించి నిర్దోషులను విడిచివేయగల పద్ధతిని విడనాడుట

ఎట్టి పరిస్థితులలో నయినను భావ్యముగాదనియే మితవాదులు సయితము దెలుపుచున్నారు. రీడింగు ప్రభువుగారు ఏమాత్రము దూరమాలోచించినను తా మవలంబించినపద్ధతి సమర్థయము గా దని గ్రహింపగలరు.

ఇందువలన లాభ మేమయినను గలిగెనా? నిర్బంధపద్ధతి, ప్రజలతోద్వేషులు లేనిది, సఫలమగునా? ఆసేతుహిమాచలపర్యంతము, ప్రజలలో తీవ్రాగ్రహము గలిగించుటకును, నిర్బంధితుల ప్రతిష్ఠ ననేక మడుగుల నతిశయింపజేయుటకును, రాజప్రతినిధిగారి చర్యలు తోడ్పడెను. దేశమున నశాంతిని బోద్రోలుట ఇకముం దెంత కష్టమో రాజప్రతినిధిగా రిపుడు తెలిసికొనగలరు. తా మవలంబించిన పద్ధతికన్నను వేరుమార్గము నెవరును దెలుపలేదనియు, వేరొకమార్గ ముండజాలదనియు, రాజప్రతినిధిగారు విశ్వసించుచున్నారు. రాజప్రతినిధిగారి నమ్మక మతివిచిత్రము. దేశమునం దిప్పుడు జరిగెడి అనమ్మతినభ లన్నిటిలోను, దండనమార్గము చేగాక ప్రజాశయసాఫల్యముచేతనే, అరాజకృత్యముల సంతరింప జేయవచ్చు నని సూచింపబడెను. ఆసంగతిని రాజప్రతినిధిగారు చెవిని బెట్టరయిరి. రాజప్రతినిధిగారు అసాధారణచర్యలనుతీసికొనకముందు, బాధ్యత గలనాయకులతో నీ విషయమై సంప్రతించి వారినలహోలను గైకొనిరా? తుట్టతుడకు, శాసనసభలతోనయినను ఆలోచించి వారియభిప్రాయమును గ్రహించిరా? కొలదిదినములక్రిందటివరకు సామ్రాజ్యశాసనసభ జరుగుచునే యుండెను. శాసనసభల హితము ననుసరింపక పోవచ్చును. కాని దానిని కనుగొనుటకయినను బూనుకొన గూడదా? ఇంతమాత్రము గౌరవమయినను శాసనసభలయెడ లేకుండుచో సంస్కరణములు వట్టి బూటకము లనియు శాసనసభలసీతి మింట్రోమిర్లే సంస్కరణములనాటికన్నను అధోగతియం దున్నదనియు విదితమగుచున్నది. హైందవ శాసనసభలతోను బెంగాలుశాసనసభతోను ఈవిషయమై ముందుగ సంప్రతించియున్నచో వారు తగిన ప్రత్యామ్నాయమార్గములను చూపియుండెడివారు. దేశనాయకులతో గాని శాసనసభలతో గాని ఏమాత్రము యోచింపక నిరంకుశచర్యల నవలంబించి ఆపివేయుట ఎవరును తమకు వేరుమార్గములను సూచింపలేదని ప్రకటించుట ఎంత విపరీతమో యూహింపవచ్చును. ప్రజలసమ్మతియు తోడ్పడుట లేకుండ దండనమార్గముల నవలంబించుటవలన లాభములేదని అన్యదేశచారిత్రమే గాక హిందూదేశచారిత్రము గూడ పలుమార్లు గుణపాఠము నేర్పియుండెను. కాని అధికారవర్గము ఎప్పుటికప్పుడు వెనుకటి పాఠములను మరచి మామూలుమార్గముల నవలంబించుచున్నారు. లా-ఆర్డరుల రక్షణమునకు ప్రజాభీష్టసిద్ధియే ముఖ్యమార్గమని రాజ్యాంగకోవిదు లెవ్వరయినను దెలుపగలరు. రాజప్రతినిధిగారు లా-ఆర్డరులనుగూర్చి పదేపదే ఋచ్చుటించుచున్నను తద్రక్షణమార్గమును కనుగొనజాలకున్నారు.

రాజప్రతినిధిగారిచర్య ప్రజలను నిరుత్సాహపరుచుటకు మారుగ, వారి స్వరాజ్యాభిలాషను మరింత బలపరచినది. అన్నిపక్షములవారిని ఏకవేది

కపై జేర్చినది. జాతీయసంయోగమును బలపరచుచున్నది. ఇందుకు రాజప్రతినిధిగారి నభినందింపవచ్చును నూతన ఇండియామంత్రి యగు బర్క్లెక్ హెడ్డుప్రభువుగారు ఇండియాకు వచ్చెదరని, నకాడే టైముస్పత్రిక దెలుపుచున్నది. కాని అసోసియేటెడ్సుపెన్సు తంతివార్తప్రకారము, ఈ వదంతి నిరాధారము. ఒకవేళ బర్క్లెక్ హెడ్డుప్రభువు విచ్చేసినను, ఎక్కుడులాభముండునని తోచదు. అధికారులు దెలిపెడి సంగతులనే వారు ప్రమాణముగ గైకొనుట సహజము. దేశనాయకులతో సంప్రతించి, వారియద్దేశ్యములను గ్రహించుటకు ప్రయత్నింపకపోవుటచే, ఉన్నతాధికారులశర్యటనములు సాధారణముగ ఫలప్రదము గాజాలవు. కన్నాటు యువరాజుగారు హిందూదేశమును వీక్షించుటకు డిసెంబరునెలలో విచ్చేసెదరని, ఇండియను డెయిలీ మెయిలుపత్రిక దెలుపుచున్నది. నిజస్థితిని గ్రహింపదలచుచో, వీరు ప్రజలతో కలసిమెలసి తిరుగవలయును. కాని అట్టియవకాశ ముండునని దోచదు ప్రస్తుతస్థితినిబట్టి భారతీయులు తమపై తామాధారపడవలెనని చక్కగ గ్రహించిరి. స్వయంసహాయమే ముక్తిసాధన మని కనుగొనిరి. అందుచే హైందవాధికారవర్గమువా రెటుల మెలగినను, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువా రెటుల ప్రవర్తించినను, విచారింపబోరు. దౌర్జన్యమార్గమును ద్రోశక, స్వధర్మనిరతులై ప్రవర్తించునెడల, భారతీయుల యభీష్టసిద్ధి నేరును ఆటంకపరుపజాలరు.

అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘసభ

ఈనెల 21 వ తేదిన అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభ బొంబాయినగరమున గూడును. కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షులగు మాలానా మహామదాలీగారు అన్నిపక్షములవారును సభ కేతెంచి తోడ్పడవలయునని కోరుచున్నారు. గాంధీమహాత్ముడు బలపరచుచున్న సంయోగసూత్రమునకు మహమ్మదాలీగారుగూడ ఎల్లర సహాయమును వేడుచున్నారు. రాజకీయసంఘములేగాక వివిధమత సంఘములుగూడ తోడ్పడుట యవసరమని వారి యుద్దేశ్యము. ఇట్టి యమూల్యావకాశమును భారతీయు లెల్లరును గైకొని, డిల్లీలోను కలకత్తాలోను బలపడిన సంయోగము సుస్థిరమై వెలయునటుల ప్రోత్సహపరచెదరుగాక! ఆంధ్రప్రతినిధులు బొంబాయికి వెడలి మహమ్మదాలీగారి విన్నపమునకు తోడ్పడెదరని తలచెదము. ఆంధ్రు లెల్లపుడును, జాతైక్యముపట్ల సుముఖులై యున్నారు. సంయోగప్రయత్నములకు మొదటినుండియు చేయూత నెసగుచున్నారు. ప్రస్తుత సందిగ్ధ సమయమున ఆంధ్రులు తమ శక్తిసామర్థ్యములను నిర్మాణకార్యక్రమ నిర్వహణమునకును, జాతైక్యప్రవర్ధనమునకును వినియోగించి కీర్తి బడయగలరు. అధికారుల చర్యలకు ఘుండు బొంబాయిలోను ఆపివేయుట బెల్గాంలోను జాతీయ సంయోగరూపమున తగిన ప్రత్యుత్తర మొసగబడును. ఇందుకు బూనుకొనెడివా రెల్లరును ధన్యులు.

గాంధీ-దాసు ఒడంబడిక : దాని ఫలితము
గాంధీ - దాసు ఒడంబడిక, అన్ని పక్షముల వారును నిర్మాణకార్యక్రమమును శ్రద్ధతో నిర్వహింప

హించుటకు పురికొల్పుచున్నదని ఇంతకుమున్ను సూచించియుంటిమి. కాంగ్రెసునందలి అన్ని పక్షములవారును కట్టరు నిర్మాణమునకును, జాత్యైక్యమునకును, ఆస్పృశ్యతానివారణకును సమముగట్టవలయునని బోధించుచున్నది. ఇక్కాత్వము నెరవేరునేని, బహిష్కారములులేనికొరతను పాటింపనక్కరలేదు. కాంగ్రెసుకు సంబంధించినంతవరకు వస్త్రబహిష్కారము దప్ప మిగిలిన బహిష్కారములన్నియు నిలిపివేయబడును. కాంగ్రెసునందు సభ్యులగు డబ్బుచందాకు బడులు నూలుచందా విధింపబడెను. ఇదియే ముఖ్యసంయోగసూత్రము. జాతిమతవిభేదముల నావల నుంచి ఎల్లరను ఏక సూత్రముతో బంధింపగలిగినది నూలు త్రాడే. రాటమయొక్క పవిత్రత గురింపబడట మిగుల సంతృప్తికరము. కాంగ్రెసు సభ్యు లెల్లరును నిర్వహింపవలసినవిధు లీరితిన నుడ, స్వరాజ్యపక్షము వారు శాసనసభలలో సలహాపలసిన పనులను నిర్వహించెదరు. వీరు కాంగ్రెసు పక్షమున, కాంగ్రెసులో సంతర్భాగముగ నుండి బనిచేసెదరు. కాకినాడ కాంగ్రెసు సభలో బహిష్కారప్రచారము సలిపి స్వరాజ్యపక్షమువారి కాటంకము గలిగింపకుండుట కంగీకరింపబడెను. కాకినాడ కాంగ్రెసు తీర్మానము ప్రకారము బహిష్కారప్రచారము నిలిపివేయబడినను బహిష్కారధర్మ మింకను గలదు. మరల బెల్లం కాంగ్రెసుసభ వరకు సీతీర్మానము నిలిచియుండును. కాని, గాంధీదాసు ఒడంబడిక ప్రకారము మిగిలిన బహిష్కారములతో బాటు శాసనసభాబహిష్కారముగూడ నిలిపివేయబడు స్వరాజ్యపక్షమువారు కాంగ్రెసుతరపున శాసనసభలలో బనిచేయగలరు. ఇంతవరకుండే స్వల్పనిరోధముగూడ తొలగింపబడును. కాని యిక్కార్యమును నిర్వహించుటలో స్వరాజ్యపక్షమువారు తమ నియమములను తా మేర్పరుచుకొనవలయును. తమకు గావలసిన డబ్బును తామే సంపాదించుకొని వ్యవహరింపవలయును. కాంగ్రెసుసభ్యు లెల్లరును సలుపవలసిన విధులును, స్వరాజ్యపక్షమువారు సలుపవలసిన విధులును ఒడంబడికయందు ప్రత్యేకముగ నిరూపింపబడినవి. ఒడంబడికలోని యేర్పాటులగూర్చి రాబోవు బాంబాయి కాంగ్రెసుసంఘ సభయందును బెల్లం కాంగ్రెసుసభయందును చర్చబడుగుట సహజము. కాని సుప్రసిద్ధదేశీ నాయకులగు గాంధీ, దాసుల మధ్య గుడిగిన యొడంబడిక నామోదించుట దేశమునకు లాభకరము అధికారవర్గమువారు స్వరాజ్యపక్షమువారిని నింబంధింపదలచెట్లినపుడు, తాత్కాలికవిభేదములను మరచి, ఎల్లరును ఏకమగుట యత్యవశ్యకము. శాసనసభలలో బాల్గొన నిచ్చగింపనివారి కెట్టినిర్బంధ ముండ జాలదు. కాని ఇందుకు సంబంధించిన వివాదము లంతరించి, స్వరాజ్యనిర్మాణమున కెక్కు చుడితొ బూసుకొనుట కవకాశ మేర్పడగలదు. మహాత్ముని యాదేశముల నింతవరకును భక్తితో కొనసాగించుచున్న ఆంధ్రదేశ మిది ముందును సంయోగావశ్యకతను గమనించి, మహాత్ముని ప్రయత్నములకు ప్రోద్బలమొసగు గాక!

ఆంధ్ర పత్రిక

గాంధీ మహాత్ముని వూజానిధి

లక్షరూపాయలు నమర్చింపవలెను

యథా శక్తి ని తోడ్పడుదు

<p>ఇదివరకు</p> <p style="text-align: right;">చందాలు</p> <p style="text-align: right;">50319-12-8</p>	<p>ఇదివరకు</p> <p style="text-align: right;">పంతులుగారికి చేరిన వసూళ్లు</p> <p style="text-align: right;">24528-1-8</p> <p>పట్టుకాలి వస్త్రాలయముద్వారా బరం</p> <p>పురం అప్పలనరసమ్మగారు రు 1-0-0</p> <p>మొత్తము 24,529-1-8</p>
--	---

పూజానిధికి సమ్మందింపు చిరనామా:— కా న గేశ్వరరావు నెం. 7, లింబు కట్టిపెడి, మద్రాసు.

హెయిలీగారి నూతన దృక్పథము

పంజాబు గవర్నరు గున సర్ మాల్వాం హెయిలీగారి ప్రసంగము లిదివరకు సిక్కులపై కోపమును వెల్లిగక్కుచుండెడిది. దండనప్రయోగమును సూచించుచుండెడిది. నిన్నటిదినము హెయిలీగారు పంజాబు శాసనసభలో ముచ్చటించుచు క్రొత్త మార్గము ద్రొక్కినందులకు సంతసించవచ్చును. సిక్కులకును ప్రభుత్వమువారికిని ఎడబాటు విస్తరించుచున్నందులకు హెయిలీగారి రీమారు చింతించిరి. ప్రభుత్వోద్దేశ్యము, ఏరితిననయినను విజయము బడయుట గా దనిరి. సంతతబలప్రయోగముచే గొప్పతనమును స పాదించుటయు తమయొద్దేశ్యము గా దనిరి. ప్రజల ధి క సంఖ్యలతో జయిలుకు బోవుట తమకు ఏమాత్రము సంతోషము గలిగింపదనిరి. మ త ర ఖ ణ కొ ర కై ని జ త్యా గము గావించుచున్నవారిపట్ల సానుభూతి జూపలే నంతటి దుస్థితిలో అధికారవర్గము లేదని పలికిరి. హెయిలీగారి ప్రసంగవైఖరి మామూలు ధోరణిని విడనాడెను. బలప్రదర్శనముగాని అం దు వ ల న చేకూరెడి బాహ్యవిజయము గాని అధికారుల యుద్దేశ్యములను సఫలపరచుటకు మారుగ వేరు ఫలితము గలిగించు చున్నది. నిష్కల్మషహృదయులు సలిపెడి త్యాగములు నిరర్థకములు గావని హెయిలీగారి ప్రసంగము దెలుపకనే దెలుపుచున్నది. ఇక ముందునుండియు అధికారులు త్యాగ మార్గమును బలముచే నెదుర్కొనక త్యాగ మార్గముచేతనే ఎదుర్కొనుచో ప్రస్తుతపు ఎడబాటు తొలగిపోవును. గాంధీమహాత్ముడు అసహయోద్యమారంభమునుండియు అధికార వర్గమునకు బోధించిన దీ సంగతి యే. ఇకముందయినను అధికారులు ప్రజాభిలాషల దీర్చి వారితో సామ్యముగ మెలగుచో పరిస్థితులు చక్కబడును. హెయిలీ గారి నూతనదృక్పథము మాటలలోనే గాక కార్యములలోగూడ ప్రసరించుచో పంజాబు నందు పాదుకొనియున్న విషమస్థితి త్వరలో దొలగిపోవును. ప్రజలు ధర్మమార్గమును విడువకుండుచో అధికారవర్గమువా రెన్నటికియినను ధర్మమార్గమును చేపట్టకతప్పదు.

బెజవాడ మ్యునిసిపలు సంఘము

బెజవాడ మ్యునిసిపలు సంఘమునందు కాంగ్రెసుపక్షమునకు విజయముచేకూరినందుల కెంతయు సంతసించెదము. ఎన్నికస్థానములు 21 టిం టి

లోను 15 స్థానములు కాంగ్రెసుపక్షమువారిచే నాక్రమింపబడినవి. ఇంతటితో కాంగ్రెసుపక్షము వారికర్తవ్యము ముగియలేదు. శార్యభారమంతయు ముందే గలదు. నిర్మాణకార్యక్రమమును మ్యునిసిపలు సంఘమువారు కొనసాగించుచు, సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధికి తోడ్పడ గలిగినపుడే, కాంగ్రెసు పక్షము తనకర్తవ్యమును సాధించినదగును. మ్యునిసిపలు ప్రతినిధులలో పలువురు కార్యోత్సాహపరులు గలరు. వీరు జాతీయవిద్యను వ్యాపింపజేయగలరు. నూలుపక్షకుటకు ప్రోత్సాహ మొసగగలరు. నిమ్న జాత్యుద్ధరణకు బూనగలరు. దేశనాయకులను గౌరవించి, వారియొడేశములలాభమును పొందగలరు. గాంధీమహాత్ము డిటీవల కలకత్తాలో సూచించినటులు, పరిశుద్ధమగు గాలి, శరిశుద్ధమగు నీరు, దొరకునటుల జేసి, ప్రజల ఆరోగ్యమును కాపాడుటకు మ్యునిసిపలు సంఘమువారు ప్రయత్నింపవలెను. ప్రజాసేవయే యత్యవధర్మమని ఎంచి, ఎట్టిసేవ యయినను నీచమని భావించక కృషిసలుపవలెను. కాంగ్రెసుపక్షమువారు అధికారనిర్వహణవాంఛతో గాక, కేవలసేవావాంఛతోనే మ్యునిసిపలు సంఘము నందుబ్రవేశించినటుల వ్యక్తపరచి, ప్రజలకృతజ్ఞతకు పాత్రులయ్యెదరు గాక!

పివిధ సాంకేతికవిద్యాలయము

సర్ ఆర్. యస్. ముఖర్జీగారి సతి

శంఖుసాపనము చేసెను

కలకత్తా, నవంబరు 10:— కాసింబజారు మహారాజుగా మొక్కు పివిధ సాంకేతిక విద్యాలయమునకు సర్. ఆర్. యస్. ముఖర్జీగారిసతి నేడు శంఖుసాపన చేసెను. ఆగ్రా సాధితత్వము వహించిన సర్. ఆర్. యస్. ముఖర్జీగారు యిట్లు ఉపన్యసించిరి:— ప్రస్తుతము మనవారలకు గరవబడు ప్రాథమిక, మాధ్యమిక విద్య జాల తక్కువ రేటు యన్నది. ఈ కారణము చే బాలుర విద్యకోశానికి వర్ధిల్లక జీవితసంరంభమునందు సమస్యలగుచున్నందుకు నీ విద్య వారలకుపయోగించుటలేదు. మధ్యమతర తరగతి వారి యందలినిర్వాహితత్వమును దొలగించుటకు కష్టతపట్టవలెజేయుగాను పట్న కృషివిషయమున ప్రసంగించుచు ముఖర్జీగారిట్లు చెల్లిరి:— నిమ్న జాత్యుద్ధరణమునకు మనమేమి చేయగలమో అను ప్రశ్న విషయమున పట్టేలాగారి విధానము ప్రయోజనకరము. వారు వారిస్వహాయముపై నాధారపడి యేకపక్షచేయగలకే అనుఅంశమునుమాత్ర మాత్రమ విచారించుచున్నారు. సమస్య పరిష్కారముకొరకే ప్రయత్నము లేంతవరకు ఫలప్రకాశకములుగ నుండొనో భవిష్యత్తు నిర్ధారణ చేయగలము. విజయము ప్రయత్నముపై నాధారమై యున్నది గాన యెల్లరికడద్యముయొడ సానుభూతి జూపవలయును. (అ. ప్రె)

అట్టోమను

అట్టోమను ప్రవాసములు విడుదల చేయబడుట

లండన్, నవంబరు 8:—అట్టోమను ప్రవాసములు కొందరు విడుదలచేయబడిరి.

ఇండియామంత్రి భారతదేశమునకు వచ్చుట

ఆయన అవలంబించు విధానము

‘లా - ఆర్డరు’

లండన్, నవంబరు 8:—ఇండియామంత్రి బల్గేష్ ప్రభుత్వ ఇండియా కార్యాలయము నుండి నవంబరు 8:—అట్టోమను ప్రతిబంధకము లేకుండా ఆంగ్లేయులను భారతీయులను సంపూర్ణ సహకార ములతో విధానము నవలంబించెదనని సుప్రముగ ఆయన విధానమును తెలియజేసిరి. ఈవిషయమై అధికారులను భారతీయులనుగల యభిప్రాయములను, పరిస్థితులను స్వయముగ కనుగొనుటకు త్వరలో ఇండియాకు ఇండియామంత్రి రానున్నాడు.

అట్టోమను ఋణము

లండన్, నవంబరు 8:—పూర్వము తురుష్క ఋణపు మొత్తము 145000000 పౌనలుండెను. ఇప్పుడు 570000000 పౌనలుకు తగ్గింపబడినది. ప్రతిసాలన 95000000 తురుష్క బంగారు పానులను ఖర్చుపెట్టుటకు బదులు 60000000 పౌనలను ఖర్చుపెట్టెదరు. గ్రీకులు 17500, పలస్టైనుకు 5000000 మెస పాషేమీయా 12500000 సిరియాకు 15000000 తురుష్క బంగారు పానులు ప్రత్యేకింపబడినవి. మాడునెలలో వీరందరను ఆక్షేపణ లున్న తెలియజేయవలెను.

ఇటలీలో వీధిలో గొట్టుకొనుట

రోము:—నైనికవర్షమున అగౌరవపరమమ గరిబాల్డి గారు తేభవ్రాసినది ధిక్కరించుచు ప్యాసిస్టెనేనాని వ్రాసెను. ఇటీవల ప్యాసిస్టెలు పూర్వము నైన్యములో పనిచేసినవారను వీధిలో కొట్టుకొనిరి.

జర్మనీ ఆదాయపు పన్నును తగ్గించుట

లండన్, నవం 8:—సానుకు 8 వేలమార్కులు వచ్చు ఆదాయముమీద పన్నును నూటికి 15 నుండి 15 వరకు తగ్గించుటను క్లిల్లరు కొంతయేర్పాటు చేయుటకును తెల్లని ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించుకొనిరి.

భోగపక్షాధిపుపన్నులు వ్యాపారపన్నులుగూడ తగ్గింపబడును. దాన్ విధానముప్రకారము ఋణము దొరకుటచే ఆర్థిక పరిస్థితులు బాగుపడినవి. ఖర్చుకంటే ఆదాయము ఎక్కువ వచ్చుచున్నది ఎగుమతికీగూడ యభివృద్ధియగుట. జీవన వ్యయముగూడ తగ్గును. పనివాండ్ల వేతనములను హెచ్చించుకుండ ఇట్లు చేసెదరట. ఎగుమతిధరలు ఎగుమతిదారుల కనుకూలముగ నుంచబడును.

తుపాను

కరాచీనుండి బయలుదేసిన ఓడ ఒకటి బిస్మిసములో తుపానుచే చిక్కుపడినది. కాన్పూరు మాన్యురు చనిపోయెను. ఓడపిట్టలలో ఇద్దరు వైద్యులయనునకు గంపొబడిరి.

సెనెటరు లూడిగారు

చనిపోయిరి.

ఇండియామంత్రి నియమనము

విచారించబనిలేదు

పత్రికాభిప్రాయములు

లండన్, నవంబరు 8:—అట్టోమను పత్రిక బల్గేష్ ప్రభుత్వ నియమనమును గూర్చి ప్రశంసించుచు ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—ఇది చాలగొప్ప బాధ్యతతో గూడుకొన్నది అతడు గొప్పరాజకీయవేత్త. ఇతనిదగ్గర గొప్పశక్తి గలదు. విషయములను చక్కగ చిలుపగలడు. వాదనకీ గలవాడు. మంచివ్యాయచేత్త, నూత్నబుద్ధిగలవాడు. ఒకరు చెప్పినది గ్రహించువాడు. ఉత్తరభాషముతో గూడుకొన్న సానుభూతి గలవాడు. ఇండియాలో సక్రమపరిస్థితులను నెలకొల్పవలెను. అల్లరులు లేకుండా జేయవలెను. సంస్కరణములందు చేయబడిన మరతులు లోటుగనున్నవి. సహకారములేనిదే ముందు సంస్కరణములు ఎక్కువచేయబడవు. ముసల్మానులను, సీకులను సఖ్యత పరచి తృప్తులను జేయవచ్చును. పిమ్మట భారతీయుల, హిందవుల ఆందోళనయే గొప్పసంస్కరణ. దీని నెదుర్కొనవలసియున్నది. మరల వ్యవస్థాప్రభుత్వమును కాంతముగ నిష్పాక్షిక భావముతో క్రొత్తగ పరీక్షింపవలెను. ఈకార్యమును పూర్వ మెన్నడును చేయలేదను భావముతోడనే పరీక్షించవలెను. దీనికంతకును బల్గేష్ ప్రభుత్వ తగినవాడే ధీమాపడ గలవాడే.

సింగపూరు నౌకాశయము

జపానుభయములు

దూరప్రాచ్య నౌకములందు చిక్కులు

టోకియో, నవంబరు 8:—సింగపూరు నౌకాశయ నిర్మాణముగూర్చి కన్వల్వేటివు ప్రభుత్వము గ్రేటుబ్రిటనులో మరల అధికారమును స్వీకరించుటచే జపానుకు భయముగనున్నది. నౌకాశయమును తప్పక మీరు మొదటిపనిగ తలపెట్టక మాను. ఒకమూల ఆయుధములను తగ్గించుటకును, యుద్ధములేకుండా జేయుటకును రెండవసభ జరుగుచున్న సమయమున నౌకాశయమునుగూర్చి అతిశయము, ప్రాముఖ్యము అంతగ నుండదు. తగ్గిపోవును. కాని దూరప్రాచ్యదేశములందు పరిస్థితులు చిక్కులలో బడచూసవు. ఈ సభలో జపాను ఎన్నిమరతులతోడనో పాల్గొనును.

యుద్ధ విరామదినము

లండన్ ఉత్సవములు

లీఫ్టెంట్, నవంబరు 9:—గ్రేటుబ్రిటను దేశాలయము లన్నిటియందును యుద్ధవిరామపు ఉత్సవములు జరిగెను. పూర్వమువలెనే ఈ సంవత్సరము ఉత్సవము జరుగును. మృతుల గౌరవార్థము రెండునిమిషములు నిశ్శబ్దముగ నుండురు. పోలీసు గడిచి రమలన్నియు ఒక్కపర్యాయమే కాలమును ఒక్కసరిగ తెలుపునటుల ఏర్పాటుజేయబడును. రాజవార్షములందు రాకపోకలన్నియు ఆపివేయబడును.

లండన్, నవంబరు 9:—మ్యూన్సిపాలిటీ పురర హెచ్చుచున్నది. 8 తేదీని ఉన్నంత హెచ్చుగర ఎంచుటలేదు.

విరిపు పరిహార్లు

విచారణసంఘమువారు సభ నాపుజేయుట

లీఫ్టెంట్, నవంబరు 8:—విరిపుప్రీస్టేటు ప్రభుత్వముగాని క్లిత్తర వర్గండు ప్రభుత్వముగాని విచారణసంఘమువారి ఆలోచననిమిత్తము సంగతులను తెలియజేయువరకు విచారణసంఘము వారు తమిథ నాపుజేసెదరు.

ఆబర్టీన్ విశ్వవిద్యాలయము

క్రొత్తలాగు రెక్కలు

లండన్, నవంబరు 9:—ఆబర్టీన్ విశ్వవిద్యాలయమునకు నేకపురుట సీనియారు లాబ్బర్త్స్ రుగనియమించబడిరి.

టోరీ ప్రభుత్వము

మంత్రివర్గ నిర్మాణము

బాల్ఫోరుగారి కర్తవ్యము

లీఫ్టెంట్, నవంబరు 8:—మంగళవారము క్రొత్తపరిపాలక నర్మమువారికి బల్గేష్ ప్రభుత్వ ఇతరయంత్రంగములపట్టిని అందజేసెదరు. దీనిలో ఒకలంకాస్తరు డచీమన్సిలరుపక్ష వియేయుండును. తెక్కినవి మంత్రివర్గమునకుజేందవు. పోస్టుమార్షరుజనరలు, పనులమొదటికమిషనరు, ట్రాన్సుపోర్టుమంత్రి, అధినివేశ వర్తకఅధ్యక్షుడు, సాలిసిటరు జనరలు, పేమాస్టరుజనరలు, అడ్మినిస్ట్రేటివివలూడు, కోశాగార అధికార్యదర్శి, సహాయకార్యదర్శిపదవులను పూర్తిజేయకలసి యున్నది.

సహాయకార్యదర్శులు

బాల్ఫోరుపాలనమున నున్న సహాయకార్యదర్శులనే పిలిపించెదరని ప్రేముప్రతిక వాకొనుచున్నది. ప్రతిపక్షాలుగ నున్నకాలములో టిమకాఖిలకు సంబంధించినపనులనే మరచిపోకుండా చూచుకొనుచున్నార.

లిబరలు సాయకులుగ సర్ గార్డీకోలిడెన్సు, సర్ రాబర్టుహున్సుగార్లు నియమింపబడిరి.

ప్రాతకార్యకమంతులు నిన్నటిదినము తమ తమ కాఖిలను విడి నెలపునైకొనిరి.

చెల్మిస్టన్ ప్రభుని నుతి

కార్యక ప్రభుత్వమువారి క్రమశిక్షను సామర్థ్యమును చల్లముఖ్య ప్రభుత్వ కొనియాడెను. ఇకముందుగూడ ఇపుడు వీరిసామర్థ్యమును జూచుటచే, ప్రభుత్వమున పాల్గొనెదననిరి.

యుద్ధకాఖాసిబ్బందిసేన నెంతయు స్టీఫెన్సామ్ గారు కొనియాడిరి. అందరను విశ్వాసముగ తోడ్పడిరి. ఇంత సహాయమొనర్చినవారి నందరిని విడిచిపెట్టుట కెంతయు విచారముగ నున్నది.

ఆకోగ్యమంత్రి పీట్లీగారుగూడ తమకు తోడ్పడినవారి నందరిని కొనియాడెను. తనకెంతయు స్థానిక ప్రభుత్వమున నభిరుచి గలదనిరి. దానికేతగినటుల ఉద్యోగులుగూడ మంచి వారు దొరకిరి.

సర్ రాబర్టు హార్డెగారు క్రొత్తమంత్రివర్గమును ఎంతయు గొప్పగ కొనియాడిరి. వీరందరను అనుభవకాలులేగాక సామర్థ్యముగలవారనిరి. అభివృద్ధికరమగు విధానమును సాగించుకీ గలారనిరి.

చీనా పరిస్థితులు

చేపూ, నవంబరు 8:—పూపుమాగా రిచటికి వచ్చిరి. స్థానిక చీనాబ్యాంకులు మూసివేయబడినవి. నేనలువచ్చుచేమో యనుభయముచే ఇట్లుచేసిరి.

ఇంకొక మూడు అమెరికను యుద్ధనౌకలు వచ్చినవి. చేపూ, నవంబరు 10:—మాన్యుర్కగారు తననైన్యములను మరల సమావేశపరచుకొనుటకు దక్షిణముగ పోవుదుననియు మరల గొప్పయుద్ధనైన్యమును వెంటబెట్టుకొని వచ్చెదననియు తెలియజేసిరి.

స్వేయిను పరిస్థితులు

పార్సిస్, నవంబరు 10:—లీఫ్టెంట్ క్రొత్త ఇట్లువ్రాసెను: బాల్ఫోరులో నాలో విప్లవకారులు మూడ్రిడినులోనున్న తమస్నే హేతులకబురుకై ఎదురుదూమున్నారట. సరిహద్దులో ప్రవాసములు కేంద్రీకరణముగనున్నారని తెలిసి ఓకికజెట్టకే వీధులలోబడిరి. పోగాటును ప్రారంభించిరి. అయ్యది శుక్రవారము గాత్రి పెద్దయుద్ధముగ పరిణమించెను.

రెడ్ ఫ్లాగ్ (ఎట్టజెండా)

లండన్, నవంబరు 9:—ట్రాపాలర్లచవుతులో యుద్ధవిరామనమనందు ఎట్టజెండా లేకుండాజేయుటకు బ్రిటిషు ప్యాసిస్టులు గొప్పసభజేసిరి. విదేశీయులు నలసనచ్చుటనుగూర్చి తీవ్రముగ అధ్యక్షుడు ఖండించెను. కిమూనిజము ఈ ప్రదేశములో ప్రాచులకు వీరే కారకులనిరి. ఇంగ్లండులో విప్లవ ఆదర్శులు అంతె త్రవ్వకుండాజేయుటకు ప్యాసిజను నెలకొల్పవలెననిరి. ఈ రునిశరువాత మాట్లాడినవానిని అధ్యంతరపెట్టిరి. అప్పుడు ప్యాసిజునివరో ఇతనినికొట్టెను. పోలీసువారు కాపాడిరి. ప్రభుత్వము ప్యాసిస్టు సహాయతో సగంధులపై పుష్కలములను జేసిరి. సభ అంతటతోముగిసెను.

మొదటిమంత్రివర్గపు సభ

శీర్షిక, నవంబరు 9:— ప్రధానామాత్యుడు అనుచులు శ్రీమంతులను తిరిగివచ్చెదరు. గిల్లవలలో విచారించెదరు. అప్పుడు బాల్మీకీయగారి యుపన్యాసమునకై ఆరుగంటల వేది యున్నారు.

నకాదే ప్రముఖత్రైక

ఇట్లు నడుపుచున్నది. మొదటి మంత్రివర్గపు సభ బుధ వారము జరుగును. మంగళవారము పార్లమెంటును ఎన్నడు తెరచినది ఆలోచించెదరు. ప్రాజుకు: డిసెంబరు 2 తేదీని పార్లమెంటును తెరవవచ్చును.

సహాయకార్యదర్శిపదవులు

పూర్వము బాల్మీకీయకాలమున నున్న సహాయకార్యదర్శులు ఏపదవులను స్వీకరించిరి? ఆఖిలశ్రేణి ఇప్పుడుగూడ స్వీకరించెదరట. కాని ఒక సహాయ కార్యదర్శిపదవి కామన్సునభ లో ఒక స్త్రీకివ్వెదరట. విద్యాభ్యాసకార్యదర్శిగ పార్లమెంటు లో ఆధోలు ప్రభిష్ట నియమించెన రనుకొనుచున్నారు.

ప్రాతప్రమానికమంత్రి థామస్ ప్రభువు ప్రైమానిక మంత్రివర్గము నెంతయో కొనియాడిరి ఎంతయో ఘనసేవ యొనర్చిరి.

నర్ రాబర్టుహార్డెగారు

ఛాన్సిలరుపదవిని ఆపేక్షించిరి. కాని బాల్మీకీయగారు కార్యకమంత్రిపదవి నిచ్చెదరునని. కాని ఆయన హార్డుగారి కిష్టములేదు. బాల్మీకీగా రెంతగోరినను, నచ్చజెప్పినను హార్డెగారు కార్యకమంత్రి పదవిని నిర్వాహమాటుముగ నిరాకరించిరి. ఈ స్వల్పకాలమునకు తననగరసంఘ సంబంధమును వదులుకొనిచ్చుకొన లేదు.

ఈపదవిని మేయిటంటుగారి కిచ్చుటచే అంత గొప్పపదవిగ బాల్మీకీయగారు తలంపలే దనుకొనుచున్నారు.

చర్చిలుగారి ఉద్యోగము

18 నెలలక్రితము మంత్రివర్గము నొక వానిని బాల్మీకీయ గారు ఏర్పాటుజేయుచున్నపుడు మెకన్నాగారికి ఛాన్సిలరు ఎక్స్కియూటెవ్విచ్చెద మని. అప్పుడు డేవీల్డలకు బాల్మీకీయ గారికి లొంగవలసివచ్చెను. ఇప్పుడు అవసరములేనందున చర్చిలు గారికిచ్చిరి. సంరక్షకవర్తకపద్ధతి చచ్చినదో యని రుజువు చేయుటకుగాను చర్చిలుగారిని నియమించిరి. ఈపదవికి హార్డెగారు చర్చిలుగారెంతయోచాలకాలమునుండిపోరాడుచున్నారు.

నల్లమందుసభ-తర్కి

శీర్షిక, నవంబరు 9:— నల్లమందుసభలో 17 వ తర్కి ప్రతిపక్షి పాల్గొనును.

సింహమువాత బదుట

నెయిరోబీ, నవంబరు 6:— ఈగండా కాంగ్రెసుసభాద్వన తెల్లభిక్షువుగమున పెదకుమండగ వారటర్వేలీఅనునాతడు సింహముచే పట్టుపడెను. భయంకరముగ సింహముకొరికెను. కాని వాతీయ ఈతెలతోసింహ మాతనిగొంపోకుండ సింహమునుసాడి చిరి. 30 నిమిషములో అతడు చనిపోయెను.

బర్మెను హెడు ప్రభువు

ఇండియాకువచ్చునని ధ్రువముగాలేదు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

బర్మెను హెడు ప్రభువు భారతదేశమునకు వచ్చుచు వ్వాడనువార్త ప్రతికల్లో ప్రచురింపబడినది ధ్రువముగాలేదని ధాశీవార్త చెలియుచున్నది.

మంత్రివర్గ నియామకములు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

వైకాంటు నెహెలుగారు లంకాప్రభు డివిధాన్సులకు నియమింపబడిరి. వైకాంటు పీఠ మున్ను ధర్మకమిషనరుగ నియమింపబడిరి. ఇంతటితో కాబినెటు నియామకములు పూర్తయ్యెను.

నూతన ప్రధానమంత్రి

భారత సమన్వయ

జెంగాలు అడ్డి నెన్నును సమర్థించుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

బాల్మీకీయగారు రుపన్యసించుచు భారతదేశమునుగూర్చి చెప్పుచు ప్రభుత్వమువారిని చాలకష్టమును ముఖ్యమునగు సమన్వయ రెడుకొనినవని చెప్పిరి. ఇది వరకు సంవత్సరములం దెప్పుడును లేనంత ప్రముఖ హిందూ మహమ్మదీయ వైషమ్యములు భారతదేశములో తప్పక గాల్పించుచున్నది. అతివాదపక్షమువారు ఇప్పుడున్న ప్రభుత్వ విధానమును ధ్వంసముజేయ ప్రయత్నముల జేయుచుండిరి. జెంగాలులో నిండుకుళ్ళికొన్ని సంఘం వనజేయుచుండెను. అందు వల్లనే రాజప్రతినిధి అడ్డి నెన్నును ప్రకటించుట అవసర మయ్యెను.

టర్కినమన్వయ

టర్కినిగురించి చెప్పవచ్చుచు గ్రేటు బ్రిటను లాసానీసంధి బద్ధమైయుండెననియు, టర్కిగూడ అస్త్రేయుండునని తలంచుచున్నామనియు తెప్పిరి. కాని సంధినిర్వచనమున భేదాభిప్రాయములు ఎచ్చివచ్చుచు వాతనివమితినిర్ణయమునకు వదిలివేసెద మని అయిన చెప్పెను.

ఇకను అరేబియాలో నీ మధ్య జరిగిన సంగతులగుర్చి చెప్పుచు అందు బోక్యము కలుగజేసికొనకుండుటయే తమ విధానమని బాల్మీకీయగారు చెప్పిరి.

మెక్కాను మరలపట్టుకొనుట

అమీరు అలీనెన్దమును 20పుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతివార్త)

అమీదు, అలీగారు మెక్కాను మరలపట్టుకొను నుద్దేశ్యముతో శిక్షానందే నైవ్యమును బంపింట్లు కయిరోవార్తలు చెలుపుచున్నవి.

ఇన్ ఫ్లుఎంజా, అజీర్ వ్యాధులకు తక్షణమే గుణమిచ్చు ఆయుర్వేద ఔషధము

నేను చాలాదినములనుండి అజీర్ణము, నరముల బలహీనత మొదలగువాటిచే బాధపడుచుంటిని. నా ఆశ్రద్ధ, ఉపేక్షవలన నా వ్యాధి మిక్కిలి కఠిన సితికి వచ్చెను. తరువాత అకస్మాత్తుగా నాకు ఇన్ ఫ్లుఎంజాజ్వరము మిక్కిలి తీవ్రముగా వచ్చెను. తిరునవ్వేలిజిల్లా, కృష్ణాపురవాసియును, ప్రస్తుతము మద్రాసు, జార్జిటౌను, అర్మీనియన్ ఏథి నెం 72 రు గృహమునం దున్న పండిత స్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారివద్దకు చికిత్సకై వెల్లితిని. వారు నన్ను కొంచెము యించుమించుగా పరీక్షచేసి ఔషధ మిచ్చిరి. ఇప్పుడు నాకు యిదివర కుండిన కఠిన వ్యాధు లన్నియు బాగుగా కుదిరినవి. స్వామి వారి ఔషధసేవచే గలుగుచున్న అద్భుతగుణము లనుగురించి వింటిని. ఏనుగుకొల, చెవుడు, గ్రుడ్డి తనము దుష్ప్రస్థిసంబంధమైన వ్యాధులు మొదలగువాటిని పూర్తిగా బాగుచేయుటనుకూడ నేను స్వయముగా చూచితిని. మరియు నేను స్వయముగానే చికిత్స పొంది వారి అద్భుతకర్తవ్యము తెలిసికొంటిని. బాధపడుచున్న ప్రజల లాభనిమిత్తమై ఈ ఉత్తరము వ్రాయుట నావిధి యని తలంచుచున్నాను. వారియొక్క ఔషధములు మిక్కిలి వెలగలవి.

టి. నల్ల శివంపిల్లె,

ప్రకటన (9) హైకోర్టువకీలు, హైదరాబాదు, 27.10.1920.

వారి నలహాకట్టుము రు 15-0-0

వాతావరణస్థితి

1924 నం 1 నవంబరునెల 11వ తేదీ మంగళవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధికవర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్పవర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	అత్యధిక వర్షము	సాధారణముగా సంభవించు వర్షము
గోపాలపురం	82.7	78.1	...	18.22	44.96
విశాఖపట్టణము	81.2	74.2	...	14.44	87.09
కాకినాడ	79.6	74.4	0.27	15.81	89.09
మచిలీపట్టణము	84.2	75.5	...	9.75	41.59
కర్నూలు	87.0	69.6	...	3.45	26.41
బళ్లారి	87.9	66.9	...	2.44	20.51
కడప	87.1	71.5	...	6.51	81.28
నెల్లూరు	86.6	74.2	...	15.40	87.98
మచిలీపట్టణము	82.4	75.5	...	14.75	50.74
కడప	84.2	75.5	...	19.69	52.94
నెల్లూరు	85.1	72.0	0.81	4.88	89.80
కొయింబట్టూరు	84.7	71.6	22.29
తిరుచనాపల్లి	86.8	74.5	0.10	6.22	38.18
నాగపట్టణము	82.6	77.1	0.10	18.56	54.98
మధుర	86.2	74.0	0.07	3.63	38.58
పాంబన్	82.0	77.4	0.86	7.96	87.00
తిరునవ్వేలి	14.24	28.84
తిరువేలూరు	82.6	75.7	...	11.01	64.51
కొచ్చిన్	88.2	77.0	...	18.19	114.51
కాలికట్టు	90.8	75.7	...	18.61	117.16
మంగళూరు	90.1	76.8	...	8.85	125.68
తెలంగాణ	88.5	64.9	...	2.90	85.87
మెదక్	78.2	62.6	...	4.49	125.46
కొడెకనాల్	84.2	51.2	0.04	8.87	62.18

కాకినాడలో 0.27 వర్షము పడినది. మేఘములు దట్టముగా నున్నవి. పగటివడిమి కాకినాడ విశాఖపట్టణములలో 3.7 తక్కువగా నున్నది. రాత్రివడిమి 3 డిగ్రీలకు పైగా అన్నిచోట్లను అధికముగా నున్నది. మదరాసులో పగటివడిమి 3 తక్కువగా నున్నది. తూర్పుదక్షిణ మధ్యభాగములందు 4 వధికము.

జయనగరము

(స్వకీయవిలేఖరి)

కవిమండలి వార్షికోత్సవము

నవంబరు 9:—2.11.24 తేదిన శ్రీకవిమండలియొక్క వార్షికోత్సవము శ్రీమహారాజావారి సంగీతకళాశాలలో జరిగెను. శ్రీమహారాజాసాహెబు బహదూరువారు కారణాంతరమున పట్టణమున లేకపోవుటచే, భారతీతీర్థమునందు రాజవిద్యావిభాగమునకు హానరరీప్రెసెంటరు గా భూపతిరాజు వెంకటపతిరాజు, ఎల్. ఎల్. ఏ. గారు అధ్యక్షతవహించిరి. శ్రీయుత పీఠాధ్యక్షులు శ్రీమహారాజుగారి సంగీతము కొంచెము అయినపిదప అధ్యక్షులు శృంగారవిద్యలవిషయమై జ్ఞానబోధకమయిన మధురీపస్వామి మొసంగిరి. హిందూదేశప్రాచీనకళాభివృద్ధికి కవిమండలిసభ్యులెల్లరు కృతీవందనలేకుండ పాటుపడవలయుననిగోరిరి. ఏనుత్తరములనుండి విజయనగరసంస్థానాధీశుల కళాభివృద్ధికి లోడ్డుటచేతను ప్రాచ్యదేశీవిద్యావ్యాసంగమున కయి యేర్పడిన ఆంధ్రభారతీతీర్థము ఉదారపురుషులగు ప్రస్తుత శ్రీమహారాజా సాహెబుబహదూరువారి పోషకము శ్రీంద శృంగారకళలలో ప్రత్యేకపాఠశాలలు తెట్టి పోషించిన బాగుండుననియు చెప్పిరి.

మిమ్ములు కావ్య, నాటక, సంగీత, చిత్రకళావిభాగములలో కవిమండలి సభ్యులైనవైన పని కార్యదర్శిగారు చదివిరి. 'సంస్కృత కవిత్వము' గురించి పండిత మేడేపల్లి రమణాచార్యులుగారు, నూతన ఆంగ్లకవిత్వము గురించి ఆర్. రామచంద్రరావు ఎమ్. ఏ. ఎల్. టి గారును, వ్యాసములు చదివిరి. లీగ్ ఆఫ్ యూత్ సభ్యుడు కన్యాశుల్కములోని గౌరీశం భాగము కొంత ప్రదర్శించెను. అధ్యక్షుని అంత్యోపన్యాస మైనపిదప గాంధర్వవిద్యాభ్యాసములు శ్రీయుత ద్వారము వెంకటస్వామి నాయుడుగారి సంగీతముతో సభ జయప్రదముగా ముగిసెను.

నెల్లి మల్ల సమ్మె

నెల్లిమల్ల నారాయణత్రయంబుల పనివాండ్ర సమ్మె ముగిసినది. మేనేజరు మంచిస్వభావుడు. పనివాండ్ర కష్టసుఖము లాలోచించువాడు పనివాండ్రకు వారితొందర బోధపరచి దారి ఆరునెలలబోనను తిరిగి యిచ్చివేయుటకొప్పుకొని వారిని తిరిగి పని ప్రారంభింపజేసిరి. 4-11-24 నుండి తులనములపని జరుగుచున్నది.

డివిజన్ ఆఫీసరు

శ్రీయుత వెంకట్రామనగారు ఐ. పి. ఎస్. గారు నెల వు పుచ్చుకొన్న తరువాత ఈమధ్యనే యీటుద్దరగారు పనిచేయుచున్నారు. 18 తేది నాల్గొంతులుగారు డివిజన్ ఆఫీసరుగా

మరుమూర్తి పంతులుగారి జనసమ్మతమును వెల్లడించుచున్న దనియు నుడివిరి. శ్రీయుత అనంతరావు పంతులుగారు, నిడగొంది చిరంజీవిరావుగారు, కోటంతాజు సన్యాసిరాజు పంతులుగారు ప్రజలతరపున, మాటూరి సన్యాసిలింగంపాడు వర్తకులతరపున, శ్రీయుత ఉపాధ్యాయుల సుబ్బారాయుడుగారు బ్యాంకి ఉద్యోగములతరపున నారాయణమూర్తిగారి పనిని ప్రస్తుతించి యాయన నభినందించిరి. మోటమూరి సీతారామయ్యగారు, బొడ్డుపల్లి చిన్నతాబుగారు, విశాఖపట్టణ, గంజామండల వర్తకులతరపున రెండు బహుమానపత్రముల నొసగిరి. పిదప శ్రీయుత గాంధర్వ విద్యాభ్యాసము ద్వారము వెంకటస్వామి నాయుడుగారి సంగీతము జరిగెను. యూరోపియనులుగూడ ఆగానమును శ్రావించిరి. తరువాత ఆసభకువచ్చిన వారలకు ఫలహారము లాసంగబడెను. సభ జయప్రదముగా జరిగెను.

శ్రీయుత నారాయణమూర్తి పంతులుగారు ఆదివారం మెయిలులో సంద్యాల వెల్లిరి.

దేవాంగసోదరుల కొకవిజ్ఞప్తి

ప్రథమ అఖిలభారత దేవాంగమహాసభయొక్క ఆహ్వాన సంఘమువారు యిటీవల సమావేశమై సభను చెన్నపురిలో డిసెంబరు నెల 23, 29 తేదీలయందు జరుప నీశ్చయించిరి. అహ్వానసంఘాధ్యక్షుని యెన్నికయు, మహాసభకు అధ్యక్షులను నూచించుటయు 9-11-24 వ తేదీన జరిగియుండెను.

మహాసభలో నీదిగువ వ్రాయబడిన విషయములు చర్చించిన యుక్తముగ నుండునని నేను తలంచెదను.

1. సభానిర్వాహము. 2. రాజకీయవిషయములలో పాల్గొనుటయా? లేక వూరుకొనుటయా? 3. ఇతరరాజకీయపక్షములతోపాటు మనముగూడ దేశీయమహాసభలో పాల్గొనుటయా? లేక విరమించుటయా? 4. "జాండ" అనుపదము కొన్ని ప్రదేశములలో వాడుకలో వుండుటజేసి ఆపదమునకు బదులు "దేవాంగ" అని సవరించునట్లు చేయుచుని దేవాంగ శాసనసభ్యులు ప్రభుత్వమువారిని కోరుట. 5. దేవాంగులకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మొసగవలెనని ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థించుట. 6. దేవాంగసోదరు లందరు "నిర్వాహకార్యక్రమము" కొనసాగునట్లు ప్రయత్నించుట. 7. అతిభాల్కవివాహము. (2) భాల్క వితంతువివాహము 8. ఈసంఘమురా చారములను మాన్పుట.

ఈముఖ్యవిషయము లన్నియు దేవాంగసోదరులందరు దీర్ఘముగా యోచించి వారివారియొక్క అభిప్రాయములను ఆహ్వానసంఘము వారికి తెలియజేయవలెనని కోరుచున్నాను. చాకలపేట } బండ్ల తాతయ్య. 10-11-24 }

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా

బెల్లం కాంగ్రెసుకు ప్రతినిధులు

కొవ్వూరుతాలూకా:— (1) శివుడు శివతావుగారు. సర్పాపురం తాలూకా:— 2 పేరిచెర్ల నుబ్బరాజుగారు. 3. పెన్నెచ్చ శివరామరాజుగారు, 4. పోడూరు పేటరాజుగారు, 5. ఆచంట నారాయణరావుగారు.

తణుకుతాలూకా:— 6. ములుకుట్ల సుబ్బారాయుడుగారు, 7. తల్లాప్రగడ విశ్వసుందరమ్మగారు, 8. తల్లాప్రగడ నరసింహా శర్మగారు, 9. తల్లాప్రగడ భీమేశ్వరరావుగారు, 10. యా వెంకట శివరామయ్యగారు.

భీమవరం తాలూకా:— (11) వేలూరి సత్యనారాయణగారు. 12 చంలి రామమూర్తిశర్మగారు. 13 సత్యవాడ సోమేశ్వరరావుగారు. 14 ముప్పి లక్ష్మీనారాయణగారు. 15 యా వెంకటసుబ్రహ్మణ్యంగారు.

ఏలూరుతాలూకా:—16 బండావియ్యన్నగారు. 17 సామవేదం సత్యనారాయణమూర్తిగారు 18 గజవిల్లి రామచంద్రరావుగారు 19 బసవరాజు వెంకటస్వారావుగారు 20 సత్తిరాజు శ్యామలాంబగారు.

మరా:—మిగతాదర్శాస్త్రులు ఫరీషూరము నిమిత్తం ఆంధ్రరాష్ట్రసంఘమువారికి పంపబడును. అందును ఎన్నుకొనబడుటకు అవకాశము లున్నవి.

ఏలూరు యర్రమిల్లి మంగయ్య 10-11-24 కార్యదర్శి.

స ధిస్సారక దినము

వెల్లింగుటను పట్టుమునందు 9 వ తేదీన (పాపిడే) సంధిస్సారక దినోత్సవము బాగుగ జరిగెను. పెంటుజూర్తి చర్చయందు పరేడుప్రార్థనతో ప్రారంభమయ్యెను. సాయంకాలము గారిజను ధియేటరునందు బయాస్కోపు, జరిగెను. అందు వచ్చు ధనములో సగము పింఛనీసిపాయిల సంఘమునకు చెందును. (ఆ. వెం.)

వ ర్ష పా త ము

సిమ్లా, నవంబరు 11:— బర్మాలలోను మదరాసున కాగ్నేయదిశయందును వర్షము సామాన్యముగ కురిసెను. డైమండు ద్వీపము, క్యుక్కుల్లండు రెండు ఆంగుళములు, లీచిప్, నమ్యాలందు నొకఅంగుళమును వర్షముకురిసెను.

నూచువ:— ఉత్తర బర్మాదేశములో వర్షము తగ్గవచ్చును.

భారతి సచిత్రమాసపత్రిక

ప్రతిచంద్రమాసాదిని ప్రచురించబడును సచిత్రమాసపత్రిక ప్రతిసంచికయందును కి, 4 రంగులపటములు కలిగి ఇతిర చిత్రపటములతో ప్రచురింప బడును. వాఙ్మయము, చిత్రకళలు, గానము, కథలు, నాటకములు మున్నగు అనేక విషయములతో ప్రతిమాసమునను 200 పుటలు కలిగియుండును.

సంవత్సర చందా	రూ	6	0	0
అర్ధసంవత్సరము	"	3	0	0
పిడిపత్రిక	"	0	10	0

మాదిరిపత్రిక గోరువారు అలాలు 0.10-0 స్టాంపులు పంపిన వంపబడును. ఉచితముగ పంజాలము. మాదిరిపత్రిక తెప్పించుకొన్న తరుచందాదార్లుగ చేరినయెడల ఆ సొమ్ము మినయించుకొని తక్కినసొమ్మునూత్రము వంపవచ్చు.

ప్రస్తుతము పోస్టులు రూల్సు క్రరము. 0-2-0, రిజిస్టరుచార్జి, 0.5-0 తపాచార్జి అధికమగుచున్నది. మీరే ముందుగ యార్డరు పంపిన శుభు తగ్గును. పి. పి. లు కనచో సొమ్ము మాకు ఒక్కొక్కప్పుడు ఆలస్య చేరుటయు పత్రికలు పంపుట ఆలస్య మగుటయు నభవించును.

మేనేజరు, భారతి.

కపాలవెట్టి నెంబరు 212 మద్రాసు.

ఆంధ్రశబ్దచింతామణి

వ్యాఖ్యానము

క ర:—పాఠనంది రామశాస్త్రిలుగారు

ఆంధ్రవాఙ్మయమునందలి ప్రథమకవియగు నన్నయభట్టాకుడు రచించిన ఆంధ్రవాక్యకరణమున కిది చక్కని తెలుగు వ్యాఖ్యానము. అనేక ప్రాచీన భారతప్రతులను విమర్శించి నన్నయభట్టు నూత్రములకు సంస్కృతాంధ్రములయందు ఆంధ్ర భారతలక్ష్యముల నుదాహరించుచు వ్రాయబడిన అపూర్వముగ వ్యాఖ్య. ఆంధ్రశబ్ద చింతామణి నన్నయ కర్తృత్వము కాదను వారి వాదములన్నియు సప్రమాణముగా ఖండింపబడినవి. భాషా నేషు తెల్లరు ముఖ్యముగా చూడదగిన విశేషము లెన్నియో లవు. నెల 0-12-0. పోస్టేజీ చేయు.

ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయ,

7, రెంబు కెట్టివిధి, మద్రాసు.

భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రములు

కల్నల్ చార్లెస్ ఇ. ఏట్సుగారి యభిప్రాయము

(లండన్ ప్రెస్ పత్రిక)

కలకత్తాలోని పాశ్చాత్యసంఘమువారు సంస్కరణ విచారణసంఘమువారి కొక నివేదికమును పంపిరి. ఆనివేదిక సంగ్రహమును 22 థేదీ ఆగష్టులో ప్రెస్ పత్రికలో ప్రకటించిరి. అందున్న సూచనలు హిందూదేశక్షేమమును కొరవారం దరికి నచ్చును. ఈసలహానుచ్చరించిన 1918 యిండియా ప్రభుత్వ చట్టములోని కొన్నిసంగతులు జ్ఞాపకము వచ్చుచున్నవి. ఎవరికి మనము బాధ్యతనిచ్చి సర్వీసునందు నియమింతుమో వారియొక్క సహకారముతో పార్లమెంటు నడచుకొనునని యందున్నది. ఇంతవరకు మనముచూచిన దసహకారమే. బాధ్యత చూపవలెనను అభిప్రాయములేక యిట్లానర్పబడినది. కానిపార్లమెంటువా రానివేదికమునందలి ప్రెస్ పత్రికము ప్రకారము నడచుకొందురుగాక, ఆనివేదికమునందలి రెండవవిషయ మేమన ప్రభుత్వమువారు స్వపరిపాలనాభివృద్ధిని పాధారణలతో సంబంధించి సంవత్సరకు నిర్ణయముచేసిరి. రాష్ట్రములందలి అనుభవము గాని పక్షముందే కేంద్రప్రభుత్వమునకు ప్రతినిధులరాబట్టిరని గలదు. ఇది ముఖ్యమైన విషయము. ఇండియాలో భాగసంఘములతప్పు, అందుచే కేంద్రసంఘము మంచివునాడినై లేదు. ఎన్నికపద్ధతి కొంచెముమార్చిన ప్రాతినిధ్యము బాగుండును. అందుమూలమున గ్రామపంచాయతీలకు, స్థానికసంఘలకు సేరుగా ఎన్నికలుండగూడదు. రాష్ట్రసభలకు సేరుగాలేని ప్రాతినిధ్యముండవలెను. ఇందుమూలమున మామూలుజనులకు స్థానికసంఘలకు గలభేదము తెలియను. రాష్ట్రస్వాతంత్ర్యముపై పాయిన్యోఫ్ పత్రిక వ్యాఖ్యచేయుచు సంయుక్త పరగణాల విషయములో 1500000 ఎన్నిక కార్యాలలో 600000 మందిప్రతినిధులను పోల్చుచున్నది. అచ్చటి జనసంఖ్య 4700000. ఇందు మూలమున ప్రాతినిధ్య మెంతసంతృప్తికరమో తెలుచున్నది. అందుచే ఎన్నికకార్యాల వృద్ధియవలయును. ఈప్రజలకు కాసనసభలకు బాంధవ్యము కూర్చవలెనన్న ప్రస్తుతమున రాష్ట్రములను తగ్గింపవలయును. జాతులు భాషలు మతములు వేరుగానున్న యీరాష్ట్రములు మంచివిగావు. 4,70,00,000 మంది కొనకాసనసభ చాలదు. ఒక హిందూప్రముఖుడు భాష వైరాష్ట్రముల విభజింపవలయునని చెప్పియున్నాడు. ఇది చాలా బాగుగానున్నదని నాయభిప్రాయము. ఇప్పుడున్న రాష్ట్రములలో రెండు మూడు భాషలు మాటలాడబడుచున్నవి. ఏజనులైనను ప్రతి నిధులైనను జనలకు తెలియనొక్క భాషలో యిట్టిస్థితులలో నెట్లు మాటలాడగలరు. ఇండియా ఒకజాతిగాదు. రష్యాదేశం దా యూరప్ ఎంతో ఇండియాంతట వుంటుంది. జనసంఖ్య గూడా తక్కువే. జాతులు భాషలు మతములు గూడా అన్ని యుండును. యూరప్ లో యిప్పుడు సుమారు 24 దేశాలున్నవి. కాని దేశికి దానికి ప్రత్యేకరాజ్యము ప్రత్యేకపరిపాలన కలదు. జర్మనీలోనే 12 విభాగములు ప్రత్యేక కాసనసభలతో నున్నవి. అట్టిచో మనము ఇండియాలో మనమెట్లు పరిపాలింతుము. వారికి ఏభాషకాభాషా రాష్ట్రప్రాతినిధ్యముండి తీరవలయును. బొంబాయి రాష్ట్రమును నిదర్లనముగా తీసికొన్నచో ఆంధ్ర మహారాష్ట్రలు సింధు కలకు, పీరి కన్నీవిషయములందును తేడాకలదు. బీహారు, ఒరిస్సా, మధ్యపరగణాలు, వాటిపేర్లే భేదములనూచించుచున్నవి. ఈభిప్రాయం ఒకకాసనసభ చాలదు. 12,18 లక్షలప్రజలుగలరు. వారికొక కాసనసభ చాలదు. కనుకసంస్కరణవిచారణ సంఘమువారు రాష్ట్రములపైజా తగ్గించి భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రముల నేర్పరుచుటగాని మరేవిధముగనైనా విభజించుటగాని జరిపి ప్రతిపాదికిని స్వపరిపాలననేమా బోధించెదముగాక!

కావలెను.

మా బ్రాంచిలో ఒక చీఫ్ ఏజెన్సీ ఖాళీపడియున్నది. అనుభవముగల ఏజెంట్లు దరఖాస్తులను యీ దిగువ విలాసముకు పంపుకొనవలెను.

మేనేజింగు డైరెక్టరు,
యిండియా యీ క్వటర్స్ లో యిన్చార్జ్ కంపెనీ
మద్రాసు బ్రాంచి, లిమిటెడ్.
19, హాన్సింగ్స్-మకాంటురోడ్డు మదరాసు.

గుంటూరు ధారణాశ్రమము

మూగచెవిటివారల చికిత్స
యోగీ సోమా వెంకోజీరావు గారి విజ్ఞాపి

మహాశయులారా! నేను మూగలను మాట్లాడునట్లు చేయుటకు, శ్వాసనిరోధము మూగవారలచే చేయించి ఆలోచనలను పోగొట్టి మాటలు నేర్పించుచున్నాను. వారలకు ఆహారనీమము కలదు. స్నానము, నిద్ర మొదలయిన కృత్యములు మామూలుగా జరుపుటకు వీలులేదు. కొన్నివార్లు ఉన్నవి. వారల కీరీతత్వమునుబట్టి ఆహారము స్నానము నిద్ర మొదలయిన కృత్యములు వేరువేరుగా ఆలోచించి ఆచరించునట్లు చేయుటకును వారు ఎన్నిగంటలకు స్నానము చేయవలయునో ఎన్ని గంటలకు భోజనము చేయవలయునో వారి తత్వము ఉన్నతత్వమో వాయుతత్వమో పితృతత్వమో తెలిసి చెప్పటకును వారలు యొక్కడెక్కడనో బసచేసియున్నచో నేను ఆలోచించు సమయమునకు వారు రావడముకు వీలుగలుగదు. తరువాతవచ్చిన వాకు తోచదు. వారువచ్చినప్పటికి ఆచరించుటకు కాలము మారిపోవుచుగాన వారలుఉండుటకు కొన్ని గదులు ముఖ్యముగా కావలెను తూర్పు దక్షిణ పడమర ఉత్తర దిశలనుండి వచ్చెడుగాలి వేరువేరు గుణములుగా ఉండును. ఏయే గుణపులకు యేయేదిశగాలి అవసరమో అట్టిగాలి తగులుటకు వీలుగలుగు గదులు వారు నిద్రించుటకు అవశ్యకములు. ఈవనతులు లేనందున అశ్రమమునకు వచ్చువారిలో కొందరు యిప్పుడు యిబ్బందిపడలేక వెళ్లిపోవుట కలుగుచున్నది. అందునిమిత్తము ఆగదులు అవసరములు. దిశ. దిశలగాలి. ఎటు మారుచున్నచో తెలుసుకొనుటకు, గదిలోకి అవసరమైనపుడు గాలిని రానిచ్చుటకును అవసరము లేనప్పుడు నిరోధించుటకును వీలగునట్లు నాసాధనకు నాకొకగది ముఖ్యముగా నుండవలెను. ఇది ఉండినయెడల ప్రతిమనుజుడు యీమార్పు తెలుసుకొని అభ్యాసము చేయగలడని నానమ్మకము. రేచక పూరక మంధకములు మొదలగుపద్ధతులను అభ్యసించిన సెలంబువ్యాధినుండి విముక్తులగుదుమో ఆయాపద్ధతులు కనిపెట్టి యోగసాంప్రదాయములు పూర్వమే గ్రంథములు వ్రాసియున్నాడు. కాని ఆగ్రంథములు చదువుటయేదప్ప ఆచరించుట తక్కువగా ఉన్నది. వానిని ఆచరించగలవారల సమక్షములోఉన్నచో అందరును బాగుగా వానిని గ్రహించగలరు. అటుల అభ్యాసముచేసిన వారలకు తప్పక వ్యాధులు నివారణమగును. అనుభవముగలవారు చెంత లేకున్నచో రోగులు అభ్యాసము చేయజాలరు. కీతోష్ణములు తగ్గుతగ్గుమును మారుచుండునుగాన వానిని వారు కనుగొనజాలరు. అందుకు ఆశ్రమము ముఖ్యము. ఈ ఉద్దేశ్యము ప్రతిమనుజునికిని స్వయముగా చెప్పటకు అవకాశము లేనందున పత్రికములమున తెలియచేయుచున్నాను. 4 సంవత్సరములనుండి అనేకమంది గుంటూరువచ్చి కొంతవరకు బాగుపడి కొందరును, పూర్తిగా బాగు అయి కొందరును వెళ్లియున్నారు.

హెచ్చునుండికి చికిత్సచేయుటకు వారికి భోజనాదులకు యితరవిషయములకు నెలకు సుమారు నేయిరూపాయలు ఖర్చువుండును. ఆశ్రమమున గదులు కట్టించుటకు సుమారు రెండు లక్షలు కావలసియుండును. ఈ ధనము సంప్రాప్తమైనయెడల మూగ, చెవుడు, ఉబ్బనము, కుష్టు, తును మొదలగు గొప్ప వ్యాధులవలనను యితరవ్యాధులవలనను బాధపడువారు అనేకవేలమంది ప్రతి సంవత్సరమునను బాగుపడగలరు. మందులతో అవసరములేదు. శ్వాస ఆహారనీమములే ప్రధానము.

ఇదిచాలా గొప్పయేర్పాటు. ప్రజలకుత్యంత లాభకరము. ఒక్క రీభారమునంతను వహింపజాలరు. నానర్హ్యమును దీని కొరకే వినియోగపరచియున్నాను. కానదేశమునందలి ధార్మికులందరూ భగవత్ప్రేరణానుసారము ఎంతకొద్ది మొత్తము నొసంగిననుసరే కృతజ్ఞతతో స్వీకరించెదను. లభించిన మొత్తములు ఎప్పటికప్పుడు పత్రికలలో ప్రకటించుచుండును. జమాఖర్చులను సరిగా నుంచి అవుడవుడు ప్రకటించుచుండును గాన సంపన్నులును సామాన్యులును గూడ కత్తానుసారము ధనసహాయము చేయ గోరెదను.

ఇట్లు విధేయుడు,
సోమా వెంకోజీరావు,

బెంగాలు నిర్బంధములు

సి. యస్. ఆంధ్రానుగా. తీవరపు ఎంగుఇండియాలో నిట్లు ప్రధానవ్యాసమును వ్రాసిరి:—

తుదకు బెంగాలుకువచ్చి అచటి వాతావరణమును గ్రహించితిని. ఇదివర కెప్పుడును బెంగాలు అంతయొక్కవగ సరిచరించినది నేనెరుగను. హిందూ మహమ్మదీయమైత్రీ నూత్నముగ పునరుద్ధరింపబడుటవలన నేను ప్రభుత్వము! వారికేమియు తోచకుండనున్నది. పురమందిరమున జరిగిన ఐదుపెద్ద పెద్ద సభలలోగూడ మహమ్మదీయు లధ్యక్షులుగనుండి, అర్జీ నెన్నున ప్రతిఘటించుటలో అన్ని పక్షములు! నొక్కటియేయని వెల్లడి చేసిరి. స్త్రీపురుషులు సమానముగ నాసభలకు వచ్చిరి. 80 వేలమంది హారులుండిరి. కళాకాలలు తెరచియే యుండిన యెడల మరి 15 వేలమంది విద్యార్థులు యీమహాసభలకు వచ్చి యుండినారే. ప్రాతినిధ్య మెక్కువగ నున్నది. బెంగాలు యావత్తున్న యీ ఒక్కతొందరపడి కేసినడనితో అట్టుడికినట్లు డికిపోవుచున్నది. ఈ ఆవేగ ముత్తదని యెవరైన యనునెడల చాల భారబాటవలెను. ప్రభుత్వమువా రిట్లు ఒకపేరీతున నిర్బంధములకు గడంగుటను భారతపత్రిక యొక్కటైనను బలపరచియుండలేదు లిట్లుప్రభువుకు రాజనీతిజ్ఞతలేదని అందరును ఖండించిరి ఇంగ్లాండులో ప్రధానవ్యాసము! ర్గినండి వచ్చిన రెడింగుప్రభువు యేమేమో యొక్కన పనులు చేతురనుకొన్నందుకు యిట్లుగాగా మరింతఖండించిరి. నిర్బంధకృత్యముల మహాపద్రవమును యూగోపియనులు ఏమి లేదనుకొనుచున్నపుడు పోలీసు దౌర్జన్యమువారికేమియు చెలియదు. నిన్నను ఒక యజమానోపాధ్యాయుడు కాంతినికేతనము వదలిపోవుచు తాను తప్పేమియు జేయకున్నను తప్పక అరెస్టుమనని చెప్పెను. లండము పెట్టనివారెవరును నిర్బంధమును తప్పించుకొనజాలరు. నాకు భారతదేశములో గల అనుభవము యీ నాభావమును గృహపరచుచున్నది. కావున లండమును పుచ్చుకొను పోలీసువారి చేతులలో అర్జీ నెన్ను ఫోరసాధనమని నానమ్మకము. క్రొత్తరెగ్యులేషనుల ప్రకారము ప్రజలను వారంటులే మండ ఆరెస్టు కేసి తలుపులు కేసి న్యాయవాదిలచో కవకాతము లేకుండ విచారణ జేసెదరు. ఇప్పుడు రాలలు కాసనముచక్కగా అనుకరింపబడినది చెప్పవచ్చును. అట్టి అర్జీ నెన్ను యెంత అసహ్యముగను యెంత స్వాతంత్ర్య విధ్వంసకముగ నుండునో యెవరును సం దేహింపజాలరు. దానికి స్వతంత్ర దేశములో స్థానమేలేదు.

అరెస్టు గాబడినవారిలో చాలమంది సచ్చారిత్రులు గలరు. ఇట్టి ఆసాధారణ నిబంధనలవలన తప్పక ఫోరఫలితములుగల్గునని ప్రభుత్వమువారికి తెలియలేదు. కృష్ణమూర్తిమిత్ర, అశ్వినీ కుమారదత్తు వంటివారు యిదివరకు నిర్బంధమున నుండిన వారు అమాయకులగు దేశభక్తులైనను బాధనొందవలసి వచ్చెను. ఈమధ్య పండిత మోతీలాలు సైహూగారు ఆరెన్జీలో గావించిన యువవ్యాసము అంతటను యుద్ధరింప బడుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు తమ నిర్బంధకాసనములవలన బెంగాలులో అరాజకము అణగిపోయెనని గర్వపడునెడల అది గొప్ప పారబాటని ఆయన గట్టిగజెప్పెను. గాంధీమహాత్ముడే దౌర్జన్యరహిత అసహాయోద్యమమును ప్రవేశపెట్టి అరాజకమును త్రుంచివేసెన. ప్రభుత్వమువారు ఆయన నణగద్రొక్కిరి కావున ఆభరితముల ననుభవించవలెను. పండిత మోతీలాలు సైహూగారు యీమాటలలో సత్యమునే వచించిరి.

ఇప్పుడు ప్రజలు దేశస్వాతంత్ర్య నిరోధము నెదుర్కొన నీశ్వయముతో నున్నారని ప్రభుత్వమువారికిపుడు చెలియుచున్నది. ఈ అంత్యసంగ్రామమున బెంగాలు సహనము నేమాత్రము లోపమనిపించును. నాకు దౌర్జన్యమేవిధముచేసెనయివ్వును లేనపుడు, ప్రభుత్వమువారు జేయు అన్యాయమును పోలీసు దౌర్జన్యమును మరింత యివ్వునులేకుండ నున్నవి.

కావున యిప్పటి ప్రతిష్టాభిప్రీతిలో ప్రభుత్వమువారు వెంటనే అర్జీ నెన్నునుపసంహరించుకొని రాజకీయపక్షములన్నిటి సహకారమునుగోరి దేశములో దౌర్జన్యవృద్ధులు లేమియు లేకుండ ప్రయత్నములు జేయుటయే పరిష్కారమార్గము గాగలరు.

కీ! కే! కలిదిండి సత్యనారాయణరాజు బహద్దరువారు తుని

తునిపట్టణ యూనియన్ సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీరాజా కలిదిండి సత్యనారాయణరాజు బహద్దర్ వారు జ్వరబాధితులై పరమపదమును చెందివారిని వ్రాయుటకు విచారముగ్గుడనగుచున్నాను. శ్రీవారి యంతరాత్మకు భగవంతుడుకూలీ నొసంగుగాక.

(ఒకవిలేఖరి)

ఆంధ్ర రాష్ట్ర ఖిలాఫతు సంఘము

తీర్మానములు

(స్వ కీ య వి లే ఖ నీ)

కాకినాడ, నవంబరు 10:—నిన్న మధ్యాహ్నము 2½ గంటలకు ఆంధ్ర రాష్ట్ర ఖిలాఫతు సంఘ సభ జరిగెను. మాల్వీ మహ్మద్ అన్వరుజ్జమాఖాన్ సాహెబు గారు సభాధ్యక్షుని పదవిని వహించిరి. ఈ క్రింది తీర్మానములు చేయబడెను.

జఫర్ అలీ గారికి అభినందనములు

ఏడు సంవత్సరములు మునుపగా కారాగారమున బాధపడి బిడుదలయొకచిన్నందులకు లాహోరు “జమిందారు” పత్రిక సంపాదకుడైన మాలా నాజఫర్ అలీ ఖాన్ సాహెబు గారికి ఈ సంఘమువారు అభినందనము లిచ్చుచు ఆయనకు కార్యమును జయప్రదముగా కొనసాగించుటకు ఆయనకు తగినంత ఆరోగ్యమును బలమును సర్వశక్తియును కలదిగా పరమేశ్వరుడు ప్రసాదించుగాక యని యీ సంఘమువారు ప్రార్థించుచున్నారు.

ప్రభుత్వ నిర్బంధనము ఖండింపబడెను

హిందూ దేశదోషతనమును బంగారాదోషతనమును వంగ రాష్ట్రమున ప్రయోగించిన నిర్బంధన పద్ధతిని యీ సంఘమువారు తీవ్రముగా ఖండించుచున్నారు. జార్జి న్యాయ శాఖ ఆరాచక పునరేర్పాటు నెదుర్కొనుటకు బదులుగా స్వరాజ్య పార్టీ యొక్క అధికారమును అణచుటకు యీ నూతన చట్టములు (ఆర్డినెన్సులు) ప్రవేశ పెట్టబడెనని యీ సంఘమువారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. కావున యిట్టి దేశోపద్రవతనమున మహమ్మదీయులను హిందువులను అందఱును యేకమై, ప్రభుత్వము యొక్క అనుచితమైన నిరంకుశమైన చర్యకు తగు తిన్నిని ప్రత్యుత్తరముగా నుండునట్లు పద్ధతులను ఏర్పరచుకొని యీ సంఘమువారు కోరుచున్నారు.

మహమ్మదీయ శాసనసభ్యులకు మనవి

ప్రజాసమితి విషయము లన్నిటిలోను ప్రభుత్వముతో నేకీభవింపక ప్రజాపక్షమున సమ్యక్తుల నిచ్చి తీరవలయుననియు ఇతర రాజకీయ పక్షములతో వారి ప్రజాసేవయందు సమాన సంకల్పములై యుండుటకు స్వరాజ్య పక్షమున గాని సంయుక్త జాతీయవారుల పక్షమున గాని చేరవలయుననియు చెన్నపురి శాసనసభ యొక్క మహమ్మదీయ సభ్యులను, అందు ముఖ్యముగా ఆంధ్ర రాష్ట్ర ప్రతినిధులను యీ సంఘమువారు కోరుచున్నారు.

ఆంధ్ర ఖిలాఫతు మహాసభ

బొంబాయిలోని కేంద్ర ఖిలాఫతు సంఘ సలహాదారుల ము ఆంధ్ర రాష్ట్ర ఖిలాఫతు మహాసభ రాజమహేంద్రవరము లో 14.12.1924 తేదీని జరిపించుటకు యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు. సదరు సభ యేర్పాట్లను ఆహ్వాన సంఘము ఏర్పాటును చేయుటకు మాల్వీ అన్వరుజ్జమాఖాన్ గారికి అధికారమియ్యబడెను. ఆయనకు తోడ్ పని చేయుటకు మోహిఉద్దీన్ బియావినీ గారిని కోరడమైనది. సదరు సభ నిమిత్తము ఈ సంఘమువారు రు.100 లిచ్చుటకు తీర్మానించడమైనది.

కేంద్ర ఖిలాఫతు సంఘము

నకు యీ క్రింది సభ్యులు ఎన్నుకొనడమైనది:— (1) మాల్వీ మహ్మద్ అన్వరుజ్జమాఖాన్ సాహెబు (రాజమండ్రి) (2) మాల్వీ సయ్యదు మోహిఉద్దీన్ సాహెబ్ ఖాదిరీ బియావినీ (కర్నూలు) (3) సయ్యద్ మాలా నాహెబు (అమలాపురము) (4) మాలా నాహెబ్ అబ్దుల్ హక్ సాహెబు (కర్నూలు), (5) మహ్మద్ షామూలీ సాహెబు (పితాపురము) గార్లు. సభ 4 గంటలకు ముగిసెను.

కృష్ణా నందానబ్బు

దీనిని వాడుటచే యేలాటి బాధ మంటలేకనే దేహమునకు దేహాగమనం చేసిన యందుకు వెలుగులకు తక్షణమే తీసివేయను.

8 డిజిటల్ పెట్టు 1 కి ధర రు. 1.4.0.

3 పెట్టెలను ఒకేదఫా కొనువారికి ఒక పాంట్ నేనా యినా ముగా పంపబడును.

సుందరం అండ్ కో.,

5 భద్రవర గార్లనువీధి, పార్కు రోడ్, మద్రాసు.

మూడవ వాయిదా నూలు పంపినవారి నామములు—సభ్యులు

వరుస నెం.	పంపినవారి పేర్లు	జిల్లా	రిజిస్టరు నెంబరు	నూలు పొడవు	నూలు నెంబరు
149	నందూరి నరసింహాచార్యులు	గోదావరి	1666	1470	28
150	మాచిలవరపు సోమయాజులు	"	232	2000	19
151	సామపూడి వెంకటరమణయ్య	"	1777	2000	22
152	గూడపాటి సత్యనారాయణ	"	233	2000	36
153	వేలూరి వాసుదేవశాస్త్రి	"	286	2000	24
154	ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బారావు	నెల్లూరు	1220	2000	16
155	ఇంద్రగంటి సుబ్రహ్మణ్యం	"	1223	2048	14
156	మండవ రత్నయ్య గారు	"	1778	2000	16
157	దిగుమర్తి కృష్ణారామయ్య	"	1289	2000	17
158	చేపూరు పిచ్చిరెడ్డి	"	1197	2000	22
159	వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య	"	1265	2000	20
160	కందాడ శ్రీనివాసరావు	"	1282	2290	18
161	చతుర్నేయల కృష్ణయ్య	"	1196	2000	14
162	పాలవరపు గోవిందరావు	"	1254	4666	17
163	మహమ్మద్ ఖాజా ముహిద్దీన్ సాహెబు	"	1255	2000	15
164	అచంట సత్యనారాయణ	"	1278	2000	16
165	వేమూరు లక్ష్మయ్య	"	1690	2000	17
166	అక్కరాజు వెంకటరామయ్య	"	1192	2100	24
167	వేళిరెడ్డి శేషరెడ్డి	"	1270	2550	19
168	కె. వి. రాఘవాచార్యులు	"	1441	150	11
169	రాళ్లపల్లి రామసుబ్బయ్య	"	1688	2000	23
170	ఇస్మాయిల్ చంచయ్య	"	1253	2000	14
171	ఇసానాక రంగారెడ్డి	"	1299	2000	17
172	కందాడ యతిరాజయ్య	"	1287	2000	12
173	బెజవాడ సుందరరామిరెడ్డి	"	1206	8400	13
174	గూడూరు వియ్యన్న	తూ.కృష్ణ	710	2000	24
175	జోషున మాణిక్యంబ	"	771	2000	16
176	ధనుకొండ వెంకటసుబ్బారావు	"	748	1600	14
177	తాళ్లూరి దుర్గాప్రసాదరావు	"	785	2000	23
178	శారదాసి సుందరరామయ్య	"	809	2000	23
179	కామరాజు శోభనాచలం	"	674	1000	32
180	గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్య	"	714	2000	12
181	చెరుకువాడ వెంకటనరసింహం	"	726	8640	27
182	గొర్రెపాటి వెంకటసుబ్బయ్య	"	704	2000	15
183	దిట్టకవి వీరరాఘవయ్య	"	741	2000	16
184	మండవ రత్నయ్య	"	1778	6000	12
185	బొమ్మ వెంకటేశ్వయ్య	"	766	2400	18
186	భైరవపల్లి వెంకటసుబ్బారావు	"	770	2160	23
187	నిధానపూడి సతాశరావు	"	1596	2000	32
188	పాలవర్తి ఆంజనేయులు	"	760	1500	20
189	ఎన్నేని నూర్యనారాయణ	"	792	666	16
190	చెరుకువాడ వెంకటనరసింహారావు	"	721	2000	14
191	బొడ్డపాటి వెంకటేశ్వరయ్య	"	774	2.33	17
192	రెండునింటల నూర్యనారాయణ	"	796	1000	19
193	గునపూడి కామోజిరావు	గోదావరి	226	2000	15
194	పుష్పలూరి వీరప్రసాదరావు	తూ.కృష్ణ	810	2 00	17
195	చావలి సుబ్బారావు	"	728	900	24
196	కర్రా శివారామయ్య	విశాఖపట్నం	1185	2000	12
197	శ్రీపాద వెంకటనారాయణ	"	1603	2.00	11
198	జుత్తాడ గోపాలస్వామి	"	1081	1833	16
199	దూర్వాసుల పార్థసారథిశర్మ (రెండవ దఫా)	"	1164	2000	19
200	పెమ్మరాజు లక్ష్మీనరసింహం	"	1078	800	25
201	గారికంటే వేణుగోపాలరావు	"	1686	2020	32
202	వరాహభొట్ల అన్నారావు	"	1693	2000	22
203	తెలిదేవర వాసుదేవరావు	"	1181	2000	17
204	కలిదండి నూర్యనారాయణరాజు	ప.గోదావరి	1089	1733	8
205	జోగుల అప్పలరామయ్య	"	1473	2000	23
206	ఇందుకూరి నరసింహరాజు	"	1487	2000	12
207	పాలడుగు గోపాలకృష్ణయ్య	ప.కృష్ణ	854	2000	14
208	తల్లాప్రగడ కామేశ్వరరావు	ప.గోదావరి	1706	1000	15
209	శివుడు శివయ్య	"	1048	2133	26
210	పూటుకూరు సత్యనారాయణరావు	ప.కృష్ణ	863	2000	41
211	శృంగారం వెంకటరంగారావు	విశాఖపట్నం	1604	1500	32
212	కాకాని వెంకటరత్నం	ప.కృష్ణ	894	2000	24
213	జయంతి సుబ్బారావు	విశాఖపట్నం	1142	2000	36
214	పుష్పలూరు వెంకటకృష్ణయ్య	ప.కృష్ణ	873	2200	16
215	గద్దెపల్లి మృత్యుంజయశాస్త్రి	"	855	2000	12
216	నూకల వీరరాఘవయ్య	"	882	2100	32
217	వేలూరు యజ్ఞనారాయణ	"	883	2066	15
218	మూలూరు పిచ్చయ్య	"	872	3000	42
219	కొల్వేటి అబ్దుల్లా సాహెబు	"	838	2000	19
220	బొడ్డనపల్లి వెంకటశివరామయ్య	"	874	1253	16
221	శనివారపు సుబ్బారావు	ప.గోదావరి	1034	2000	15
222	మొట్టవర్తి బ్రహ్మం	"	964	5000	11

228 చెందుకూరి గుబ్బరాజు		1475	2000	22
224 ములకల సూరన్న	ప.గోదావరి	1087	1600	28
225 పయిడిపాటి వెంకటనారాయణ	"	1071	8458	57
226 ఆనంట నారాయణరావు	"	1467	2000	20
227 భాస్కర గోపాలకృష్ణమూర్తి	"	978	2000	27
228 అశ్వం నరసింహమూర్తి	"	1005	2000	10
229 దశక నూర్యప్రకాశరావు	ప.కృష్ణ	801	1000	7
230 కాట్రండ్ల రఘురామయ్య	"	887	2000	17
231 యం శ్రీనివాసయ్య	చిత్తూరు	1218	2000	17
232 క. శ్రీనివాసాచార్యులు	"	1300	1700	21
233 కారంచెట్టి మల్లిఖార్జునశర్మ	తూ.కృష్ణ	677	6720	20
234 ములుకుట్ల సుబ్బారాయుడు	ప.గోదావరి	1026	2000	20
235 గొట్టియ్యకూల వెంకటరాజు	"	1070	2000	22
236 దేవినేని నూర్యనారాయణ	"	1058	4150	11
237 పరిమి వెంకటపిచ్చయ్య	తూ.కృష్ణ	754	2000	29
238 శిష్టా లక్ష్మీనరసింహయ్య	ప.గోదావరి	1488	2266	14
239 తణిక్కల లక్ష్మీనరసింహమూర్తి	గోదావరి	128	2500	11
240 కొమాండూరి నరసింహచారి	నెల్లూరు	1689	2000	16
241 మద్దు రామకౌటి	గుంటూరు	403	2520	18
242 డి. వి. నరసింహారావు	"	1601	2140	21
* * * * *				
1 శిష్టా నూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు	గుంటూరు	382	2260	54
2 కొండ వెంకటేశ్వర్లు	"	521	2094	81
3 నాళం మట్టపల్లి	"	548	2000	22
4 మళే పంపళ్ల	అనంతపురం	1552	1660	17
5 అల్లూరి వెంకట్రాఘసరాజు	గోదావరి	178	2000	19
6 గంటూరు వెంకటసుబ్బయ్య	నెల్లూరు	1211	2090	17
7 పే.కె. భామమొహిదీన్	"	1811	4000	18
8 వహూర్ రింతుల్లాసాహెబు	"	1229	2000	14
9 కిష్టపాటి సుబ్రహ్మణ్యం	"	1277	2000	15
10 దేశభొట్ల రంగయ్య	"	1212	2000	12
11 మారెపాటి వెంకటకృష్ణయ్య	తూ.కృష్ణ	776	2000	22
12 యెక్కేని శేషాచారి	"	1756	2000	17
13 నడింపల్లి వెంకటరామరాజు	ప.గోదావరి	1064	2000	26
14 పద్మిణి ఓబయ్యశెట్టి	అనంతపురం	1558	5740	
15 కొడాలి వేంకటేశ్వరరావు	తూ.కృష్ణ	670	210	12

యాజ్ఞవల్క్యజయంతి

ఈ సంవత్సరము కార్తీక శుక్లపక్షమునాడు యాజ్ఞవల్క్య మున్యని జన్మవాసంత్యము జేసినదని మహారాజశాస్త్రి మద్దికెర నారాయణరావుగారి భవనమునందు మిగుల వేడుకగా జరిగినది. వీరు కడచిన శివరాత్రినాడు చిన్నగంబా ములో వేనకువలు వెచ్చించి దివ్యమగు దేవాంతనమును గట్టించి నూటొక్క శివలింగములను బ్రతిష్ఠించిన మహానుభావులు. ప్రతి సంవత్సరము నవరాత్రములలో గాణ్యశాఖయ విద్వాంసులను బరిక్షించించి పట్టాలనిచ్చి పారితోషికముల నొసగుచుండెడి వాతలు. ఆనాడు నిజామురాష్ట్రమునుండి కొత్తవల వేంకటేశ్వరరావు దేశపాండ్యా మత్తెదారుగారును, పరకాలనుండి కుర్రేల మాధవరావు దేశముఖుగారును, గుంటూరి మండలము నుండి కొండా రాఘవయ్య గుబ్బారాయుడుగార్లును, కర్నూలు జిల్లా నుండి పులివెందుల సుబ్బారాయుడు పంతులుగారును సమీపముగా విచ్చేయుటయే కాక మఱి కొన్ని ప్రజాకములనుండి హనుమంత వర్మల తోగయ్యశర్మగారు, వంగిపురపు చలపతిశర్మగారు, కొండా దశరథరామయ్యగారు లోనగు ప్రముఖులు కొందఱు విచ్చేసి సభచేసిరి. ఆ సభ క్రాంతాధిపత్యము వహించిన కొత్తవల వేంకటేశ్వరరావుగారును సభ్యులును ఈక్రింది తీర్మానములను గావించిరి.

ఈసంవత్సరము మాఖశుద్ధత్రయోదశి, శతర్దశి, పూర్ణములు మూడురోజులును జరుగబోవు అఖిల కాశ్యోయమహాజనసభ నిడదవోలుకంటేను, నర్సాపురముకంటే నైజాము, మహారాష్ట్ర దేశములనుండికాని, బళ్లారి కర్నూలు మొదలగు జిల్లాలనుండికాని, మృదానుమొదలగు పట్టణముల నుండికాని, బందరు రాజమహేంద్రవరము కాకినాడలోనగు నగరములనుండికాని వచ్చేడివారలకు ఆయోమార్గానుమాలమును, గృహస్థతీరమును నగుటచే దేవాదాయ సర్వవిధముల దగి యున్నదనియు కడచిన సంవత్సరము కాకినాడలో ఆహ్వానించినవారి తోడ్పాటుతోడనే దేవాదాయలో గార్యక్రమ మెల్ల జరుపుట కొక ప్రత్యేక సంఘమును నేర్పఱచిరి.

అధ్యక్షుడు:— మద్దికెర నారాయణరావుగారు (దేవాదాయ)

ఉపాధ్యక్షుడు:—కొండా సుబ్బారాయుడుగారు (తెనాలి)
కార్యదర్శకులు:—హనుమంతవర్మలతోగయ్యశర్మగారు (ఏలూరు)
భాగవతుల లక్ష్మీపతిశాస్త్రిగారు (కాటమాశేర్లూరు)

- సంయుక్తకార్యదర్శకులు
- కోడూరి కృష్ణమూర్తిగారు (గుంటూరు)
 - కొండా దశరథరామయ్యగారు (చినరావుర)
 - వంగిపురపు చలపతి శర్మగారు (వంగిపురము)
 - సభ్యులు
 - కోడూరి అమృతరామయ్యగారు
 - జోశ్యుల సుబ్బారావుగారు
 - దుర్గవళపు సుబ్బారావుగారు
 - అత్తొటి వీరరాఘవులుగారు బి. ఏ. స్టేషను
 - ముద్దా సుబ్బయ్యపంతులుగారు, స్టేషను
 - మఱియు నిజామురాష్ట్రములోనగు స్థలములందు మఱి కొందఱు సభ్యులనుగాఁ జేర్చుటకుఁగూడఁ దీర్మానింపఁబడినది. ఇదివఱకెన్నడును అఖిల కాశ్యోయమహాజనసభ జరిగి యుండకుండుటయు, నిదియే ప్రథమప్రయత్న మైయుండుటయుఁ జూచి శాఖీయులెల్లరును తోడ్పడి సకలకార్యములు నిర్విఘ్నముగాఁ జరుపఁగోరుమన్నాడను.

కొండా సుబ్బారాయుడు, తెనాలి.

మోహనితైలము

5 తుల నూనెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0
శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగమైనది.
ఇదిమనోహరము శేయు విద్యార్థులు, స్త్రీగర్భ, ఉద్యాగములు మొదలగువారికి సుఖనిద, విక్రాంతినిచ్చును. సుందరుల మోహలావణ్యములకు ప్రాపగు తురులును మనోహరముగ బెంచి కాపాడును. ఈతైలమునందు కల రహస్యమును సువాసన చెప్పు నలవికాదు. తలకు రాచి దువ్వుకొనిన ఇరుగు పొరుగు వారలకుఁగూడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలోఁబుండును పుట్టు నివ్వుడు. దీనియందు మనోహరమగు సువాసన ద్రవ్యములను చేర్చి రియారుచేయించి వేలకొలది సీసాల విక్రయించి మెప్పుబడసి యున్నాము. వేయేలకొలదిపరిమితిని నిజము తెలియగలదు
అమృతాంజనం సిఫో, మదరాసు. బొంబాయి

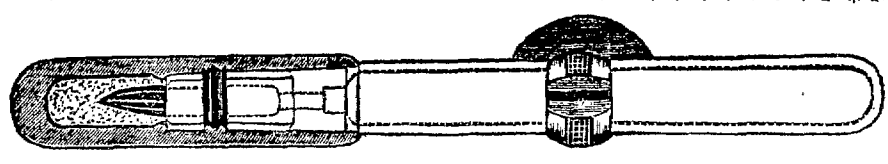
గోదావరి హిందూ సమాజము

వారు ప్రచురించిన భగవద్గీత

1593

సకలని సులభవచనము. సుందరమైన తెలుగు. సాగనైన గీతాశాఖములపై ముద్రితము. మెల పడితనాలు.
ఈ సులభతైలి వచనగ్రంథము దైవజ్ఞానమును సన్మార్గములను బెల్పుచు, ఎల్లరకు సత్యంతోపయుక్తమై యుండును.
ప్రతిహిందూగృహమునందును నలంకరింపదగిన దివ్యగ్రంథము.

వైపు స్త్రకములు ఈక్రింది వారివద్ద దొరకును: కార్యదర్శి, గోదావరి హిందూ సమాజం, రాజమండ్రి.
సెంట్రల్ బుక్కు డిపో, రాజమహేంద్రవరము.

గ్లాసు పాళీలు

పాంట్స్ పేనాల బంగారపు పాళీలబదులు యీహుతన గ్లాసుపాళీలు దేశమంతయు వాడుకలోనున్నవి. గ్లాసు రూ 14.
గ్లాసుపాళీల కలము ఒకతూరి సిరాలో ముంచినయెడల 5 నిమిషములవరకు చక్కగా వ్రాయును. గ్లాసు రూ 14. గ్లాసుపాళీ ఫుల్ పంట్స్ పేనా రూ 1. డజను రూ 10.
మెలాపూరు విక్టోరియాడిపో, మద్రాసు.

(1398) ధనవంతులకు మాత్రమే ?

అనంగప్రభయాకాశి

ముసలితనము, ఇతరకారణములచే గలిగిననరముల బలహీనత, ముడుతలుబడిన దపుడలు, చిక్కినట్లు కనబడుట, మెదడుచెడుట అలసిపోవుట మొదలగు వాటిని విశేషకష్టము, ఖర్చులేకయే వాగుచేసి, శాశ్వతయవ్వనము నిచ్చుచు, శాస్త్రసమ్మతముగా తయారుచేసిన ఈదివ్య యాకాశి నిరపయోగమైనట్టి స్థితులలో కూడ క్రొత్తచురుకుటనమును పుష్టినియిచ్చుచు యౌద్రజాలమునలె నూతనమార్పును కలిగించును. పూర్తిగాగల వివరములకు వ్రాసిన యీశాముగా పంపబడును. 80 గుళికలు గల బుడ్డి 1 కి రూ 10 మాత్రమే

కందర్పసంజీవని తైలము

ఈతైలమును వైకివాడుటచే నపుంసత్వము ము మొదలగునవి తొలగుటయే గాక మంచి సంసారభోజ్యము తప్పక కలుగును.
ఒకతూలము బుడ్డి 1-కి ధర రూ 10-0-0. ఇతరవివరములకు వ్రాసిన మాత్యాలూగు ఉచితముగా పంపబడును.
రాజవైద్య నారాయణజీ, కేశవజీ, నెం. 49 బందరువీధి, మదరాసు.

అనుభవతాంజనము

లక్ష్మీ ఇన్స్ట్రుమెంట్స్ కంపెనీ, లిమిటెడ్.

1683

10, నిస్ బెట్ రోడ్డు, రాహోరు.

(1924 సం॥ 28 వ తేదీన 1918 సం॥ 10 ఇండియన్ టాకాంపెనీ ఆఫ్ సమస్యల రిజిస్ట్రేషన్ చేయబడినది.)

అనుభవతాంజన మూలధనము రూ 10,00,000 చందాలు వేయబడిన మూలధనము రూ 10,00,000

1-11-1924 తేదీవరకు చెల్లించబడిన మూలధనము రూ 88, 255 లు

1-11-1924 తేదీన వసూలుకావలసిన అలాటుమెంటుపై కమి రూ 11,745

మూలధనమునకుపై గానే చందాలు వేయబడినది. వాటాలకు యికముందు దరఖాస్తులు అంగీకరింపబడవు.

బోర్డు ఆఫ్ డైరెక్టర్లు

1. లాలా లజపతిరాయగారు, 2. పండిత మోలీలాల్ నెహ్రూ గారు, 3. రాయ జడభగత్ రామ్ గారు,
4. రాయబహదూరు లాలా ధన్వత్ రాయగారు, 5. లాలా దివాన్ చందుగారు, 6. డాక్టరు నిహాల్ చంద సిక్కిగారు, 7. పండిత కె. సంతానం గారు. (మేనేజింగు డైరెక్టరు)

అసాధారణ, అపూర్వవిజయము గలిగినది. మొదటి రోజు మాసములలోనే రూ 14,00,000 లకు పైగానే ప్రపాదనము చేసి, అందరికిని అనుకూలమైన పాలసీలు, పాలిసిస్టర్లు రులకు తొందరకలుగజేయనట్టి నియమములు లేవు.

మిక్కిలి నిపుణతగాను, మితవ్యముతోను నిర్వహించబడుచున్నది.

ప్రాప్తి కనుక, ఫారములు, ఇతరసంగతులు ప్రధానకార్యాలయమునకు దరఖాస్తుపంపిన పంపబడును.

పండిత కె. సంతానం (మేనేజింగు డైరెక్టరు)

మంచి పలుకుబడి, పూచిగలవారముత్రము దరఖాస్తులు ఈ దినపత్రికలమునకు పంపుకొనవలెను.

లోకల్ అడ్వర్టైజరుకార్యాలయము, 16 సుంకురామ శెట్టివీధి, మద్రాసు.

కామినియానానె

వెంట్రుకలేఅందము.

రాలిపోకుండ జాగ్రత్తపడుడు.

వెంట్రుకలు దువ్విసపుడు ఊడకమున్నే త్వరపడకపోయిన ఊడ మొదలుపెట్టి పూర్తిగా పాడగును. అట్లుకాకుండ

నేడే కామినియానానెను వాడి సత్వరముగా శిరోజముల గాపాడుకొనుడు. వెంట్రుకల కేజాడ్యమున్నను మాన్చి ఈ దివ్యావధము వానిని మొత్తముగా పట్టువలె నెదుగునట్లుచేయును. ఒకపరీక్షవల్ల మీకే తెలియగలదు. మీ శిరోజముల సతిశుభ్రపరచును. బుడ్డివెల 1 రూపాయి. 3 బుడ్లఖరీదు రూ 2-10-0.

126

వీచీచార్జీలు ప్రత్యేకము.

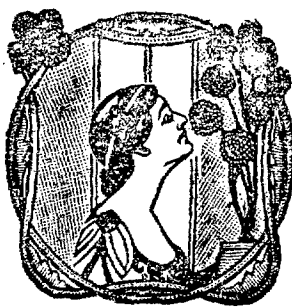
ఆటోదిల్ బహారు

(రిజిస్టరుచేయబడినది)

మీకు ఏ సువాసన ద్రవ్యము లేక

అత్తరు కావలసియున్న

ఆటోదిల్ బహారుకు వ్రాయుడు.

- 1 అవున్న బుడ్డి ధర రూ. 2-0-0
- 1 డ్రాం బుడ్డి 0-12-0
- 1 డ్రాం బుడ్డి 0-8-0

మీ చేతిరుమాలునందు చుక్కలు వేసికొన్న పరిమళ మన్నిదిశలను వ్యాపించును.

పై కామినియానానె, ఆటోదిల్ బహారు మందునరకులమ్ము ప్రతిచోటను విక్రయింపబడును. లేకున్న సోలుపశెంట్లగు,

అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,

155 జామ్నామట్, బొంబాయి అని వ్రాసిన బడయగలరు

సిటీ మోటారుపాఠశాల మదరాసు.

టెలిఫోను నెంబరు 148

ఇచ్చట మంచి అనుభవముగలవారే మోటారు బండిని నడుపువిధానము, మెకానిజమ్, మొనలగునవి నేర్పబడును.

మరియు మోటారుబండ్లు మరమతులు, రంగులు వేయుట వగైరా అన్ని పనులును చేయబడును.

యోగ్యతాపత్రములు మంచినిపుణులైన ఆటో ఇంజనీర్లచే ఇయ్యబడును.

అన్నివిధములైన ధరలు సరసముగా యుండును. వివరములు తెలియగోవా రీకిందివిలాసమునకు వ్రాయలయును.

మేనేజరు,

సిటీ ట్రాక్సికంపెనీ, 1736

2/3 అంపర్స్ వీధి, జి.టి. మదరాసు.

మానసోల్లాసిని మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (వది అణాలు)

మెనులభము! (పోట్టుభర్తలప్రత్యేకము) సుఖమధికము!

శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి దైత్యకాకల

కీమాత్రలు దివ్యావృతము. అశీర్లము, ఆరుచి, ఆవులింతలు,

అగ్నిమాద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల

యందు బలతయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు,

వ్రేళ్లు, అనులు, మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పు

లను బోగొట్టి జేమామును మంచి యారోగ్యమునకు

జేచ్చును.

ఈ మాత్రలు మేహవాత నొప్పులను వెంటనే

మాన్చును. యందు అశేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవము

గల ఔషధముగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్ప

వచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:— (1078)

అయ్యుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమెలూ, ఎలమర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

హిందీ - తెలుగు

తెలుగు తెలిసినవారి! హిందీ నేర్చుకొనుటకు

వీలయిన నులభశైలిని వ్రాయబడినది.

బాలశిక్ష 0-6-0

మొదటి వాచకం 0-6-0

హిందీ పాకెట్టు డిక్షనరీ ౧౦-౦౦.

ఈవల భర్తు ప్రత్యేకము.

మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము - చెన్నపురి.

పగుళ్లకు తైలము

వెల డబ్బీ 1.కి రూ. 0-6-0. వి. పి. తో 0-11-0

1 డబ్బీ మొదలు 6 డబ్బీల వరకు పోక్టీజి 0-5-0 మాత్రము.

అరికాళ్లు, అరిచేతులు, చర్మము కారకవలన, కీతగాలి

వలన పగిలి నీరుకారుటయు, బలపుట్టుటయు సంభవించును. ఈ

తైలమును రాచిన పగుళ్లమీది బలపోయి మంచిచర్మము రాగల

దు. పగుళ్లనొప్పియు నయవగును. స్వల్పక్రయము. కాలి పగు

ళ్లకు ఈ తైలము అత్యంతోపయోగకరము.

అమ్మతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి